

Vzdělávání – Informace – Poradenství

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2007

**Ing. Daniela Chamoutová
Ing. Jeny Burdová**

Praha 2007

Projekt je financován Evropskou unií a rozpočtem ČR

OBSAH

1. Úvodní poznámky	3
2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti	4
2.1. Regionální programy aktivní politiky zaměstnanosti určené pro uchazeče o zaměstnání do 25 let věku	5
3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol.....	7
3.1. Počty absolventů škol	7
3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi.....	8
3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání	13
3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol	14
4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání.....	15
4.1. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem - vyučení (kategorie vzdělání E + H)	18
4.1.1 Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem – vyučení (kategorie vzdělání H).....	19
4.1.2 Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem - vyučení (kategorie vzdělání E).....	23
4.2. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s maturitní zkouškou, kteří absolvovali odborný výcvik ve 4letém oboru nebo jsou vyučeni a absolvovali nástavbové studium - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L) .	26
4.3. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s maturitní zkouškou - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M).....	30
4.4. Nezaměstnanost absolventů s vyšším odborným vzděláním - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N).....	36
4.5. Nezaměstnanost absolventů s vysokoškolským vzděláním - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)	40
5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby	42
6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol.....	46
7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích.....	47
8. Závěr.....	51
Přílohy	54

**Projekt je financován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.
Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2007
Ing. Daniela Chamoutová, Ing. Jeny Burdová**

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2007
Tisk a technická příprava: informační středisko odborného vzdělávání

1. Úvodní poznámky

Národní ústav odborného vzdělávání již mnoho let pravidelně připravuje každoroční zprávu o situaci v nezaměstnanosti absolventů středních škol se snahou podávat co nej přesnější informace o jejím stavu a vývoji. Pozornost je věnována zejména zachycení vývojových řad, možnosti srovnávání nových údajů s předchozími lety a porovnávání situace v jednotlivých kategoriích vzdělání.

Původní sledování vycházelo z poněkud nedokonalého systému zachycování údajů na jednotlivých úřadech práce a jejich složitého přenosu do centra zpracování - na MPSV a dále na MŠMT, ÚIV i NÚOV. Postupně docházelo ke zdokonalování techniky zachycování i zpracování údajů. K přesnosti a věrohodnosti přispělo i zavedení soustavy KKO V, která umožnila přejít od údajů o skupinách oborů až k jednotlivým kmenovým oborům vzdělání. V dalších letech došlo k rozšíření sběru dat na úroveň konkrétních oborů vzdělání.

Sledování nezaměstnanosti absolventů v letech 1999 až 2004 bylo zkomplikováno **nerovnoměrným příchodem absolventů na trh práce** v těchto letech. Vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 ukončil studium v roce 1999 malý počet vyučených ve tříletých učebních oborech, v roce 2000 se situace opakovala u absolventů v maturitních oborech (včetně gymnázií), mimo nástaveb pro absolventy tříletých učebních oborů, kde nerovnoměrnost nastala až v roce 2001, v roce 2003 a 2004 u absolventů VOŠ. Tento snížený přísun absolventů se projevoval (v následujícím zářijovém a dubnovém šetření) zvýšením míry nezaměstnanosti v dané kategorii vzdělání, protože míru nezaměstnanosti výrazně zvýšil podíl nezaměstnaných, kteří byli evidováni déle než dva kalendářní roky.

Do roku 2004 se do statistik o nezaměstnanosti absolventů rovněž promítal **nejednotný přístup úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa**. Jednotlivé úřady práce v průběhu několika let postupně přecházely od původně používané definice odpovídající zákoníku práce k definici vycházející ze zákona o zaměstnanosti.¹ Tento přístup zkresloval údaje o nezaměstnanosti absolventů do dubna 2004.

Podle **definice odpovídající zákoníku práce** patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání ti uchazeči, jejichž **celková (kumulovaná) doba** zaměstnání v pracovním nebo podobném poměru **nedosáhla** po úspěšném ukončení studia **dvou let** (nezapočítávala se např. mateřská dovolená, pracovní neschopnost, výkon trestu, základní vojenská služba atd.). To znamenalo, že mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání bylo zahrnováno mnoho těch, kteří absolvovali školu před více lety, a to tak dlouho, dokud se jim „nepodařilo odpracovat“ dva roky.

Podle **definice zákona o zaměstnanosti** (zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů) patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání pouze ti nezaměstnaní absolventi, u nichž od úspěšného ukončení studia uplynuly nejvýše dva roky. Podle této definice byl vykazovaný počet absolventů - uchazečů o zaměstnání nezanedbatelně nižší.

Nový zákon 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ze dne 13. května 2004, již pojem absolvent - uchazeč o zaměstnání nedefinuje, jsou zde vyčleňováni uchazeči, kterým je potřebné věnovat **zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání**, kam absolventi středních škol spadají v rámci kategorie - fyzické osoby do 25 let věku. Samostatně jsou uváděni pouze absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Ve statistickém sledování jsou nadále ze strany úřadů práce a MPSV vykazovány počty absolventů škol - uchazečů o zaměstnání, a to všichni do dvou let po ukončení školy.

¹ Postupný přechod úřadů práce k novější definici uchazeče o zaměstnání - absolventa významně ovlivnil monitorování nezaměstnanosti absolventů tím, že pozdější převzetí novější definice úřadem práce uměle udržovalo vyšší míru nezaměstnanosti absolventů i vyšší počet dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.

Snaha o získání co nejuvýstižnějšího ukazatele - **míry nezaměstnanosti absolventů** - vedla v posledních letech k rozšíření statistického sledování v této oblasti, tj. k produkci nových dat. Novými daty jsou jednak údaje o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří jsou „**disponibilní**“², a jednak údaje o **počtech „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání**, tj. absolventů pouze z uplynulého školního roku.

V předkládané zprávě je v kapitole 3 problematika monitorování počtu nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti vysvětlena podrobněji. Čtenáře je však nutné předem upozornit na skutečnost, že jako stěžejní údaje byly v této publikaci použity **počty „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání a hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy absolventů, kteří své studium ukončili převážně v červnu 2006**. Tyto údaje jsou nejkorektnějším vyjádřením údajů o nezaměstnanosti absolventů škol, protože nejsou zkresleny ani rozdílnými definicemi absolventů - uchazečů o zaměstnání, ani situací absolventů po uplynutí jednoho roku.

Studie se soustředí především na nezaměstnanost absolventů středních škol a vyšších odborných škol. Údaje o nezaměstnanosti absolventů vysokých škol jsou zde (vzhledem k obtížné kvantifikaci počtů absolventů vysokých škol podle soustavy KKO) uváděny pouze okrajově a je nutno je chápat pouze jako doplněk.

I s vědomím, že není v možnostech tohoto materiálu poskytnout interpretaci krajských údajů (k tomu se navrhuje budování Regionálních informačních systémů o absolventech na trhu práce - RISA), se studie v kapitole 7 alespoň částečně zabývá nezaměstnaností absolventů škol v jednotlivých krajích. Stejně jako v loňské publikaci jsou zde **uváděny míry nezaměstnanosti absolventů škol v krajích**, prostřednictvím kterých jsme se zaměřili na to, jak se absolventi škol jednotlivých krajů (z hlediska vzdělanostní a oborové struktury) uplatňují na trhu práce v celé ČR. V příloze jsou zaznamenány počty absolventů škol v krajích 2006, počty absolventů škol v krajích, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní po celé ČR a hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích v dubnu 2007 podle kategorií vzdělání a skupin oborů vzdělání. Při porovnávání těchto dat mezi kraji je třeba mít na zřeteli, že hodnoty ukazatelů jsou mimo jiné ovlivněny různorodým spektrem krajských specifik (např. rozdíly mezi kraji v celkové míře nezaměstnanosti znamenají rovněž rozdílné hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů). **Podrobnější rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.**

2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti

Nezaměstnanost absolventů škol je výrazně ovlivněna celkovou ekonomickou situací v zemi, celkovou nezaměstnaností, stavem nabídky volných pracovních míst a stavem mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách. Zároveň je ovlivněna i vzdělanostní a oborovou strukturou absolventů škol.

Absolventi tvoří jednu z rizikových skupin ekonomicky aktivních obyvatel, která se hůře uplatňuje na trhu práce. Absolventi jsou vůči ostatním uchazečům o zaměstnání znevýhodněni nedostatkem praxe, chybějícími pracovními návyky a minimem zkušeností. Jsou tak vystaveni zvýšenému riziku neúspěchu při hledání zaměstnání, který může vést ke ztrátě motivace k seberealizaci v profesní oblasti, případně k neochotě převzít zodpovědnost za svůj život a může se i projevit zvýšenou tendencí k sociálně patologickým jevům.

Aktivnímu zapojení absolventů na pracovní trh je věnována značná pozornost, a to zejména prostřednictvím poradenských systémů a využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

² Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do nového zaměstnání.

V předchozích letech jsme se v této části publikace věnovali Národnímu akčnímu plánu zaměstnanosti na léta 2004 až 2006. Letos bude pozornost věnována **Národnímu lisabonskému programu 2005 až 2008** (Národnímu programu reforem České republiky) z října 2005 a zprávě o jeho plnění³ z října 2006 s důrazem na politiku zaměstnanosti zaměřenou na absolventy škol a **regionálním projektům**, které - v souvislosti s naplňováním cílů stanovených v programu reforem - zavedly některé úřady práce, aby se zlepšila uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

V souvislosti s naplňováním Lisabonské strategie z roku 2000 (k modifikaci jejích cílů došlo v roce 2005), která stanovuje cíl zlepšit hospodářskou výkonnost EU, jsou od roku 2005 vytvářeny v jednotlivých členských zemích EU jednotné národní dokumenty – Národní programy reforem (koncipované na tříleté období 2005 až 2008), které mají více konkretizovat cíle v oblastech stimulace hospodářského růstu, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti členských zemí EU. V Národním lisabonském programu si vláda ČR stanovila řadu cílů a úkolů i v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání.

Jedním ze základních úkolů je zpružnění trhu práce, které mimo jiné spočívá v modernizaci aktivní politiky zaměstnanosti v tom smyslu, aby více napomáhala rizikovým skupinám nalézat odpovídající zaměstnání a přispěla ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti. Jako jedna z forem pomoci mladým uchazečům o zaměstnání (ve věku do 25 let) slouží program **První příležitost**⁴, realizovaný úřady práce a založený na individuálním přístupu k jednotlivým uchazečům o zaměstnání a projekty EQUAL - k zabezpečování rovného přístupu na trh práce a Leonardo da Vinci – sloužící k výměně zkušeností a rozšíření jazykových znalostí. Absolventům pomáhají také **Informační a poradenská střediska úřadů práce**, která jim poskytují poradenství v otázkách volby povolání, případně nabízejí rekvalifikační kurzy zaměřené speciálně na mladé uchazeče o zaměstnání.

V oblasti vzdělávání jsou nejdůležitějšími cíli především snaha o větší **propojení systému vzdělávání a odborné přípravy s potřebami zaměstnavatelů** (rozvoj spolupráce zaměstnavatelů a škol), reforma obsahu školního vzdělávání s důrazem na rozvoj tzv. **klíčových kompetencí**⁵, které usnadní absolventům přechod na trh práce, dále zvýšení dostupnosti vzdělávacího systému, rozšíření přístupu k terciárnímu vzdělávání a podpora celoživotního vzdělávání. Tyto úkoly jsou řešeny v rámci projektů **PILOT S, KVALITA I, VIP Kariéra, NSK, UNIV** a dalších.⁶

Projekty a programy zaměřené na oblast zaměstnanosti a vzdělávání jsou částečně financovány z prostředků Evropského sociálního fondu.

2.1. Regionální programy aktivní politiky zaměstnanosti určené pro uchazeče o zaměstnání do 25 let věku

Kromě národní politiky zaměstnanosti existují i programy regionálního charakteru, realizované úřady práce a zaměřené na pomoc vybraným rizikovým skupinám nalézt uplatnění na trhu práce. Některé programy se věnují mladým uchazečům o zaměstnání do 25 let věku, jiné pomáhají rodičům při návratu z rodičovské dovolené, další jsou zaměřeny na

³ Zpráva o plnění národního lisabonského programu 2005–2008 z října 2006.

⁴ Po pilotním testování v letech 2002 a 2003 byl projekt od ledna 2004 rozšířen na všechny úřady práce v ČR. Uchazečům o zaměstnání (ve věku do 25 let a do 6 měsíců jejich evidence) je poskytováno poradenství na základě Individuálního akčního plánu, které má vést absolventa k aktivnějšímu hledání zaměstnání s ohledem na jeho kvalifikační předpoklady a schopnosti a požadavky zaměstnavatelů. V roce 2005 uzavřelo Individuální akční plány s úřady práce 19 477 uchazečů, z nichž 47,3 % do šesti měsíců ukončilo evidenci a 37,1 % bylo zaměstnáno. (Pramen: Zpráva o plnění národního lisabonského programu 2005–2008 z října 2006.)

⁵ Mezi klíčové kompetence patří komunikační dovednosti, schopnost práce s informacemi, s výpočetní technikou, jazykové znalosti, ochota učit se a celá řada sociálních kompetencí (schopnost řešit problém, rozhodovat se, nést zodpovědnost, být adaptabilní a flexibilní, schopnost týmové práce a schopnost vést).

⁶ Blíže informace o projektech PILOT S, KVALITA I, VIP Kariéra, NSK a UNIV můžete získat na www.nuov.cz.

starší uchazeče o zaměstnání (nad 50 let věku). V této publikaci se soustředíme pouze na programy určené uchazečům o zaměstnání do 25 let věku.

Cílem těchto regionálních programů je pomoci mladým uchazečům o zaměstnání bez praxe, nebo jen s krátkou praxí, tedy především nezaměstnaným absolventům, získat pracovní praxi, osvojit si pracovní návyky a získat potřebné praktické dovednosti. Účastníky programů realizovaných úřady práce jsou na jedné straně zájemci z řad nezaměstnaných mladých lidí do 25 let věku a na straně druhé **zaměstnavatelé**, ochotní vytvořit nová pracovní místa pro uchazeče o zaměstnání do 25 věku (a s minimem pracovních zkušeností) a schopní věnovat mladým lidem patřičnou pozornost a umožnit jim zapracování se v oboru.

Účelem většiny programů zaměřených na uchazeče o zaměstnání do 25 věku je tedy vytvoření nových pracovních míst a jejich obsazení uchazeči o zaměstnání ze skupiny **absolventů škol**. Jednotlivé úřady práce definují konkrétní podmínky, na základě nichž může zaměstnavatel požádat o **příspěvek na úhradu mzdových nákladů vzniklých v souvislosti s vytvořením nových pracovních míst pro absolventy**. Součástí podmínek je vždy obsazení nově vytvořeného pracovního místa uchazečem, kterého doporučí úřad práce a vznik pracovního poměru (některé programy stanovují i dobu jeho trvání).

Některé regionální projekty umožňují poskytnutí příspěvku na pracovní místo vytvořené kdekoli na území ČR (např. projekty realizované úřady práce v Lounech a Jeseníku), jiné se soustředí pouze na rozvoj příslušného regionu (úřady práce v Karvině a Pardubicích se omezují na kraj, ostatní na okres). Dále se projekty liší výší příspěvku na mzdové náklady, která může být v rámci projektu poskytována (v Lounech je navíc příspěvek diferencován podle úrovně vzdělání absolventa), počtem takto podporovaných pracovních míst (v okrese Kroměříž navíc podporují pouze pracovní místa pro administrativní pracovníky) nebo blíže vymezují skupiny zaměstnavatelů, kteří mohou o příspěvek zažádat. Liší se i období, pro něž je program vyhlášen, většinou jde o roky 2006 a 2007, nebo jejich část (Mělnický projekt bude probíhat i v roce 2008, v Jeseníku do poloviny roku 2008).

Některé projekty podporují, kromě umístění absolventů do zaměstnání, i jiné možnosti získání praktických dovedností. Mladým uchazečům, evidovaným v Mělníku, projekt Přípravení do praxe nabízí také školení ECDL zaměřené na získání dovedností práce s počítačem, které umožní získat mezinárodně platné osvědčení. Úřad práce v Jeseníku poskytuje v rámci projektu Program získání praxe a práce – cíl pro mladé příspěvek i firmám, které uspořádají rekvalifikační kurzy nebo poskytnou absolventům poradenství.

V následující tabulce je uveden přehled projektů, realizovaných úřady práce v ČR, se zaměřením na uchazeče o zaměstnání do 25 let věku.

Tabulka 2.1 Přehled regionálních programů určených pro uchazeče o zaměstnání do 25 let věku

Kraj	Úřad práce	Název programu
Středočeský	Mělník	Přípravení do praxe
Jihočeský	České Budějovice	Krok z evidence
Ústecký	Louny	Start
Ústecký	Most	Absolvent
Ústecký	Ústí nad Labem	Program na vytvoření absolventských pracovních míst v organizacích veřejné správy
Liberecký	Česká Lípa	První zaměstnání - uplatnění absolventů škol na trhu práce
Pardubický	Pardubice	První nástup po skončení střední školy
Olomoucký	Jeseník	Program získání praxe a práce – cíl pro mladé
Olomoucký	Šumperk	Pomáháme vám začít
Zlínský	Kroměříž	Praxe – cesta k zaměstnání
Moravskoslezský	Karviná	Program k řešení zaměstnanosti absolventů škol bez praxe

Podrobnější informace o programech podporujících začlenění absolventů na trh práce lze získat v zákoně 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, část V., § 104 – 120 Aktivní politika zaměstnanosti, na Integrovaném portále MPSV nebo na webových stránkách úřadů práce.

3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol

K pochopení problematiky nezaměstnanosti absolventů škol a jejího monitorování je třeba se seznámit se základními pojmy a faktory, které s tímto tématem neodmyslitelně souvisejí. V rámci této kapitoly je proto věnována pozornost ukazatelům nezaměstnanosti absolventů škol a faktorům, které nezaměstnanost absolventů škol ovlivňují.

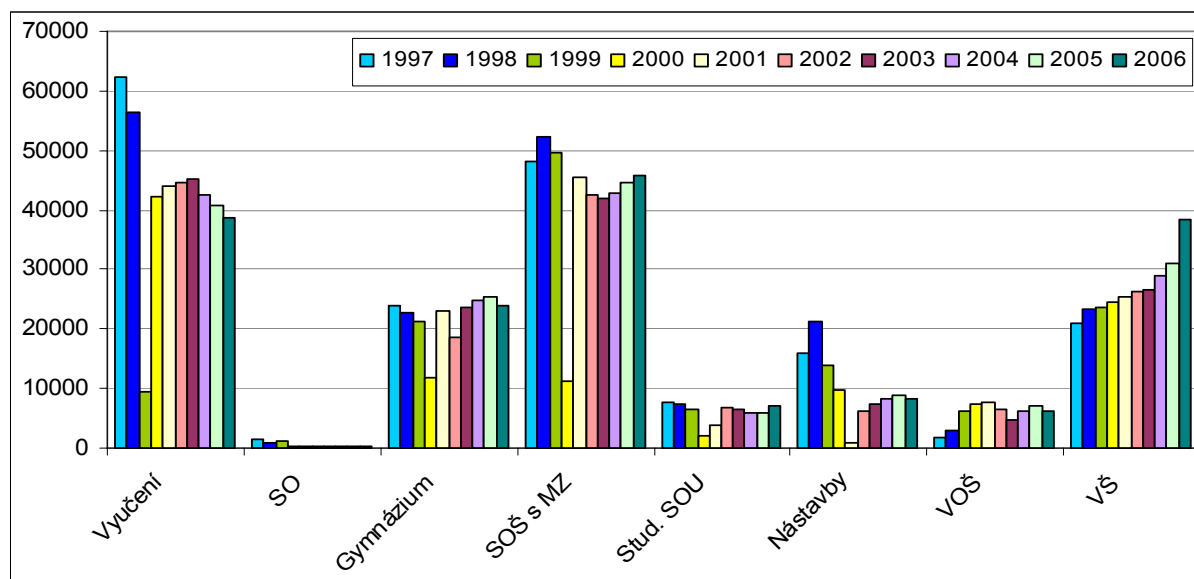
3.1. Počty absolventů škol

Počty absolventů škol jsou vykazovány ve statistických výkazech zpracovávaných Ústavem pro informace ve vzdělávání, přičemž sběr údajů se provádí každoročně na podzim.⁷ Vývoj počtů absolventů ovlivňuje jak počty nezaměstnaných absolventů, tak následně i míry nezaměstnanosti absolventů.

Následující graf poskytuje přehled o počtech absolventů jednotlivých kategorií vzdělání v letech 1997 až 2006. Zavedení povinné devítileté školní docházky se projevilo v poklesu absolutního počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem v roce 1999, absolventů oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou v roce 2000 a absolventů nástavbového studia v roce 2001. V letech 2003 a 2004 se tento pokles týkal absolventů VOŠ.

Úbytek absolventů učebních oborů v letech 1998 až 2000 souvisel především s útlumem některých odvětví primárního a sekundárního sektoru (hornictví, hutnictví, průmysl a zemědělství) a postupným rozvojem sektoru služeb. Vzhledem k dostatku kvalifikovaných pracovních sil se v tomto období se projevoval nižší zájem o absolventy „učebních“ oborů. Počty absolventů učebních oborů jsou po roce 2000 nedosahují počtů obvyklých v devadesátých letech minulého století. Kromě klesajících počtů dětí v populačních ročnících a restrukturalizace některých odvětví se v úbytku absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem promítl i rostoucí zájem o vzdělání v maturitních oborech. Při celkově nižším počtu žáků a následně absolventů středního vzdělání je patrný nárůst podílu žáků středního vzdělání s maturitní zkouškou, zejména oborů gymnázií, pro oblast ekonomiky a služeb.

Obrázek 3.1 Přehled o počtech absolventů středních a vyšších škol

⁷ Podrobnější zpracování těchto dat ukazuje, že některé školy opomíjejí do počtu absolventů zařadit i absolventy, kteří absolvovali opravné závěrečné zkoušky (tj. mezi absolventy řadí pouze ty, kteří je úspěšně vykonali v řádném termínu). Někdy je rovněž problémem správné vykazání absolventů zrušené či sloučené školy.

Tabulka 3.1 Počty absolventů škol 1997–2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	62257	56463	9501	42261	43870	44483	45048	42421	40752	38559
SO	1572	1004	1035	219	386	265	429	322	340	205
Gymnázium	23987	22855	21156	11884	22900	18527	23659	24694	25309	24001
SOŠ s MZ	48118	52185	49613	11267	45537	42428	41987	42687	44581	45872
Vyučení s MZ	7816	7425	6439	2192	3885	6792	6420	5962	6008	7200
CELKEM	143750	139932	87744	67823	116578	112495	117543	116086	116990	115837

Nástavby	16085	21176	13814	9741	799	6316	7272	8332	8790	8306
VOŠ	1648	2994	6159	7460	7547	6572	4701	6075	7025	6338
VŠ	20 942	23262	23582	24393	25298	26273	26440	29022	31121	38462

Vyučení = absolventi středního vzdělávání s výučním listem.

SO = absolventi se středním vzděláním, získaným v nematuritních oborech neposkytujících vyučení

SOŠ s MZ = absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou, získaným v maturitních oborech bez odborného výcviku.

Vyučení s MZ = Absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a absolventi nástavbového studia

VOŠ = absolventi VOŠ bez absolventů konzervatoří.

Z grafu je rovněž patrné, že do roku 2003 byly nejvyšší počty absolventů zaznamenávány u vyučených (absolventů učebních oborů bez maturity). V následujících letech snižující se počet těchto absolventů a naopak zvyšující se počet maturantů SOŠ vedl postupně ke změně ve struktuře absolventů středních škol. Od roku 2004 jsou vykazovány nejvyšší počty absolventů u maturitních oborů SOŠ.

V roce 2006 ukončilo denní studium celkem 168 943 absolventů.⁸ Nejvíce absolventů vycházelo z maturitních oborů SOŠ (45 872). S více než sedmitisícovým odstupem pak úspěšně ukončili studium absolventi učebních oborů bez maturity (38 559); třetí a čtvrtou nejpočetnější skupinu představovali absolventi vysokých škol (38 462) a gymnázií (24 001); dále pak následovali absolventi nástavby (8 306), studijních SOU ukončených maturitou (7 200) a VOŠ bez konzervatoří (6 338). Tradičně nejnižší byl počet absolventů středního vzdělávání bez výučního listu i maturity (205).

3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi

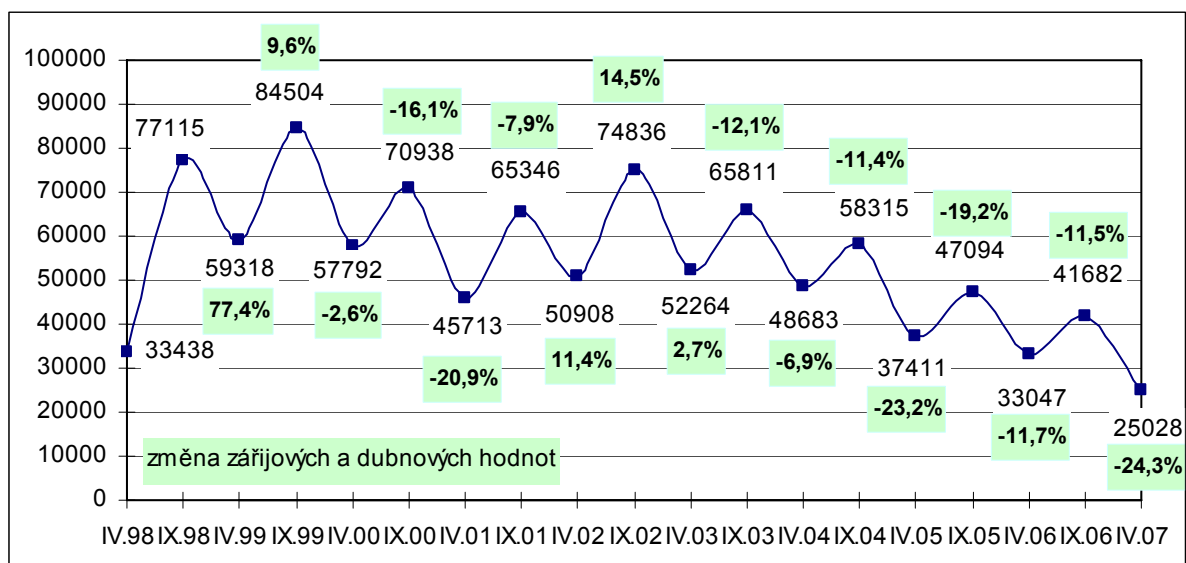
Počty nezaměstnaných absolventů jsou dlouhodobě sledovány úřady práce a vykazovány MPSV vždy k 30. září a k 30. dubnu příslušného roku. Hodnoty ze září jsou vždy vyšší, neboť v této době dochází ke kumulaci nezaměstnaných absolventů. Hodnoty z dubna lépe zachycují situaci absolventů na trhu práce, neboť představují určitý rovnovážný stav, kdy v průběhu několika předchozích měsíců již došlo k absorpci absolventů z června předchozího roku trhem práce.

Celkový počet nezaměstnaných absolventů (a rovněž i podíl počtu nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti) a jeho vývoj je ovlivněn řadou faktorů:

- **Úrovní celkové nezaměstnanosti**, kdy absolventi škol jsou nepříznivým vývojem na trhu práce ohrožováni nezaměstnaností více než ostatní pracovníci a kdy rostoucí celková nezaměstnanost vede k rostoucí nezaměstnanosti absolventů, přičemž její úroveň je vždy vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti.
- **Cyklem školního roku**, kdy se počet absolventů hledajících práci každoročně začne zvyšovat v červnu s koncem školního roku. Svého maxima dosahuje v září, od října se postupně opět snižuje a minimální hodnoty dosahuje v květnu.

⁸ Bez absolventů základních škol a kategorií vzdělání C a D.

Obrázek 3.2 Změna počtu nezaměstnaných absolventů (duben 1998–duben 2007)

- **Požadavkem několikaleté praxe** ze strany zaměstnavatelů. Na rozdíl od ostatní pracovní síly absolventi škol na trhu práce nedisponují dostatečnými praktickými zkušenostmi.
- **V některých případech i nesprávnou volbou další vzdělávací cesty absolventů základní škol**, jejichž rodiče nebo zákonní zástupci neměli dostatek informací o situaci na trhu práce (příp. podcenili význam těchto informací či nesprávně tyto informace vyhodnotili) nebo nesprávně odhadli možnosti svých dětí.

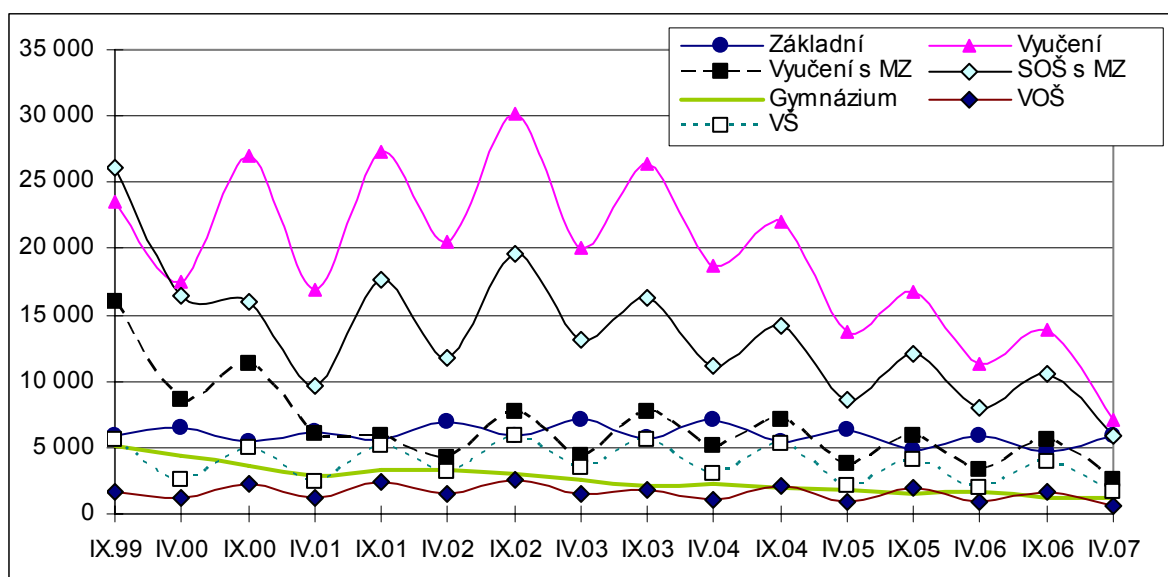
Počty nezaměstnaných absolventů lze sledovat nejen celkově, ale i v závislosti na úrovni vzdělání, kterou jednotliví nezaměstnaní dosáhli.

Nový školský zákon⁹ člení střední vzdělávání pouze podle dosahovaných stupňů vzdělání do tří kategorií (viz § 58 školského zákona): střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Pro podrobnější sledování vývoje počtu absolventů a především pro hlubší analýzu úspěšnosti přechodu absolventů škol na trh práce je vhodnější členění podle kategorií vzdělávání KKO, mimo jiné i z toho důvodu, že analýzy obsažené v této publikaci se týkají absolventů, kteří zahájili střední vzdělávání v době, kdy nový školský zákon ještě nebyl v platnosti. Tyto kategorie rovněž lépe rozčleňují absolventy z hlediska připravenosti pro uplatnění na trhu práce.

Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol v členění podle kategorie vzdělávání KKO lze lépe než v tabulce sledovat na obrázku 3.3. Absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou jsou zde rozděleni do tří skupin, a to na vyučené s maturitní zkouškou, kam patří absolventi vzdělávacích programů, odpovídajících dřívějším studijním oborům SOU společně s absolventy nástavbového studia po vyučení, dále na absolventy SOŠ s maturitní zkouškou a na absolventy gymnázií.

⁹ Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), účinný od 1. ledna 2005.

Obrázek 3.3 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol podle úrovně dosaženého vzdělání (září 1999–duben 2007)

	IV.00	IV.01	IV.02	IV.03	IV.04	IV.05	IV.06	IV.07
Základní	6 449	6 252	6886	7064	7050	6275	5882	5867
Vyučení	17 425	16 954	20470	20014	18746	13732	11296	7074
Vyučení s MZ	8 671	6 108	4234	4446	5120	3783	3270	2624
SOŠ s MZ	16 439	9 666	11810	13121	11208	8538	7928	5877
Gymnázium	4 329	2 940	3327	2607	2223	1865	1699	1216
VOŠ	1 144	1 153	1561	1573	1131	953	897	676
VŠ	2 553	2 435	3121	3460	3029	2135	1971	1666

	IX.99	IX.00	IX.01	IX.02	IX.03	IX.04	IX.05	IX.06
Základní	5 820	5 430	5 571	5821	5796	5449	4877	4673
Vyučení	23 577	27 047	27 265	30131	26368	22074	16780	13930
Vyučení s MZ	16 008	11 290	5 953	7674	7622	7159	5836	5640
SOŠ s MZ	26 158	16 054	17 670	19631	16268	14165	12079	10635
Gymnázium	5 153	3 674	3 265	2949	2155	2020	1436	1204
VOŠ	1 689	2 221	2 467	2574	1867	2042	1964	1658
VŠ	5 585	5 007	5 203	5899	5625	5241	3998	3891

Pozn.: Jedná se o všechny evidované absolventy - uchazeče o zaměstnání

Z obrázku je zřejmé, že pravidelné kolísání v závislosti na průběhu školního roku se projevuje téměř ve všech kategoriích vzdělání. U kategorií s nejvyššími počty nezaměstnaných je zřejmý vliv zavedení povinné devítileté školní docházky ve školním roce 1995/1996, důsledkem je, že se od roku 1999 do roku 2004 dočasně snížil počet absolventů škol vstupujících do světa práce. Následkem toho se ve stejném období snižoval i počet nezaměstnaných absolventů evidovaných na úřadech práce. Za pozornost stojí i obrácený cyklus u absolventů se základní úrovní vzdělání, který způsobují předčasné odchody ze středního vzdělávání, kdy převažující část žáků toto vzdělání opouští až po ukončení prvního pololetí. Výrazně menší kolísání je patrné u absolventů VOŠ, které je způsobeno tím, že část oborů VOŠ trvá 2,5 nebo 3,5 roku. U absolventů gymnázií se kolísání neprojevuje, což je zřejmě způsobeno tím, že jen část z nich vstupuje na trh práce bezprostředně po absolvování a část až v průběhu roku po předčasném odchodu z terciárního vzdělávání.

Průměrný podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti měl od roku 1999 do roku 2005 klesající tendenci. V roce 2000 se **absolventi podíleli na celkové nezaměstnanosti** v průměru 13,5 %, v roce 2001 a 2002 - 12,3 %, v roce 2003 - 10,6 %, v roce 2004 - 9,2 %, v roce 2005 - 8,2 %.

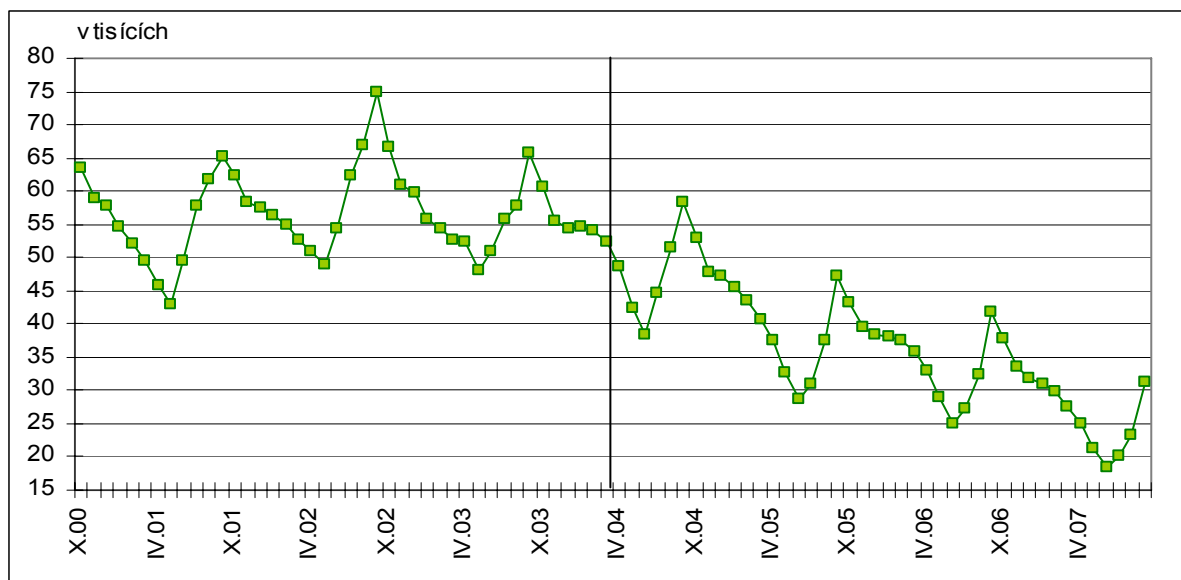
v roce 2005 – 7,6 %. V roce 2006 byly hodnoty tohoto ukazatele nejnižší, v průměru se jednalo o 7,1 %.

Výrazným jevem posledních pěti let je poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj je zřetelný zejména v zářijových hodnotách. (Zářijové počty nezaměstnaných absolventů jsou na křivce počtu nezaměstnaných absolventů lokálními maximy - díky postupnému narůstání počtu zaregistrovaných nezaměstnaných červnových absolventů v průběhu letních měsíců na úřadech práce.) Od září 2003 do září 2007 se jejich počet snížil o 34 600, což představuje pokles téměř na poloviční hodnotu. Z původních 65 800 v září 2003 klesl na 58 300 v roce 2004 a dále na 47 100 v září 2005 a 41 700 v září 2006, až na konečných 31 200 v září 2007.

Na snižování nezaměstnanosti absolventů má vliv i **zlepšující se ekonomická situace ČR** (hospodářský růst, větší nabídka volných pracovních míst, nižší celková nezaměstnanost, apod.) i fakt, že absolventi mají v posledních letech více možností pokračovat ve vzdělávání díky **rozšíření nabídky terciárního vzdělávání** a na trh práce jich tedy přechází menší část. Podstatnou roli hraje i zvýšená nabídka nových pracovních příležitostí, kterou vytvářejí **zahraniční investoři**, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech a ve stavebnictví). Absolutní pokles nezaměstnaných absolventů je do určité míry způsoben i postupným snižováním celkového počtu absolventů vlivem nižších počtů osob v populačním ročníku.

Dalšími faktory, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj, jsou zejména: změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa¹⁰, jejíž vliv je však zmírněn tím, že absolventy k registraci na úřadě práce motivuje možnost vyhnout se placení povinného zdravotního pojištění (za registrované nezaměstnané hradí zákonné zdravotní pojištění stát), dále zrušení základní vojenské služby¹¹ a přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání¹².

Obrázek 3.4 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů (říjen 2000–září 2007)

Na obrázku 3.4 je zachycen vývoj celkových počtů evidovaných absolventů - uchazečů o zaměstnání v posledních sedmi letech. Zde je velmi dobře patrný roční cyklus

¹⁰ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 6 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

¹¹ Absolventi nemají důvod vyčkávat na nástup do základní vojenské služby jako evidovaní uchazeči o zaměstnání. Zaměstnavatelé se nemusí obávat, že absolvent jim po krátké době po zapracování odejde vykonávat základní vojenskou službu.

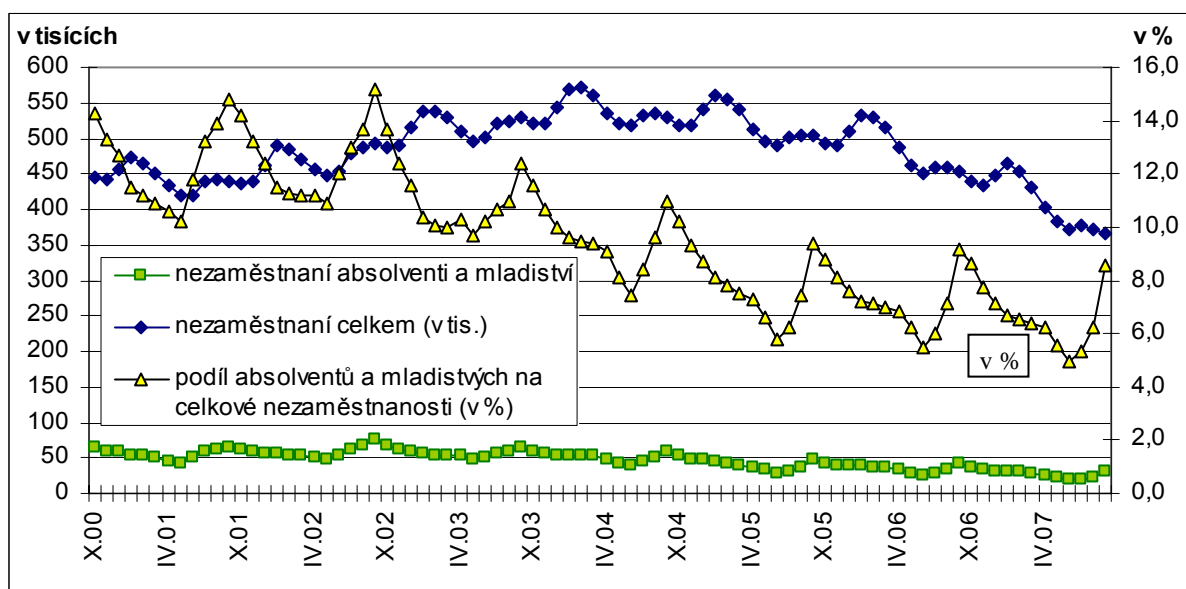
¹² Tento faktor ovlivňoval počty nezaměstnaných absolventů do roku 2005.

nárůstu počtu nezaměstnaných absolventů v souvislosti s ukončením školního roku a poklesu jejich počtu postupnou absorpcí. Hodnoty ze září jsou vždy z celého roku nejvyšší, neboť v této době dochází ke kumulaci nezaměstnaných absolventů. Počty nezaměstnaných absolventů od června do září plynule narůstají a od září postupně klesají, přičemž v lednu a únoru je pokles mírnější, protože se objevují další absolventi vyšších a vysokých škol.

Rovněž podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých na celkovém počtu nezaměstnaných v ČR dlouhodobě klesá. V letech 2003 až 2005 byl pokles počtu nezaměstnaných absolventů v porovnání s celkovými počty nezaměstnaných markantnější, to je ostatně patrné z vývoje podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti, kde od září 2002 tento podíl klesl z 15,2 % na hodnotu 9,4 % v září 2005. V letech 2006 a 2007 se pokles zmírňuje. V září 2006 se podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti v porovnání se zářím 2005 příliš nezměnil (9,2 % v září 2006) a od září 2006 do září 2007 klesl jen mírně, o 0,6 p. b. (v dubnu 2007 činil 6,2 % a oproti loňskému roku klesl o 0,6 p. b., v září 2007 činil 8,6 %).

Následující obrázek a tabulka ukazují vývoj hodnot podílu absolventů a mladistvých na celkové nezaměstnanosti (v procentech), zřejmé jsou i cyklické výkyvy v počtu nezaměstnaných absolventů (počty jsou udávány v tisících) a jejich odraz v hodnotách podílů.

Obrázek 3.5 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů, nezaměstnaných celkem a podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti (říjen 2000–září 2007)

Tabulka 3.2 Počet nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých (v tis.) a podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %) v jednotlivých měsících let 2002–2007

	Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých (v tisících)						Podíl absolventů a mladistvých na celkové nezaměstnanosti (v %)					
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2002	2003	2004	2005	2006	2007
leden	56,4	55,8	54,6	45,5	38,1	31,0	11,5	10,4	9,6	8,1	7,2	6,7
únor	54,8	54,2	54,0	43,4	37,6	29,7	11,3	10,1	9,5	7,8	7,1	6,5
březen	52,6	52,7	52,4	40,8	35,9	27,6	11,2	10,0	9,4	7,5	7,0	6,4
duben	50,9	52,3	48,7	37,4	33,0	25,1	11,2	10,3	9,1	7,3	6,8	6,2
květen	49,0	48,0	42,4	32,7	28,9	21,4	10,9	9,7	8,1	6,6	6,2	5,6
červen	54,4	50,9	38,4	28,6	24,9	18,4	12,0	10,2	7,4	5,8	5,5	5,0
červenec	62,2	55,8	44,7	30,9	27,4	20,1	13,0	10,7	8,4	6,2	6,0	5,3
srpen	66,8	57,8	51,5	37,5	32,5	23,1	13,7	11,0	9,6	7,4	7,1	6,2
září	74,8	65,8	58,3	47,1	41,7	31,2	15,2	12,4	11,0	9,4	9,2	8,6
říjen	66,6	60,5	52,8	43,3	37,9		13,7	11,6	10,2	8,8	8,6	
listopad	60,9	55,5	47,9	39,5	33,4		12,4	10,7	9,3	8,1	7,7	
prosinec	59,9	54,2	47,3	38,5	32,0		11,6	10,0	8,7	7,6	7,1	
Průměr za celý rok	59,1	55,3	49,4	38,8	33,6		12,3	10,6	9,2	7,6	7,1	

3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání

V současné době úřady práce monitorují tři ukazatele týkající se počtu nezaměstnaných absolventů.

1. „Všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“

Do roku 2004 byl tento ukazatel ovlivněn nejednotným přístupem úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa. Jednotlivé úřady práce přecházely postupně od dříve používané definice (vycházející ze zákoníku práce) k novější (vycházející ze zákona o zaměstnanosti).¹³ Od roku 2005 je přístup úřadů práce sjednocen.

Mezi „absolventy - uchazeče o zaměstnání“ podle definice nyní používané MPSV pouze pro statistické účely patří uchazeči o zaměstnání - fyzické osoby do 25 let věku, **kteří mají nejvýše dva roky od ukončení školy**, absolventi vysokých škol pak nejdéle do 30 let věku.

2. „Disponibilní“ nezaměstnaní absolventi

Zkušenosti ze zpracovávání dat o nezaměstnanosti absolventů získávaných na základě výše uvedených skutečností vedly od roku 2000 k produkci nových dat - počtu disponibilních nezaměstnaných absolventů a počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (viz níže). Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů představuje počty „všech absolventů - uchazečů o zaměstnání“ očištěné o ty absolventy, kteří nemohou ihned nastoupit do zaměstnání.¹⁴

3. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi

Nutnost korektnějšího porovnání míry nezaměstnanosti absolventů vedla ke zjišťování a používání údajů zahrnujících nezaměstnané „čerstvé“ absolventy, mezi které patří pouze ti, kteří ukončili vzdělávání v období bezprostředně před termínem zjišťování, tj. při zjišťování v dubnu jde o absolventy, kteří úspěšně ukončili školu v období od 1. května předcházejícího roku do 30. dubna roku zjišťování. Tyto počty nezaměstnaných absolventů nebyly v letech 2001 až 2004 zatíženy nejednotným přístupem úřadů práce v definici absolventa. V dubnových datech jsou zachyceni pouze absolventi, kteří školu ukončili nejvýše před dvanácti měsíci.

V následujících třech tabulkách jsou pro možnost porovnání zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 3.3 Počet všech evidovaných nezaměstnaných absolventů

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	6338	8072	12124	23142	17425	16933	20470	20014	18746	13732	11296	7074
Vyučení s MZ	763	1350	2497	6967	8671	6108	4234	4446	5120	3783	3270	2624
SOŠ s MZ	2706	4625	8439	15781	16439	9666	11810	13121	11208	8538	7928	5877
Gymnázium	1240	1740	2552	3669	4629	2940	3327	2607	2223	1865	1699	1216
VOŠ			224	733	1144	2222	1561	1573	1131	953	897	676
Vysokoškoláci	503	693	1195	2114	2519	2392	3121	3460	3029	2135	1971	1666

Vyučení s MZ = Absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou a odborným výcvikem + absolventi nástavbového studia.

¹³ Je třeba upozornit, že při analýze těchto dat („všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“, a to platí i pro „disponibilní“ nezaměstnané absolventy) a jejich časových řad je třeba s tímto faktorem počítat. Přechod úřadů práce na novější definici se totiž až do roku 2005 do určité míry podílel na poklesu počtu nezaměstnaných absolventů a stejně tak i na poklesu počtu absolventů dlouhodobě nezaměstnaných.

¹⁴ Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za disponibilní se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytováno hmotné zabezpečení po dobu mateřské dovolené.

Tabulka 3.4 Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	17132	17266	17149	12962	10735	6533
Vyučení s MZ	3535	3413	4454	3459	2972	2284
SOŠ s MZ	9972	11511	10417	7514	7063	5072
<i>Gymnázium</i>	<i>3 175</i>	<i>2 500</i>	<i>2 186</i>	<i>1 671</i>	<i>1 544</i>	<i>1 093</i>
VOŠ	1278	1320	1011	851	812	590
Vysokoškoláci	2242	2529	2611	1968	1833	1529

Pozn.: Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů v dubnu 2001 NÚOV neměl k dispozici.

Tabulka 3.5 Počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	7721	8892	10430	10434	7592	6402	4049
Vyučení s MZ	2 289	1002	3086	2903	2300	2069	1726
SOŠ s MZ	1 920	6918	6928	6312	5195	4905	3575
<i>Gymnázium</i>	<i>783</i>	<i>1 644</i>	<i>1 190</i>	<i>1 434</i>	<i>1 173</i>	<i>1 118</i>	<i>768</i>
VOŠ	762	1018	909	696	707	678	443
Vysokoškoláci	1503	2034	2316	2049	1600	1483	1256

Údaje o nezaměstnanosti absolventů zahrnující absolventy posledního roku („čerstvé“ absolventy) lze v současné době považovat za údaje nejhodnější pro posuzování situace absolventů škol, protože tímto způsobem lze nejkorektněji stanovit míru nezaměstnanosti. Proto analýzy v této studii vycházejí z těchto hodnot.

3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol

Nejčastěji prezentovanými ukazateli uplatnitelnosti absolventů škol jsou absolutní počty uchazečů o zaměstnání (nezaměstnaných absolventů) a míra nezaměstnanosti. Oba ukazatele lze považovat za velmi důležité.

Objektivní posouzení nezaměstnanosti absolventů by se mělo opírat především o hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů¹⁵. Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem **počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání** (nezaměstnaných absolventů) konkrétního druhu přípravy (kategorie vzdělání), skupiny oborů či oboru vzdělání k celkovému příslušnému **počtu absolventů** (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i pokračujících v dalším vzdělávání) v daném druhu přípravy (kategorii vzdělání), v dané skupině oborů či v daném oboru vzdělání. **Hodnota míry nezaměstnanosti vyjadřuje, kolik procent absolventů dané skupiny oborů zůstane bez zaměstnání¹⁶.**

V dříve používané metodice výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů se pracovalo s počty absolventů dvou po sobě následujících roků (např. míra nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2004 byla počítána jako počet všech nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 k součtu počtu absolventů v letech 2002 a 2003). Tato metoda výpočtu byla používána v případě „všech absolventů – uchazečů o zaměstnání“ a „ disponibilních“ absolventů.

V našich publikacích pracujeme s počty nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů a s počty absolventů posledního roku, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2007 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2007 k počtu absolventů v roce 2006).

Míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů lze v současné době považovat za nej přesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů.

¹⁵ Někdy jsou uváděny pouze počty nezaměstnaných absolventů bez ohledu na množství absolventů, kteří se v odpovídajícím druhu přípravy či oboru připravují. To vede k tomu, že jsou jako problémové označovány ty skupiny oborů, ve kterých se připravují největší počty absolventů a kde jsou logicky i vysoké počty nezaměstnaných.

¹⁶ Námitka, že jsou zahrnuti do propočtu i ti, kdo odcházejí studovat na VOŠ či VŠ je oprávněná, nicméně stejným způsobem jsou ovlivněny i absolutní počty nezaměstnaných.

Míra nezaměstnanosti všech absolventů (všichni absolventi - uchazeči o zaměstnání) je v některých případech uváděna pro zachování dlouhodobého časového porovnání.

Vypovídací schopnost **míry nezaměstnanosti disponibilních absolventů** je v porovnání s mírou nezaměstnanosti všech absolventů přesnější. (Nejsou zde totiž zahrnuti ti absolventi, kteří jsou sice evidováni na úřadech práce, ale nemohou v důsledku objektivní překážky nastoupit do zaměstnání). Zároveň oproti míře nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů zachycuje i nezaměstnané absolventy, kteří ukončili studium před více než dvanácti měsíci.

V následujících třech tabulkách jsou zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 3.6 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	18,3%	20,3%	23,4%	23,2%	17,9%	15,7%	10,5%
Vyučení s MZ	19,2%	21,4%	23,5%	21,2%	16,1%	14,0%	11,1%
SOŠ s MZ	17,0%	15,2%	16,3%	15,0%	12,2%	11,0%	7,8%
Gymnázium	6,6%	7,2%	6,4%	6,1%	4,8%	4,4%	3,2%
VOŠ	9,6%	12,9%	13,2%	13,6%	10,9%	9,1%	6,6%
Vysokoškoláci	6,2%	8,0%	8,8%	7,7%	5,5%	4,8%	3,3%

Tabulka 3.7 Míra nezaměstnanosti disponibilních absolventů

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	19,9%	19,5%	19,2%	14,8%	12,9%	8,2%
Vyučení s MZ	21,3%	19,2%	16,6%	12,4%	10,2%	7,5%
SOŠ s MZ	17,6%	13,1%	12,3%	8,9%	8,1%	5,6%
Gymnázium	9,2%	6,0%	5,2%	3,5%	3,1%	2,2%
VOŠ	8,1%	8,9%	8,4%	7,3%	5,8%	4,2%
Vysokoškoláci	4,5%	4,9%	5,0%	3,5%	3,0%	2,2%

Tabulka 3.8 Míra nezaměstnanosti všech absolventů

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vyučení	4,3%	5,3%	8,8%	19,5%	26,4%	32,7%	23,8%	22,7%	20,9%	15,7%	13,6%	8,9%
Vyučení s MZ	4,1%	5,1%	6,3%	13,3%	17,8%	19,0%	25,5%	25,0%	19,1%	13,5%	11,2%	8,7%
SOŠ s MZ	3,7%	5,7%	8,8%	15,1%	16,1%	15,9%	20,8%	14,9%	13,3%	10,1%	9,1%	6,5%
Gymnázium	2,8%	4,4%	5,8%	7,8%	10,5%	8,9%	9,6%	6,3%	5,3%	3,9%	3,4%	2,5%
VOŠ			3,3%	12,6%	12,0%	8,0%	9,9%	10,6%	9,4%	8,2%	6,4%	4,8%
Vysokoškoláci	1,5%	2,0%	3,0%	7,5%	5,4%	5,1%	6,3%	6,7%	5,7%	3,8%	3,3%	2,4%

4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání

Podle platného školského zákona¹⁷ rozlišujeme absolventy škol na absolventy se základním, středním, vyšším a vysokoškolským vzděláním. Střední vzdělání se podle nového školského zákona člení pouze na tři stupně: „**střední vzdělání**“, kam spadají absolventi oborů dříve používaných kategorií vzdělávání (KKOV) D a J, „**střední vzdělání s výučním listem**“, kam se řadí absolventi kategorií E a H a „**střední vzdělání s maturitní zkouškou**“, kam se řadí absolventi původních kategorií K, L a M. Protože členění absolventů podle nového školského zákona je z pohledu analýz postavení absolventů na trhu práce příliš obecné, používáme pro naše účely poněkud podrobnější členění, odpovídající kategoriím vzdělání podle KKOV:

1. Absolventi středního vzdělávání s výučním listem, tedy absolventi učebních oborů, kteří se připravovali ve 3letých (přes 90 %) nebo 2letých učebních oborech, po jejich absolvování získali výuční list; jsou připraveni pro uplatnění v dělnických profesích a pro

¹⁷ Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), účinný od 1. ledna 2005.

převážně manuální a obslužné činnosti v oblasti služeb. V dalším textu a tabulkách pro ně používáme označení „**vyučení**“ (kategorie E a H). Vzhledem k výrazným rozdílům v hodnotách míry nezaměstnanosti kategorií E a H jsou uváděny i jejich samostatné analýzy.

Pojem „vyučení“ je pro tuto analýzu určitým zkráceným vyjádřením. Jde přitom o střední odborné vzdělání s vyučením, které bylo dříve označováno jako vzdělávání ve tříletých učebních oborech vzdělání na středním odborném učilišti /SOU/, dále také na učilišti /U/ a odborném učilišti /OU/, případně v malém podílu v učebních oborech dvouletých. Skupina „vyučených“ je vzhledem k dále uvedeným skupinám méně homogenní jak z hlediska přijímaných žadatelů po ukončení období povinné školní docházky (vedle úspěšných absolventů ZŠ i absolventi nižších ročníků základní školy a zvláštní školy), tak z hlediska délky studia - dvou nebo tříletého.

2. Absolventi se středním vzděláním (obsahujícím odborný výcvik) s maturitní zkouškou, kteří se připravovali ve vzdělávacích programech odpovídajících dřívějším čtyřletým studijním oborům SOU, absolvováním získali maturitní vysvědčení, součástí jejich vzdělávání byl i odborný výcvik, takže jsou vlastně i vyučeni; jsou připraveni pro náročné dělnické práce nebo činnosti v oblasti služeb, mají předpoklady pro výkon nižších řídicích funkcí. Spolu s absolventy středního vzdělávání s maturitní zkouškou, kteří se vyučili ve tříletém učebním oboru a po vyučení vystudovali v **nástavbovém studiu pro absolventy učebních oborů**, je začleňujeme v dalším textu a tabulkách do jedné skupiny, pro kterou je používáno označení vyučení s maturitou „**vyučení s MZ**“ (kategorie L).

Pojem „vyučení s maturitou“ je pro tuto analýzu také zkráceným vyjádřením. Zde jde o maturitní vzdělání ve čtyřletých studijních oborech SOU ukončené maturitní zkouškou, jehož součástí je i odborný výcvik (vyučení), nebo v oborech pro absolventy tříletých oborů SOU (tzv. nástavbové studium), což je v denní formě dvouleté studium zakončené maturitou. Sloučení těchto dvou rozdílných vzdělávacích cest vychází z obdobné připravenosti pro uplatnění na trhu práce (vysoce kvalifikované dělnické nebo službové profese).

3. Absolventi se středním vzděláním, získaným v nematuritních oborech neposkytujících vyučení, kteří se připravovali ve dvouletých a tříletých studijních oborech, po absolvování získali vysvědčení o závěrečné zkoušce a střední odborné vzdělání. Podíl této přípravy je velmi malý, v dalším textu a tabulkách se jimi vzhledem k jejich malému počtu nezabýváme, v případě výjimečného uvedení jsou údaje označeny „**SO**“ (kategorie J).

4. Absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou, získaným v maturitních oborech bez odborného výcviku kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ a po absolvování získali maturitní vysvědčení. V dalším textu a v tabulkách pro ně používáme označení „**SOŠ s MZ**“, případně hovoříme o „**úplném středním odborném vzdělání na SOŠ**“ (kategorie M).

Pojem „maturitní na SOŠ“ je pro tuto analýzu zkráceným vyjádřením skutečnosti, že se jde o studium v oborech vzdělání poskytujících úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitou jehož součástí není odborný výcvik.

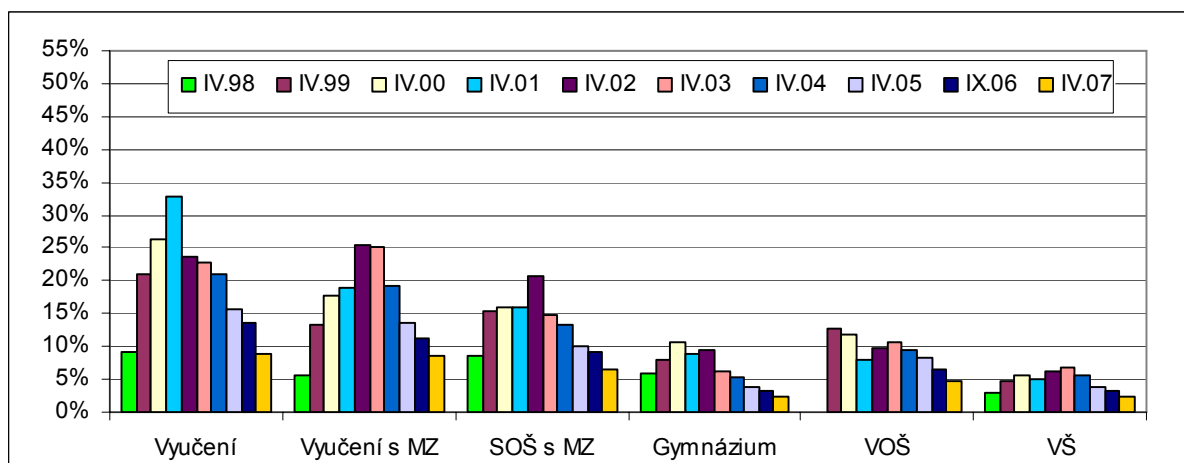
5. Absolventi se středním vzděláním s maturitní zkouškou, získaným v oborech gymnázií, kteří se připravovali ve čtyřletých i víceletých oborech gymnázií.

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**, naopak nepřímá závislost se ukazuje mezi úrovní vzdělání a mírou nezaměstnanosti. Tento vztah je zřejmý i z obr. 4.1 a 4.2, kde jsou uvedeny hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů v dubnových a zářijových hodnotách.

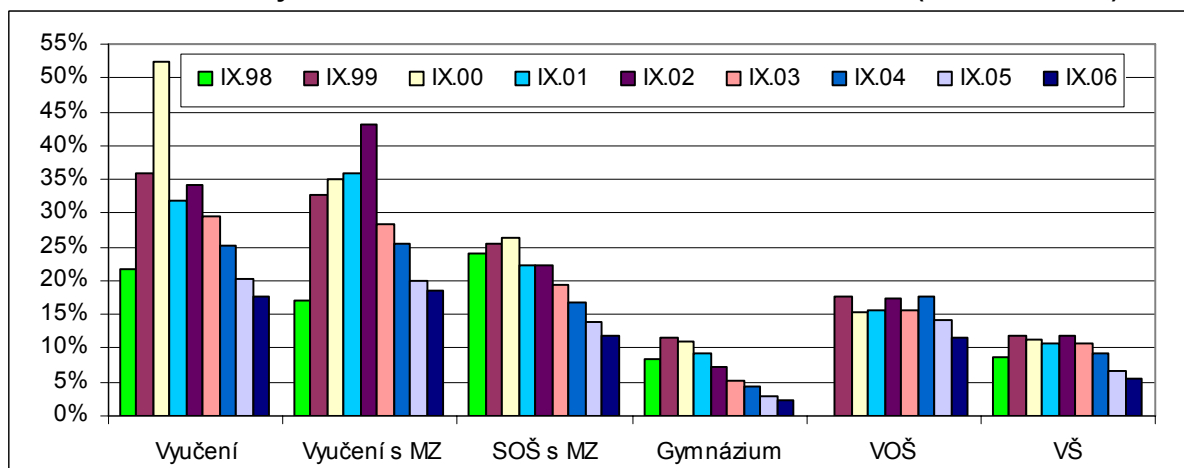
V dubnu tohoto roku dosahovala **míra nezaměstnanosti všech evidovaných absolventů** vyučených 8,9 %, u vyučených s maturitou 8,7 %, u absolventů SOŠ s maturitou dosahovala 6,5 %, u absolventů gymnázií 2,5 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 4,8 % a u vysokoškoláků 2,4 %.

Z grafického znázornění je zřejmé, že asi od roku 2001 dochází ve všech kategoriích vzdělání k poklesu hodnot míry nezaměstnanosti, výrazný pokles je zřejmý i v posledním roce, kdy v porovnání s dubnem 2006 opět **došlo k výraznému meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech kategorií vzdělání**.

Obrázek 4.1 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (duben 1998–2007)

Obrázek 4.2 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (září 1998–2006)

Přehled o nezaměstnanosti absolventů škol doplňuje následující tabulka, kde jsou uvedeny počty nezaměstnaných mladistvých, tj. mladých lidí ve věku do 15 do 18 let.

Tabulka 4.1 Vývoj nezaměstnanosti mladistvých (září 2004-duben 2007)

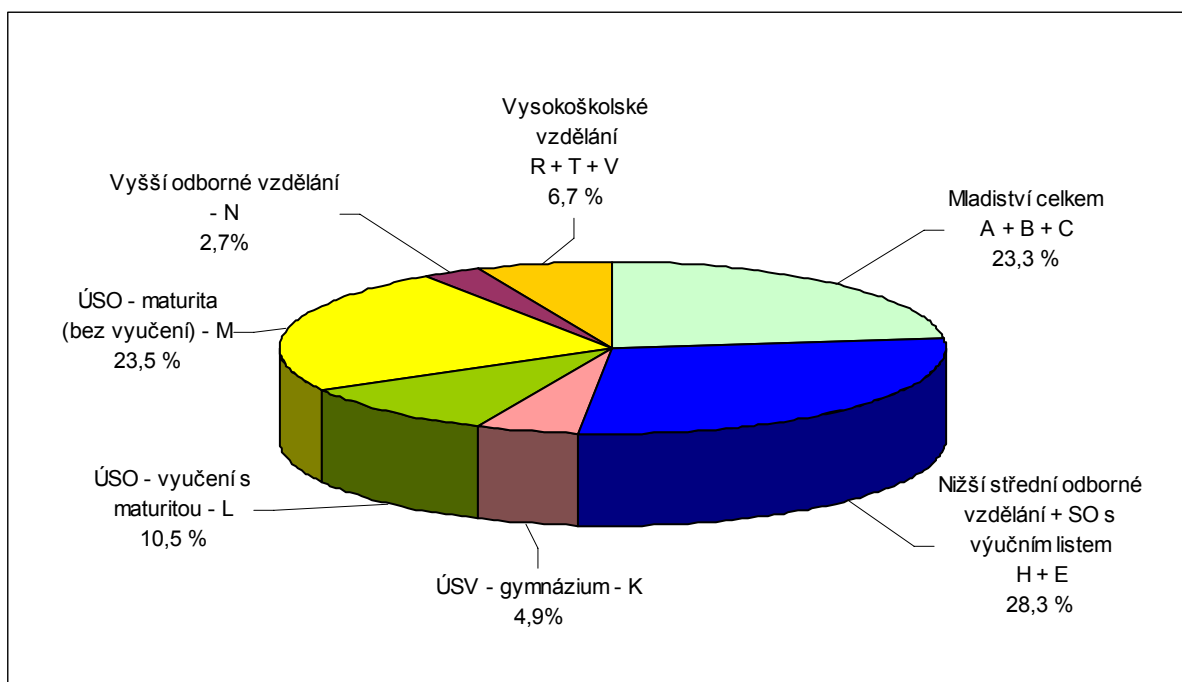
Kategorie vzdělání	září 04		duben 05		září 05		duben 06		září 06		duben 07	
	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.
Madiství bez vzdělání - A,B	506	n	423	n	404	n	344	n	310	n	253	n
Madiství se základním vzděláním - C	4846	n	5783	n	4386	n	5473	n	4314	n	5570	n
Madiství celkem	5352	n	6206	n	4790	n	5817	n	4624	n	5823	n

Míru nezaměstnanosti nelze určovat bez srovnatelného základu; počet nezaměstnaných bez vzdělání a se základním vzděláním v průběhu roku roste (záporná hodnota poklesu), což je způsobeno odchodem žáků ze školy v průběhu školního roku.

Zatímco obr. 4.1 a 4.2 vychází z hodnot míry nezaměstnanosti absolventů, následující obr. 4.3 znázorňuje podíly počtů nezaměstnaných absolventů, čili současné složení nezaměstnaných absolventů na trhu práce.

Z celkového počtu nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých v dubnu 2007 tvořili 23,3 % mladiství, 28,3 % absolventi odborného vzdělání s výučním listem, 10,5 % absolventi maturitních oborů SOŠ a vyučení s maturitou. Dále menší než desetiprocentní podíl zaujímali gymnazisté - 4,9 %, absolventi VOŠ - 2,7 % a vysokoškoláci - 6,7 %. Z těchto údajů však nelze odvozovat, že např. absolventi VOŠ nacházejí uplatnění na trhu práce snadněji než kterákoliv jiná kategorie absolventů.

Obrázek 4.3 Podíly počtů nezaměstnaných absolventů podle kategorie dosaženého vzdělání v dubnu 2007

4.1. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem - vyučení (kategorie vzdělání E + H)

Skupinu vyučených tvoří na trhu práce absolventi běžných učebních oborů kategorie H a absolventi učebních oborů kategorie E, což byly dvou a tříleté obory pro žáky s neukončenou základní školou (obory učilišť) a tříleté obory speciálních škol (obory odborných učilišť)¹⁸. Absolventi běžných učebních oborů kategorie H mají v dubnu 2007 míru nezaměstnanosti zhruba 9,3 % a absolventi učebních oborů v kategorii E 18,9 %. Je tedy patrné, že absolventi oborů kategorie H mají výrazně nižší míru nezaměstnanosti než absolventi učebních oborů v kategorii E. Počet vyučených v kategorii H však mnohonásobně převyšuje počet absolventů v kategorii E. Vliv vyšší nezaměstnanosti absolventů kategorie E na **míru nezaměstnanosti všech vyučených (E + H)** tedy není výrazný, tyto hodnoty **se příliš neliší od míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H**¹⁹, která činí 10,4 %.

Od roku 2000 do roku 2003 můžeme pozorovat pozvolný nárůst počtu absolventů s výučním listem. V roce 2000 absolvovalo celkově v kategorii E+H 42 270 vyučených, v roce 2001 to bylo 43 870 vyučených, v roce 2002 se jednalo o 44 483 a v roce 2003 absolvovalo 45 048 vyučených. **Od roku 2003 dochází k postupnému poklesu počtu těchto absolventů** na 42 421 v roce 2004 a dále na 40 752 v roce 2005 (z toho 35 972 absolventů se nachází v kategorii H) a 38 763 v roce 2006 (z toho 34 156, tedy více než 88 %, tvoří absolventi kategorie H). V roce 2007 lze očekávat další snížení (počet učňů v posledním ročníku studia byl ve školním roce 2006/7 nižší, oproti předchozímu školnímu roku).

Nejvíce vyučených absolventů (kategorie E+H) ukončilo v roce 2006 studium ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (21,5 %), 23 Strojírénství a strojírenská výroba (17,3 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (9,5 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (8,7 %), 66 Obchod (7,8 %), 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (7,7 %), 41 Zemědělství a lesnictví (7,3 %), 69 Osobní a

¹⁸ Novelou starého školského zákona (zákon č. 19/2000 Sb.), bylo umožněno přijetí na střední školy (do všech, i maturitních oborů) uchazečům po absolvování povinné školní docházky a nebylo již podmínkou její ukončení úspěšným ukončením 9. třídy.

¹⁹ Míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E + H byla v dubnu 2007 10,4 %.

provozní služby (6,2 %) a 29 Potravinářství a potravinářská chemie (5,5 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 92,5 % vyučených kategorií E+H.

4.1.1 Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem – vyučení (kategorie vzdělání H)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie H měřená v prvním roce po absolvování v posledních letech plynule klesá, a to z hodnoty 21,1 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005 a na 14,1 % v dubnu 2006.²⁰ V dubnu 2007 činila 9,3 %, což je nejnižší hodnota za poslední čtyři roky.

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2007 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 28 Technická chemie a chemie silikátů, 69 Osobní a provozní služby, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (zde je však zároveň i velký počet absolventů), 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie. Hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů těchto skupin oborů jsou v rozmezí od 13,3 % do 11 %.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2007 dosahují a relativně snadnější uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství, absolventi skupin oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 23 Strojírenství a strojírenská výroba, které patří mezi tři skupiny s nejvyšším počtem absolventů, dále 82 Umění a užité umění, 37 Doprava a spoje, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie H - učební obory středních odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce²¹, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání H** v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2006, počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů²² vyučených v kategorii vzdělání H v dubnu 2007 a meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů v kategorii vzdělání H** (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a hodnoty míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jde totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu ve školním roce předcházejícím sledovanému období.

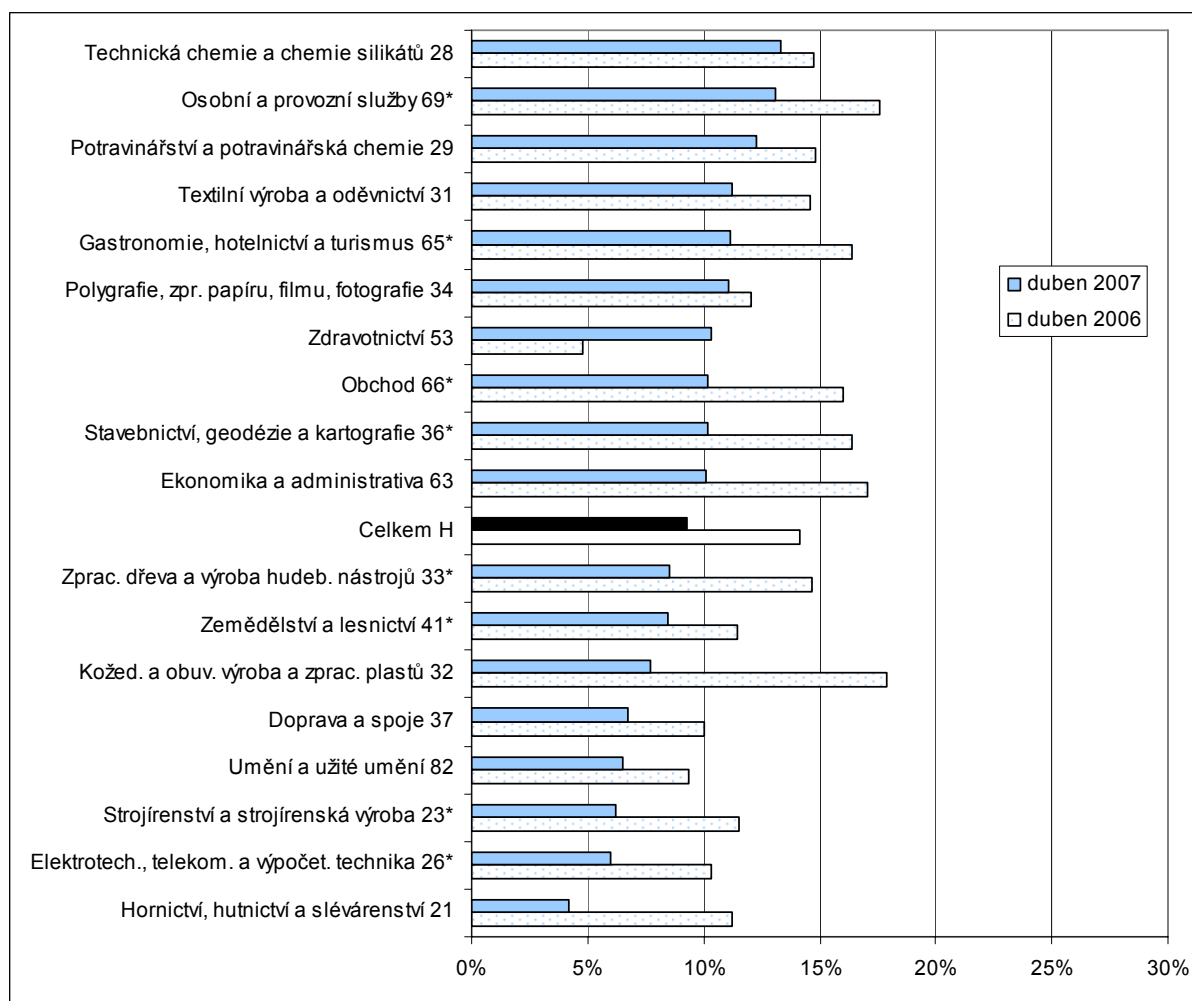
Míra nezaměstnanosti absolventů u většiny skupin oborů kategorie H oproti dubnu 2006 poklesla. Jedinou skupinou oborů kategorie H, kde míra nezaměstnanosti meziročně stoupla, je 53 Zdravotnictví, kde je však vývoj zkreslen malým počtem absolventů. Vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti absolventů této skupiny oborů, i přes meziroční nárůst, jen mírně převyšuje průměrnou hodnotu za kategorii H, lze uplatnění absolventů skupiny 53 (obor 53-41-H/002 Ošetřovatel) hodnotit jako dobré. Největší pokles míry nezaměstnanosti zaznamenaly dvě na absolventy nejméně početné skupiny oborů vzdělání v kategorii H, a to 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů a 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství. Tím, že tyto tři zmíněné skupiny oborů vzdělání vykazují malé počty absolventů, jsou každoročně vystaveny značným výkyvům v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů. V minulém roce došlo k meziročnímu nárůstu míry nezaměstnanosti absolventů skupin 21 a 32 oproti roku 2005, letos naopak ke značnému meziročnímu poklesu.

²⁰ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

²¹ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na náhodné výkyvy v počtech nezaměstnaných či na případné chybné údaje v databázích. Např. skupina 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů vykazuje velmi nízkou míru nezaměstnanosti, pokud by se počet nezaměstnaných v této skupině oborů zvýšil o 1, bude její míra nezaměstnanosti patřit – podobně jako v roce 2006 – k nejvyšším.

²² Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 4.4 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2006 a 2007, skupiny oborů kategorie H

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 1 800 absolventů.

Tabulka 4.2 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2007, skupiny oborů kategorie H

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	48	2	4,2%	-7,1 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	6384	398	6,2%	-5,3 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3639	218	6,0%	-4,3 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	240	32	13,3%	-1,4 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1769	217	12,3%	-2,5 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	786	88	11,2%	-3,4 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	26	2	7,7%	-10,2 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2517	215	8,5%	-6,1 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	335	37	11,0%	-1,0 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2611	266	10,2%	-6,2 p.b.
37 Doprava a spoje	74	5	6,8%	-3,2 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	2133	181	8,5%	-3,0 p.b.
53 Zdravotnictví	29	3	10,3%	5,6 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	761	77	10,1%	-6,9 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	7076	791	11,2%	-5,2 p.b.
66 Obchod	2879	294	10,2%	-5,8 p.b.
69 Osobní a provozní služby	2540	333	13,1%	-4,4 p.b.
82 Umění a užité umění	309	20	6,5%	-2,8 p.b.
Celkem H	34156	3179	9,3%	-4,8 p.b.

p.b. - procentní bod

V nejsilnějších skupinách (co do počtu absolventů) 23 Strojirenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika došlo k výraznému **poklesu míry nezaměstnanosti**, a to o více než 40 %, v dalších hojně zastoupených skupinách oborů byl pokles přibližně třicetiprocentní (66 Obchod, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 69 Osobní a provozní služby, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů a 41 Zemědělství a lesnictví).

Podrobnější vhléd do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů učebních oborů kategorie vzdělání H lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

Tabulka 4.3 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2007, kategorie H

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	16,9%
3359H Čalouník, čalounické práce	15,8%
3456H Fotograf, fotografické práce	15,7%
3457H Knihař, knihařské práce	15,3%
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	13,7%
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	13,6%
6951H Kadeřník	13,1%
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	12,8%
6953H Provoz služeb	12,4%
6553H Číšník, servírka	12,4%
6551H Kuchař - číšník, práce ve společném stravování	11,7%
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	11,5%
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	11,5%
3158H Krejčí, krejčovské práce	11,2%
2862H Malíř skla a keramiky	10,9%
4151H Zemědělec, zemědělské práce	10,9%
3666H Suché montáže	10,6%
4156H Lesní výroba, lesnické práce	10,5%
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	10,5%
4152H Zahradník, zahradnické práce	10,4%
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	10,3%
6351H Technickoadministrativní pracovník, technickoadministrativní práce	10,1%
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojirenství	10,0%
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	9,9%
6552H Kuchař, kuchařské práce	9,9%
2362H Optik	9,4%
3453H Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	9,3%
3652H Instalatér, instalatérské práce	8,7%
3356H Truhlář, truhlářské práce	8,1%
6652H Aranžér, propagační práce	8,0%
2953H Pekař, pekařské práce	8,0%
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	7,8%
3664H Tesař, tesařské práce	7,7%
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	7,4%
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	6,5%
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	6,5%
2368H Automechanik, technické práce v autoservisu	6,5%
2657H Autoelektrikář	6,2%
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	6,1%
2351H Zámečnický, zámečnické práce a údržba	5,4%
2653H Mechanik elektronických zařízení	4,5%
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	4,1%
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	3,9%
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	3,6%
2365H Strojník, práce při obsluze strojů	3,6%
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	2,5%
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	1,7%
Celkem H	9,3%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

Tabulka 4.4 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2007, kategorie H

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
2351H Zámečnické práce a údržba	1101	59	5,4%	-5,1 p.b.
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	287	5	1,7%	-2,3 p.b.
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	729	73	10,0%	-6,7 p.b.
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	641	23	3,6%	-2,2 p.b.
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	102	14	13,7%	4,0 p.b.
2362H Optik	85	8	9,4%	-0,4 p.b.
2365H Strojník, práce při obsluze strojů	56	2	3,6%	-3,1 p.b.
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	246	10	4,1%	-5,1 p.b.
2368H Automechanik, technické práce v autoservisu	3099	200	6,5%	-7,1 p.b.
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	1920	117	6,1%	-5,7 p.b.
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	216	16	7,4%	-1,0 p.b.
2653H Mechanik elektronických zařízení	575	26	4,5%	-3,8 p.b.
2657H Autoelektrikář	803	50	6,2%	-2,0 p.b.
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	91	9	9,9%	-1,2 p.b.
2862H Malíř skla a keramiky	64	7	10,9%	-5,9 p.b.
2953H Pekař, pekařské práce	226	18	8,0%	-3,9 p.b.
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	1327	180	13,6%	-2,9 p.b.
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	206	16	7,8%	0,9 p.b.
3158H Krejčí, krejčovské práce	767	86	11,2%	-3,2 p.b.
3356H Truhlář, truhlářské práce	2366	191	8,1%	-5,7 p.b.
3359H Čalouník, čalounické práce	133	21	15,8%	-8,3 p.b.
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	80	2	2,5%	-6,4 p.b.
3453H Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	75	7	9,3%	1,0 p.b.
3456H Fotograf, fotografické práce	121	19	15,7%	-2,9 p.b.
3457H Knihař, knihařské práce	59	9	15,3%	-4,7 p.b.
3652H Instalatér, instalatérské práce	1046	91	8,7%	-4,3 p.b.
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	117	15	12,8%	-5,6 p.b.
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	166	28	16,9%	-8,3 p.b.
3664H Tesař, tesařské práce	286	22	7,7%	-10,1 p.b.
3666H Suché montáže	104	11	10,6%	-13,2 p.b.
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	786	81	10,3%	-6,9 p.b.
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	52	6	11,5%	0,7 p.b.
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	51	2	3,9%	-4,1 p.b.
4151H Zemědělec, zemědělské práce	229	25	10,9%	-5,9 p.b.
4152H Zahradník, zahradnické práce	404	42	10,4%	-2,1 p.b.
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	139	16	11,5%	-5,0 p.b.
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	1095	71	6,5%	-2,4 p.b.
4156H Lesní výroba, lesnické práce	229	24	10,5%	-2,5 p.b.
6351H Technickoadministrativní pracovník, technickoadministrativní práce	761	77	10,1%	-6,9 p.b.
6551H Kuchař - číšník, práce ve společném stravování	3498	409	11,7%	-5,5 p.b.
6552H Kuchař, kuchařské práce	2406	237	9,9%	-5,7 p.b.
6553H Číšník, servírka	1172	145	12,4%	-3,3 p.b.
6651H Proávč, obchodník, obchodní provoz	2419	253	10,5%	-5,9 p.b.
6652H Aranžér, propagační práce	413	33	8,0%	-5,8 p.b.
6951H Kadeřník	2282	299	13,1%	-4,4 p.b.
6953H Provoz služeb	258	32	12,4%	-3,6 p.b.
8251H Výtvarná a uměleckořemeslné práce	309	20	6,5%	-2,8 p.b.
Celkem H	34156	3179	9,3%	-4,8 p.b.

V předchozích dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie H za **duben 2007**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**²³ vyučených v kategorii vzdělání H za duben 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání H.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2006 více než 50 absolventů)²⁴.

²³ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory se zaměřením na stavebnictví: Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce; Klempíř, klempířské práce a Pokrývač, pokrývačské práce. Dalšími kmenovými obory s vysokou mírou nezaměstnanosti jsou Čalouník, čalounické práce; Fotograf, fotografické práce; Knihař a knihařské práce; Lakýrník, lakýrnické práce a Provoz služeb.

Z kmenových oborů vzdělání, které mají více než tisíc absolventů, vykazují vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti kmenové obory Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce; Kadeřník, Číšník, servírka a Kuchař-číšník, práce ve společném stravování.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2006 patrné u kmenových oborů strojírenského zaměření, kde se jedná zejména o obory Nástrojař, nástrojařské práce; Strojník, práce při obsluze strojů; Obráběč kovů, obráběčské práce; Mechanik, opravář, opravářské práce a strojírenské kmenové obory s velkým počtem absolventů Zámečnické práce a údržba a Automechanik, technické práce v autoservisu. Nízké hodnoty míry nezaměstnanosti rovněž vykazují kmenové obory elektrotechnického zaměření - Mechanik elektronických zařízení; hojně zastoupený Elektrikář, elektrotechnické práce a Autoelektrikář. Dalšími kmenovými obory s nízkou mírou nezaměstnanosti jsou Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce; Manipulant poštovního provozu a přepravy a Výtvarné a uměleckořemeslné práce a na absolventy početný kmenový obor vzdělání Opravář zemědělských strojů, opravářské práce.

V porovnání s dubnem 2006 míra nezaměstnanosti u většiny kmenových oborů poklesla. Nejvýrazněji (v absolutním vyjádření) u kmenových oborů Suché montáže a Tesař, tesařské práce, skupiny Stavebnictví, stavební práce. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo u kmenových oborů Lakýrník, lakýrnické práce, k menšímu pak v kmenových oborech Reprodukční grafik, litografické a montážní práce, Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce a Pokrývač, pokrývačské práce.

4.1.2 Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s výučním listem - vyučení (kategorie vzdělání E)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie E v roce po absolvování má již několik let klesající tendenci. V letech 2004–2006 rovnoměrně klesala (meziročně o 15 %) z hodnoty 39,1 % v dubnu 2004 na 32,6 % v dubnu 2005 a na 27,6 % v dubnu 2006. V posledním roce byl pokles výraznější, oproti dubnu 2006 o třicet procent až na hodnotu 18,9 % v dubnu 2007.²⁵

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 66 Obchod, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika²⁶, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 69 Osobní a provozní služby a skupinu oborů vzdělání kategorie E s nejvyšším počtem absolventů 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus²⁷.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů a 23 Strojírnoství a strojírenská výroba.

²⁴ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

²⁵ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

²⁶ V dubnu 2006 byla míra nezaměstnanosti absolventů elektrotechnických oborů naopak nejnižší ze všech skupin oborů kategorie E.

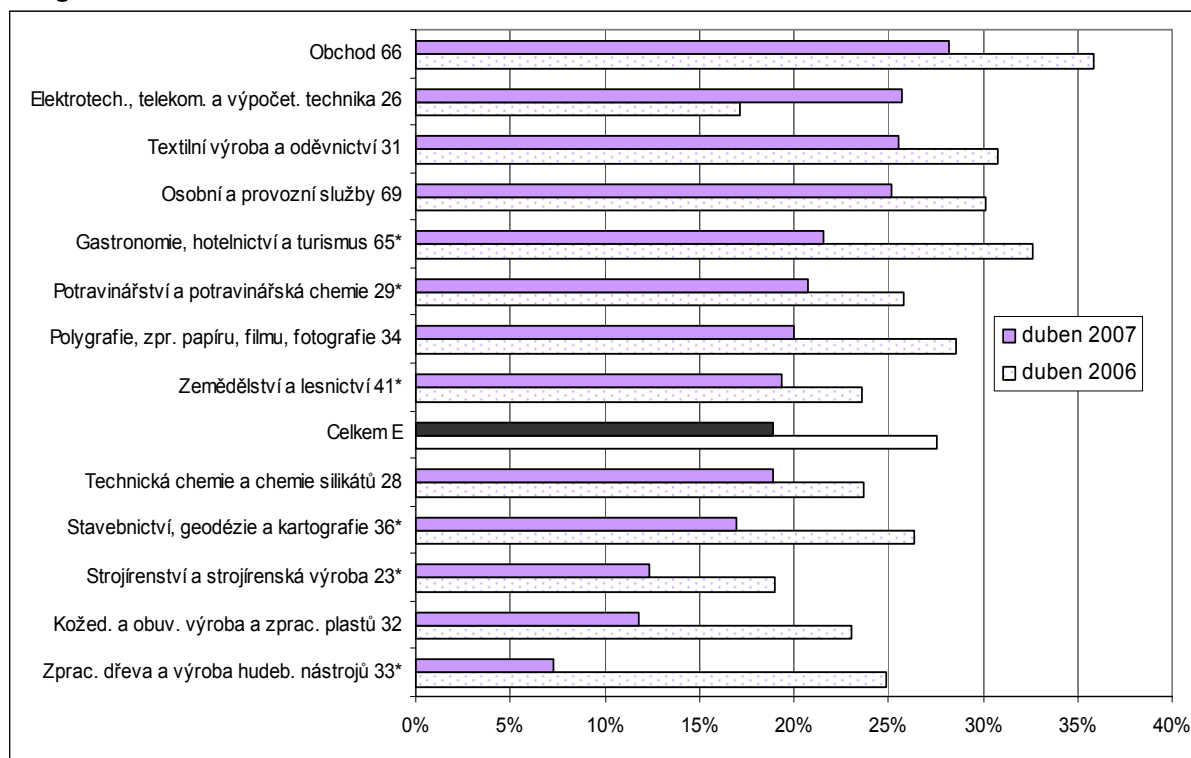
²⁷ Míra nezaměstnanosti absolventů této skupiny oborů kategorie E je sice v dubnu 2007 poměrně vysoká, ale oproti dubnu předchozího roku poklesla o 11,1 p.b.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie E - obory učilišť a odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce²⁸, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání E v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání E za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**²⁹ vyučených v kategorii vzdělání E v dubnu 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání E (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a hodnoty míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu ve školním roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 4.5 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2006 a 2007, skupiny oborů kategorie E

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Míra nezaměstnanosti absolventů u většiny skupin oborů kategorie E oproti dubnu 2006 poklesla. Jedinou skupinou oborů kategorie E, kde míra nezaměstnanosti meziročně stoupla, je 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, kde však může být vývoj zkreslen malým počtem absolventů.

V porovnání s dubnem 2006 byl zaznamenán **razantní pokles** (o 17,6 p. b. na 7,3 %) v míře nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů vzdělání **33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů**, přičemž počet absolventů této skupiny oborů se zvýšil o 40 %. Dalšími skupinami oborů, kde došlo k velkému poklesu míry nezaměstnanosti jsou 32 Kožeďlárná a obuvnická výroba (která je díky malému počtu absolventů každoročně vystavena značným výkyvům v hodnotách míry nezaměstnanosti) a skupina kategorie E s tradičně nejvyšším počtem absolventů 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus.

²⁸ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na náhodné výkyvy v počtech nezaměstnaných či na případné chybné údaje v databázích.

²⁹ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Tabulka 4.5 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2007, skupiny oborů kategorie E

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Srovnání s dubnem 2006
23 Strojírenství a strojírenská výroba	308	38	12,3%	-6,6 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	35	9	25,7%	8,6 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	53	10	18,9%	-4,9 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	352	73	20,7%	-5,1 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	223	57	25,6%	-5,3 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	17	2	11,8%	-11,3 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	480	35	7,3%	-17,6 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	20	4	20,0%	-8,6 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	749	127	17,0%	-9,4 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	702	136	19,4%	-4,2 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1273	275	21,6%	-11,1 p.b.
66 Obchod	149	42	28,2%	-7,7 p.b.
69 Osobní a provozní služby	246	62	25,2%	-4,9 p.b.
Celkem E	4607	870	18,9%	-8,7 p.b.

Podrobnější vhléd do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů učebních oborů kategorie vzdělání E lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie E za **duben 2007**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání E za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁰ vyučených v kategorii vzdělání E za duben 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání E.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2006 minimálně 40 absolventů)³¹.

Tabulka 4.6 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2007, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3664E Tesař, tesařské práce	34,2%
6551E Kuchař - číšník, práce ve společném stravování	28,3%
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	28,2%
2953E Pekař, pekařské práce	24,6%
4152E Zahradník, zahradnické práce	24,1%
6955E Pečovatelské práce	24,1%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	23,0%
2368E Automechanik, technické práce v autoservisu	22,5%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	21,9%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	21,4%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	21,3%
6552E Kuchař, kuchařské práce	20,0%
2956E Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	16,0%
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	12,5%
3356E Truhlář, truhlářské práce	11,8%
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	11,7%
2351E Zámečnický, zámečnické práce a údržba	10,8%
2364E Strojní mechanik, montérské práce	5,8%
Celkem E	18,9%

³⁰ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

³¹ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 87 % absolventů této kategorie vzdělání.

Pozn.: Tmavé pozadí v tabulce označuje kmenové obory, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou v dubnu 2007 charakteristické zejména pro kmenové obory Tesař, tesařské práce; Kuchař-číšník, práce ve společném stravování; Prodavač, obchodník, obchodní provoz; Pekař, pekařské práce; Zahradník, zahradnické práce a Pečovatelské práce.

Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E je v dubnu 2007 patrná zejména u kmenových oborů Strojní mechanik, montérské práce Zámečnické, zámečnické práce a údržba; Opravář zemědělských strojů, opravářské práce a Truhlář, truhlářské práce.

Tabulka 4.7 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2007, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
2351E Zámečnické, zámečnické práce a údržba	194	21	10,8%	-8,0 p.b.
2364E Strojní mechanik, montérské práce	52	3	5,8%	-10,9 p.b.
2368E Automechanik, technické práce v autoservisu	40	9	22,5%	-5,5 p.b.
2953E Pekař, pekařské práce	57	14	24,6%	3,5 p.b.
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	211	45	21,3%	-6,8 p.b.
2956E Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	50	8	16,0%	-3,5 p.b.
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	204	47	23,0%	-8,5 p.b.
3356E Truhlář, truhlářské práce	204	24	11,8%	-11,9 p.b.
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	169	37	21,9%	-11,1 p.b.
3664E Tesař, tesařské práce	76	26	34,2%	7,9 p.b.
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	439	55	12,5%	-10,9 p.b.
4151E Zemědělec, zemědělské práce	56	12	21,4%	5,3 p.b.
4152E Zahradník, zahradnické práce	369	89	24,1%	-6,8 p.b.
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	273	32	11,7%	-5,0 p.b.
6551E Kuchař - číšník, práce ve společném stravování	240	68	28,3%	-5,1 p.b.
6552E Kuchař, kuchařské práce	1033	207	20,0%	-12,4 p.b.
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	149	42	28,2%	-7,7 p.b.
6955E Pečovatelské práce	220	53	24,1%	-3,8 p.b.
Celkem E	4607	870	18,9%	-8,7 p.b.

4.2. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s maturitní zkouškou, kteří absolvovali odborný výcvik ve 4letém oboru nebo jsou vyučení a absolvovali nástavbové studium - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi dvou vzdělávacích cest. Jednak jsou to absolventi studijních oborů SOU, což jsou 4leté obory středních odborných učilišť zakončené maturitní zkouškou (absolvent neobdrží výuční list, ale koncepce vzdělávání je taková, že podíl odborného výcviku je prakticky stejný jako ve 3letém učebním oboru - absolvent je tedy fakticky vyučen, připraven pro uplatnění v dělnickém povolání), a jednak to jsou absolventi, kteří se připravovali v nástavbovém studiu pro absolventy učebních oborů - kde získávají po vyučení maturitní vzdělání.

Po roce 2001 dochází k trvalému nárůstu počtu absolventů této kategorie - z 13 108 v roce 2002 následným plynulým růstem přibližně o 500 absolventů ročně až na 14 798 v roce 2005. V roce 2006 absolvovalo v kategorii L 15 506 studentů. V roce 2007 lze očekávat obdobný počet absolventů (počet žáků v posledních ročnících denního studia v kategorii L byl ve školním roce 2006/7 jen o 1,0 % nižší oproti předchozímu školnímu roku).

Z uvedených dat vyplývá, že **od roku 2001 se počet absolventů této kategorie vzdělání postupně zvyšuje**, což potvrzuje rostoucí zájem o nástavbové studium a studium maturitních oborů se začleněným odborným výcvikem, čili zájem o získání praktického vzdělání na maturitní úrovni. Nejvíce absolventů této kategorie ukončilo v roce 2006 studium ve skupinách oborů 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (24,1 %); 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (19,4 %); 23 Strojírenství a strojírenská výroba

(13,5 %); 66 Obchod (11,6 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (7,2 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 75,7 % vyučených s maturitou.

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů s maturitou v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 21,2 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005, dále na 14,0 % v dubnu 2006 až na hodnotu 11,1 % v dubnu 2007.³²

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2007 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 41 Zemědělství a lesnictví; 63 Ekonomika a administrativa; 31 Textilní výroba a oděvnictví; 66 Obchod a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L v dubnu 2007 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupin oborů vzdělání 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost; 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie; 39 Speciální a interdisciplinární technické obory; 21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví a 23 Strojírnictví a strojírenská výroba.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech SOU (kategorie L) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce³³, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání L v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání L za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**³⁴ kategorie vzdělání L v dubnu 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání L (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a hodnoty míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jde totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu ve školním roce předcházejícím sledovanému období.

I přes **většinový výskyt poklesu míry nezaměstnanosti absolventů mezi skupinami oborů vzdělání** bylo při srovnání hodnot za duben 2006 a 2007 **v několika případech zaznamenáno zvýšení**. Největší zvýšení míry nezaměstnanosti nastalo ve skupině oborů **69 Osobní a provozní služby**, a to o 7,0 p.b. Je však nutné poznamenat, že v dubnu 2006 byla míra nezaměstnanosti absolventů této skupiny oborů oproti předchozímu roku neobvykle nízká. Jedním z faktorů, který ovlivnil míru nezaměstnanosti v roce 2007, je mimo jiné značný, více než trojnásobný meziroční nárůst počtu absolventů, který byl způsoben především tím, že v roce 2006 vystudovali první absolventi oboru 69-41-L/004 Kosmetička³⁵ a počet absolventů hledajících uplatnění na trhu práce se výrazně zvýšil. Dalšími skupinami oborů, v nichž došlo ke zvýšení míry nezaměstnanosti jsou 39 Speciální technické obory (s velmi malým počtem absolventů) a 41 Zemědělství a lesnictví. Míra nezaměstnanosti u těchto skupin oborů však stoupla jen mírně.

V porovnání s dubnem 2006 **největší pokles míry nezaměstnanosti absolventů škol byl zaznamenán u skupiny oborů vzdělání 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie**, kde míra nezaměstnanosti klesla o 9,4 p.b., téměř až na polovinu hodnoty z předchozího roku. K výraznému poklesu došlo i u skupiny oborů 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie, kde byla v dubnu 2006 míra nezaměstnanosti lehce nadprůměrná a klesla o 7 p.b. na hodnotu, která je druhou nejnižší mírou nezaměstnanosti u skupin oborů v kategorii L. Pokles míry nezaměstnanosti zde mohl být způsoben do jisté míry i tím, že počet absolventů v roce 2006 byl o čtvrtinu nižší než v předchozím roce.

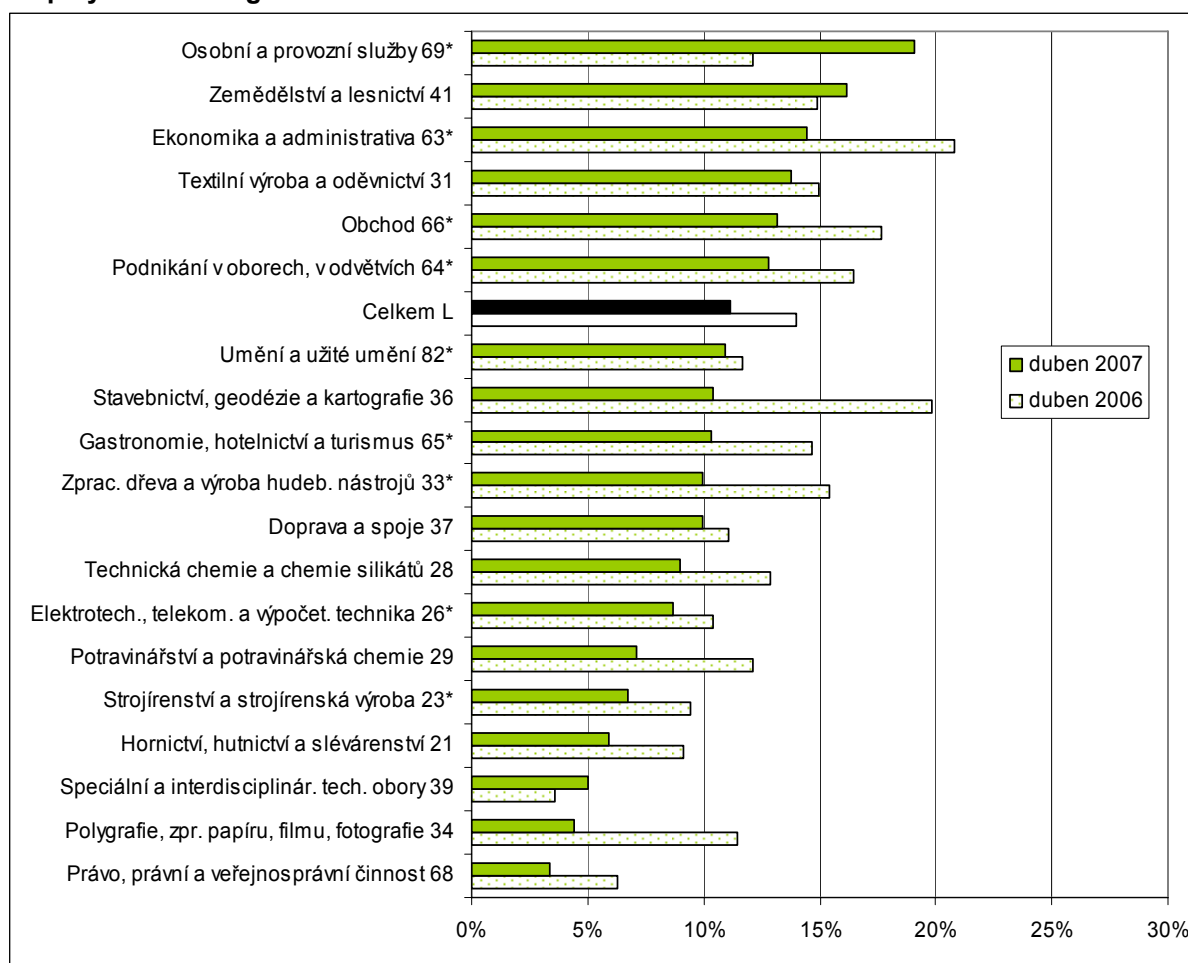
³² Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

³³ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na náhodné výkyvy v počtech nezaměstnaných či na případné chybné údaje v databázích.

³⁴ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

³⁵ Výuka ve tříletém oboru 69-52-H/001 Kosmetička, který v roce 2004 vykazoval 674 absolventů, byla ukončena a obor byl inovován jako čtyřletý maturitní obor s odborným výcvikem pod kódem 69-41-L/004.

Obrázek 4.6 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2006 a 2007, skupiny oborů kategorie L

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

Tabulka 4.8 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2007, skupiny oborů kategorie L

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	17	1	5,9%	-3,2 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2089	140	6,7%	-2,8 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3002	261	8,7%	-1,7 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	100	9	9,0%	-3,9 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	70	5	7,1%	-5,0 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	341	47	13,8%	-1,2 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	492	49	10,0%	-5,4 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	90	4	4,4%	-7,0 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	260	27	10,4%	-9,4 p.b.
37 Doprava a spoje	302	30	9,9%	-1,1 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	20	1	5,0%	1,4 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	254	41	16,1%	1,3 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	505	73	14,5%	-6,3 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	3734	479	12,8%	-3,7 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1114	115	10,3%	-4,3 p.b.
66 Obchod	1803	238	13,2%	-4,4 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	30	1	3,3%	-2,9 p.b.
69 Osobní a provozní služby	790	151	19,1%	7,0 p.b.
82 Umění a užité umění	493	54	11,0%	-0,7 p.b.
Celkem L	15506	1726	11,1%	-2,9 p.b.

Další skupinou oborů, u níž došlo k většímu poklesu míry nezaměstnanosti je 63 Ekonomika a administrativa (pokles o 6,3 p.b.). I přesto je ale míra nezaměstnanosti absolventů této skupiny oborů kategorie L nadprůměrná. V porovnání s dubnem 2006 se významně snížila také míra nezaměstnanosti u absolventů skupiny oborů vzdělání 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (pokles o 5,4 p.b. na 10,0 %), přestože počet absolventů se oproti předchozímu školnímu roku zvýšil více než o pětinu.

Podrobnější vhléd do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů studijních oborů SOU lze získat prostřednictvím dat o **jednotlivých kmenových oborech vzdělání** (KKOV).

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie L za duben 2007, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání L za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁶ kategorie vzdělání L za duben 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání L.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2006 více než 50 absolventů)³⁷.

Tabulka 4.9 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2007, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
6642L Propagace	20,6%
6941L Osobní služby	19,1%
6342L Administrativa	17,9%
3143L Oděvnictví	13,8%
6641L Provoz obchodu	12,9%
6441L Podnikání v oborech	12,9%
6341L Ekonomika a podnikání	11,4%
2645L Telekomunikace	11,3%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	11,3%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	11,0%
2343L Strojírenská výroba	10,8%
4145L Zemědělská a lesnická technika	10,6%
6541L Gastronomie	10,3%
3644L Stavební provoz	10,1%
2646L Aplikovaná elektronika	10,1%
2344L Montáž strojů a zařízení	9,1%
3342L Nábytkářství	8,9%
2643L Elektronika	8,7%
2941L Potravinářství	8,6%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	8,6%
4144L Zahradnictví	8,5%
2641L Elektrotechnika	7,9%
2842L Průmyslová chemie	6,7%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	6,5%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	4,0%
3441L Polygrafie	2,2%
Celkem L	11,1%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

³⁶ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

³⁷ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 97 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.10 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2007, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
2343L Strojírenská výroba	594	64	10,8%	-3,9 p.b.
2344L Montáž strojů a zařízení	264	24	9,1%	2,1 p.b.
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	1206	48	4,0%	-2,1 p.b.
2641L Elektrotechnika	544	43	7,9%	-1,9 p.b.
2642L Silnoproudá elektrotechnika	262	17	6,5%	0,0 p.b.
2643L Elektronika	1916	167	8,7%	-1,8 p.b.
2645L Telekomunikace	124	14	11,3%	-5,3 p.b.
2646L Aplikovaná elektronika	139	14	10,1%	-0,9 p.b.
2842L Průmyslová chemie	89	6	6,7%	-3,4 p.b.
2941L Potravinářství	58	5	8,6%	-3,4 p.b.
3143L Oděvnictví	341	47	13,8%	-1,2 p.b.
3342L Nábytkářství	461	41	8,9%	-3,7 p.b.
3441L Polygrafie	90	2	2,2%	-7,6 p.b.
3644L Stavební provoz	237	24	10,1%	-10,7 p.b.
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	151	17	11,3%	-0,1 p.b.
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	151	13	8,6%	-2,2 p.b.
4144L Zahradnictví	59	5	8,5%	-6,2 p.b.
4145L Zemědělská a lesnická technika	113	12	10,6%	1,1 p.b.
6341L Ekonomika a podnikání	184	21	11,4%	-7,3 p.b.
6342L Administrativa	291	52	17,9%	-5,9 p.b.
6441L Podnikání v oborech	3699	478	12,9%	-3,7 p.b.
6541L Gastronomie	1114	115	10,3%	-4,2 p.b.
6641L Provoz obchodu	1740	225	12,9%	-4,8 p.b.
6642L Propagace	63	13	20,6%	4,8 p.b.
6941L Osobní služby	790	151	19,1%	2,0 p.b.
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	462	51	11,0%	-0,2 p.b.
Celkem L	15506	1726	11,1%	-2,9 p.b.

Vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory zaměřené na obchod a ekonomiku, přičemž nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti vykazují kmenové obory Propagace (míra nezaměstnanosti oproti dubnu 2006 stoupla, ale jde o obor s nízkým počtem absolventů, u něhož nejsou výkyvy v míře nezaměstnanosti ničím neobvyklým) a Administrativa, kde sice míra nezaměstnanosti oproti loňsku klesla, ale přesto je vysoce nadprůměrná. Vysoká míra nezaměstnanosti absolventů je i u oborů Osobní služby a oděvnictví. V kmenovém oboru Osobní služby míra nezaměstnanosti oproti loňskému roku výrazně stoupla, v Oděvnictví naopak mírně klesla.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2007 patrné zejména u kmenových oborů Polygrafie, Servis a opravy strojů a zařízení, Průmyslová chemie a elektrotechnických kmenových oborů Silnoproudá elektrotechnika a Elektronika (s mírou nezaměstnanosti absolventů méně než 8 %), které vykazovaly nízkou míru nezaměstnanosti i v dubnu 2006.

V porovnání s dubnem 2006 míra nezaměstnanosti u většiny kmenových oborů poklesla. Nejvýrazněji (v absolutním vyjádření) u kmenových oborů Stavební provoz, Polygrafie a Ekonomika a podnikání. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo u kmenového oboru Propagace, k menšímu pak v kmenových oborech Montáž strojů a zařízení, Osobní služby a Zemědělská a lesnická technika.

4.3. Nezaměstnanost absolventů se středním vzděláním s maturitní zkouškou - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ a po absolvování získali maturitní vysvědčení. Ze všech kategorií středoškolského vzdělání se nejvyšší počet absolventů nachází v této kategorii vzdělání.

V roce 2001 ukončilo denní studium v této kategorii 45 537 absolventů, v roce 2002 42 428 a v roce 2003 o 41 987 maturantů. **V letech 2001–2003 docházelo k mírnému poklesu počtu absolventů této kategorie vzdělání. Od roku 2004 však počty absolventů maturitních oborů SOŠ každoročně mírně stoupají.** V roce 2004 úspěšně odmaturovalo 42 687 absolventů, v roce 2005 to bylo 44 581 absolventů a v roce 2006 již 45 872 absolventů. V roce 2007 se očekává opětovný nárůst (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii M byl ve školním roce 2006/2007 zhruba o 1 042, tj o 2,2 % vyšší oproti školnímu roku 2005/2006).

Nejvíce absolventů maturitních oborů SOŠ ukončilo v roce 2006 studium ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (23,5 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (10,4 %), 53 Zdravotnictví (8,8 %), 23 Strojírnoství a strojírenská výroba (7,9 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (6,5 %), 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (6,1 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (6,1 %), 78 Obecně odborná příprava (4,8 %), 41 Zemědělství a lesnictví (4,6 %) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (4,5 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 83,5 % absolventů maturitních oborů SOŠ.

Míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ v roce po absolvování vykazuje v posledních letech setrvalý pokles. Z hodnoty 15,0 % v dubnu 2004 klesla na 12,2 % v dubnu 2005, dále na 11,0 % v dubnu 2006 až na 7,8 % v dubnu 2007.³⁸

Nejvyšší míru nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2007 vykazuje 21 Hornictví, hutnictví a slévárství, kde je však velmi malý počet absolventů.³⁹ Vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti jsou dále charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 21 Hornictví, hutnictví a slévárství, 64 Podnikání v oborech, v odvětvích, 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, dále pro tři skupiny s velkým počtem absolventů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 41 Zemědělství a lesnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M v dubnu 2006 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví, kde jsou trvale dosahovány výrazně nižší hodnoty míry nezaměstnanosti než u ostatních skupin, další v pořadí jsou skupiny 78 Obecně odborná příprava, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 23 Strojírnoství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika 66 Obchod a 28 Technická chemie a chemie silikátů.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů v maturitních oborech SOŠ (kategorie M) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce⁴⁰, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání M v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**⁴¹ kategorie vzdělání M v dubnu 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání M (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a hodnoty míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jde totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu ve školním roce předcházejícím sledovanému období.

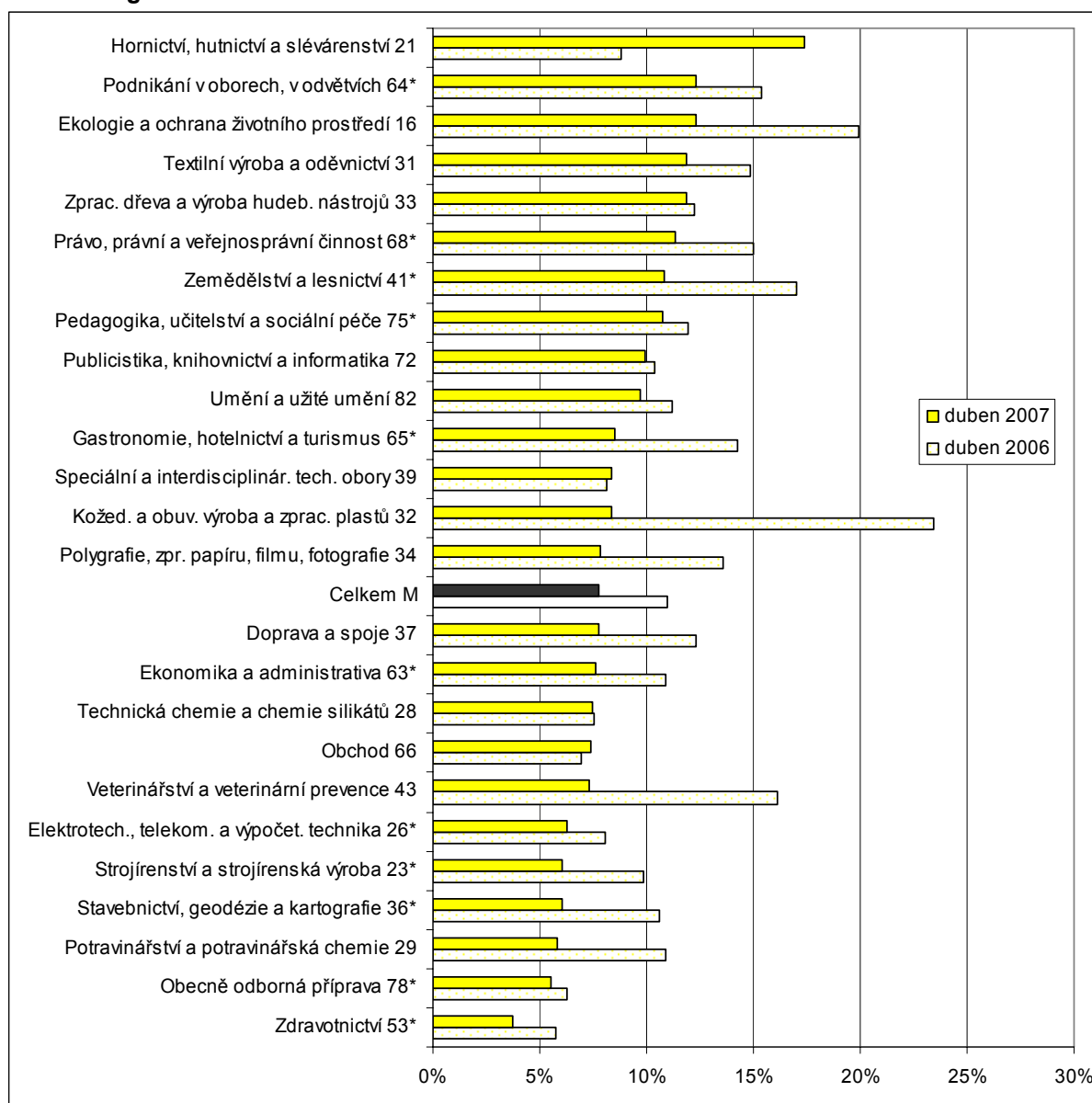
³⁸ Důvody a souvislosti tohoto poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

³⁹ Hornictví, hutnictví a slévárství je skupinou oborů vzdělání připravujících pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly.

⁴⁰ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na náhodné výkyvy v počtech nezaměstnaných či na případné chybné údaje v databázích.

⁴¹ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 4.7 Míra nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2006 a 2007, skupiny oborů kategorie M

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 1 500 absolventů.

V porovnání s dubnem 2006 došlo u většiny skupin oborů k poklesu míry nezaměstnanosti. Nárůst míry nezaměstnanosti vykazují v dubnu 2007 jen tři skupiny oborů, a to značný nárůst (o 8,6 p.b.) skupina 21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví, kde i při poklesu počtu absolventů našlo uplatnění o 30 % méně absolventů než v minulém roce a nepatrný nárůst, jen o několik desetín procentního bodu, skupiny oborů 66 Obchod a 39 Speciální a interdisciplinární technické obory. Opět se však jedná o skupiny se spíše nízkým počtem absolventů.

V porovnání s dubnem 2006 byl **nejvýraznější pokles** míry nezaměstnanosti absolventů zaznamenán u skupiny oborů kategorie M s nejnižším počtem absolventů 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (pokles o 15,1 p.b. na 8,3 %). K výraznému poklesu míry nezaměstnanosti došlo ve skupinách 43 Veterinářství a veterinární prevence (snížení o 8,8 p.b. na 7,3 %) a 16 Ekologie a ochrana životního prostředí (pokles o 7,6 p.b. na hodnotu 12,3 %).

Nejpočetnější skupina absolventů maturitních oborů SOŠ **63 Ekonomika a administrativa** představuje zároveň nejpočetnější skupinu nezaměstnaných absolventů

maturitních oborů evidovaných na úřadech práce. To však ještě neznamená, že jejich situace je závažná. Dokladem toho je její zařazení mezi skupiny oborů s průměrnou mírou nezaměstnanosti (7,6 %). Úřady práce často vnímají absolventy obchodních akademií jako problematickou skupinu, důvodem těchto úvah je především to, že vycházejí z již zmiňovaného vysokého počtu nezaměstnaných. Velké procento jich většinou nachází práci poměrně snadno a pokud jsou ostatní evidováni jako uchazeči o zaměstnání, tak jsou následně poměrně snadno absorbováni trhem práce. Ohroženost nezaměstnaností je vždy nutno posuzovat na základě jejího relativního vyjádření, například mírou nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti absolventů oborů skupiny 63 zatím nenaznačuje hrozící nebezpečí, protože výrazně nepřevyšuje průměrné hodnoty za všechny skupiny oborů.

Tabulka 4.11 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2007, skupiny oborů kategorie M

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	454	56	12,3%	-7,6 p.b.
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	69	12	17,4%	8,6 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3641	220	6,0%	-3,8 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	4793	301	6,3%	-1,8 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	588	44	7,5%	-0,1 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	411	24	5,8%	-5,0 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	589	70	11,9%	-2,9 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	48	4	8,3%	-15,1 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	270	32	11,9%	-0,4 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	179	14	7,8%	-5,8 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2999	181	6,0%	-4,5 p.b.
37 Doprava a spoje	953	74	7,8%	-4,5 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	276	23	8,3%	0,2 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	2121	229	10,8%	-6,3 p.b.
43 Veterinářství a veterinární prevence	246	18	7,3%	-8,8 p.b.
53 Zdravotnictví	4057	150	3,7%	-2,0 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	10788	824	7,6%	-3,2 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	2820	348	12,3%	-3,0 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2809	238	8,5%	-5,8 p.b.
66 Obchod	135	10	7,4%	0,5 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1875	213	11,4%	-3,6 p.b.
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	151	15	9,9%	-0,4 p.b.
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	2086	224	10,7%	-1,2 p.b.
78 Obecně odborná příprava	2206	122	5,5%	-0,8 p.b.
82 Umění a užité umění	1297	126	9,7%	-1,5 p.b.
Celkem M	45872	3575	7,8%	-3,2 p.b.

I přes výrazný vzestup počtu absolventů lyceí (z 1 054 v roce 2004 na 1622 v roce 2005 a dále na 2132 v roce 2006, tedy na dvojnásobek hodnoty z roku 2004) se postavení této skupiny absolventů na trhu práce jeví jako velmi příznivé. Jejich míra nezaměstnanosti patří mezi jednu z nejnižších a v porovnání s dubnem 2006 se prakticky nezměnila (mírně klesla z 5,9 % na 5,1 %). Této skutečnosti značně napomáhá samotná koncepce lyceí, která se vedle odborné stránky zaměřuje na přípravu absolventů pro pokračování ve studiu na vyšší terciární úrovni vzdělávání.

Podrobnější vhléd do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV).**

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie M **za duben 2007**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**⁴² kategorie vzdělání M za duben 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání M.

⁴² Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2006 alespoň 50 absolventů)⁴³.

Tabulka 4.12 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2007, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3341M Dřevařství	17,9%
7841M Rodinná příprava	17,6%
6441M Podnikání v oborech	15,8%
3141M Textilnictví	14,4%
7541M Sociální činnost	14,0%
4141M Obecné zemědělství	13,8%
4143M Chov hospodářských zvířat	13,4%
6842M Bezpečnostně právní činnost	12,6%
1601M Ekologie a ochrana prostředí	12,5%
6442M Organizace a management v odvětví	12,3%
6843M Veřejnosprávní činnost	11,7%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	11,4%
3143M Oděvnictví	11,3%
3342M Nábytkářství	10,6%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	10,0%
7241M Informační služby, knihovnictví	9,9%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	9,3%
3645M Technická zařízení budov	9,2%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	8,9%
2943M Technologie sacharidů	8,8%
4145M Zemědělská a lesnická technika	8,5%
6542M Hotelnictví a turismus	8,5%
3941M Technický interdisciplinární	8,1%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	8,0%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	8,0%
3641M Pozemní stavitelství	7,8%
6341M Ekonomika a podnikání	7,7%
5344M Technik ve zdravotnictví	7,6%
2844M Aplikovaná chemie	7,5%
4144M Zahradnictví	7,5%
6643M Knihkupectví	7,4%
2647M Výpočetní technika	7,3%
4341M Veterinární prevence	7,3%
2646M Aplikovaná elektronika	7,1%
2641M Elektrotechnika	6,3%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	5,7%
3441M Polygrafie	5,6%
2341M Strojírenství	5,4%
2644M Automatizace	5,3%
7842M Lyceum	5,1%
2645M Telekomunikace	5,0%
3646M Geodézie a kartografie	4,8%
2841M Chemická technologie	4,7%
4146M Lesní hospodářství	4,6%
3647M Stavebnictví	4,6%
2942M Analýza potravin	4,5%
2643M Elektronika	4,5%
6841M Obecně právní činnost	4,0%
5341M Ošetřovatelství	3,7%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	3,7%
5343M Laborant ve zdravotnictví	2,0%
5345M Specializace ve zdravotnictví	2,0%
Celkem M	7,8%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

⁴³ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.13 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2007, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
1601M Ekologie a ochrana prostředí	425	53	12,5%	-6,7 p.b.
2341M Strojírenství	2791	152	5,4%	-2,9 p.b.
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	850	68	8,0%	-6,9 p.b.
2641M Elektrotechnika	1454	92	6,3%	-1,4 p.b.
2642M Silnoproudá elektrotechnika	50	4	8,0%	1,9 p.b.
2643M Elektronika	970	44	4,5%	-2,7 p.b.
2644M Automatizace	285	15	5,3%	-1,0 p.b.
2645M Telekomunikace	140	7	5,0%	-1,0 p.b.
2646M Aplikovaná elektronika	56	4	7,1%	2,1 p.b.
2647M Výpočetní technika	1838	135	7,3%	-2,2 p.b.
2841M Chemická technologie	64	3	4,7%	-6,2 p.b.
2844M Aplikovaná chemie	492	37	7,5%	0,6 p.b.
2942M Analýza potravin	198	9	4,5%	-7,5 p.b.
2943M Technologie sacharidů	80	7	8,8%	-1,8 p.b.
3141M Textilnictví	111	16	14,4%	-2,9 p.b.
3143M Oděvnictví	478	54	11,3%	-3,1 p.b.
3341M Dřevařství	56	10	17,9%	4,2 p.b.
3342M Nábytkářství	199	21	10,6%	-1,4 p.b.
3441M Polygrafie	89	5	5,6%	-4,4 p.b.
3442M Obalová technika, zpracování papíru	90	9	10,0%	-7,1 p.b.
3641M Pozemní stavitelství	694	54	7,8%	-3,6 p.b.
3645M Technická zařízení budov	347	32	9,2%	-10,0 p.b.
3646M Geodézie a kartografie	227	11	4,8%	-3,9 p.b.
3647M Stavebnictví	1689	77	4,6%	-4,3 p.b.
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	605	54	8,9%	-4,4 p.b.
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	348	20	5,7%	-4,7 p.b.
3941M Technický interdisciplinární	246	20	8,1%	0,4 p.b.
4141M Obecné zemědělství	1092	151	13,8%	-8,1 p.b.
4143M Chov hospodářských zvířat	67	9	13,4%	2,7 p.b.
4144M Zahradnictví	402	30	7,5%	-2,4 p.b.
4145M Zemědělská a lesnická technika	247	21	8,5%	-8,3 p.b.
4146M Lesní hospodářství	259	12	4,6%	-3,4 p.b.
4341M Veterinární prevence	246	18	7,3%	-8,8 p.b.
5341M Ošetrovatelství	3350	124	3,7%	-1,3 p.b.
5343M Laborant ve zdravotnictví	446	9	2,0%	-3,6 p.b.
5344M Technik ve zdravotnictví	211	16	7,6%	-5,3 p.b.
5345M Specializace ve zdravotnictví	50	1	2,0%	-16,2 p.b.
6341M Ekonomika a podnikání	10745	822	7,7%	-3,2 p.b.
6441M Podnikání v oborech	152	24	15,8%	-0,1 p.b.
6442M Organizace a management v odvětví	2273	279	12,3%	-3,6 p.b.
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	395	45	11,4%	-1,2 p.b.
6542M Hotelnictví a turismus	2809	238	8,5%	-5,9 p.b.
6643M Kuchyně	135	10	7,4%	0,5 p.b.
6841M Obecně právní činnost	126	5	4,0%	-9,6 p.b.
6842M Bezpečnostně právní činnost	438	55	12,6%	-2,9 p.b.
6843M Veřejnosprávní činnost	1311	153	11,7%	-3,3 p.b.
7241M Informační služby, knihovnictví	151	15	9,9%	-0,4 p.b.
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	657	24	3,7%	-2,0 p.b.
7541M Sociální činnost	1429	200	14,0%	-1,0 p.b.
7841M Rodinná příprava	74	13	17,6%	1,6 p.b.
7842M Lyceum	2132	109	5,1%	-0,7 p.b.
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	1253	117	9,3%	-1,8 p.b.
Celkem M	45872	3575	7,8%	-3,2 p.b.

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2007 charakteristické zejména pro kmenové obory vzdělání Dřevařství, Rodinná příprava, Podnikání v oborech, Textilnictví a v oborech s velkým počtem absolventů Sociální činnost a Obecné zemědělství. Zvýšená míra nezaměstnanosti je v oborech Chov hospodářských zvířat, Bezpečnostně právní činnost a Ekologie a ochrana prostředí. Textilnictví, Obecné zemědělství, Rodinná příprava, Ekologie a ochrana životního prostředí a Bezpečnostně právní činnost vykazovaly vysokou míru nezaměstnanosti i v loňském roce.

Zvýšené hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů vykazují kmenové obory s velkým počtem absolventů Organizace a management v odvětví a Veřejnosprávní činnost.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2006 patrné zejména u kmenových oborů vzdělání zdravotnického zaměření – Specializace ve zdravotnictví, Laborant ve zdravotnictví a Ošetřovatelství. Dále i v kmenových oborech Předškolní a mimoškolní pedagogika, Obecně právní činnost, Elektronika, Analýza potravin, Stavebnictví, Lesní hospodářství, Chemická technologie a Geodézie a kartografie, s mírami nezaměstnanosti pod 5 %.

V souvislosti s mnohdy mylnými představami o vysoké nezaměstnanosti absolventů ekonomického zaměření považujeme za potřebné upozornit na skutečnost, že hodnota míry nezaměstnanosti kmenového oboru Ekonomika a podnikání (v něm je začleněn obor Obchodní akademie) je na úrovni průměru kategorie vzdělání M (7,8 %). V dubnu 2007 její míra nezaměstnanosti dosahovala 7,7 %.

V porovnání s dubnem 2006 míra nezaměstnanosti u většiny kmenových oborů poklesla. Nejvýrazněji (v absolutním vyjádření) u kmenových oborů Specializace ve zdravotnictví a Technická zařízení budov. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo u kmenových oborů Dřevařství, Chov hospodářských zvířat a Aplikovaná elektronika, k menšímu pak v kmenových oborech Silnoproudá elektrotechnika, Rodinná příprava, Aplikovaná chemie, Knihkupectví a v kmenovém oboru Technickém interdisciplinárním.

4.4. Nezaměstnanost absolventů s vyšším odborným vzděláním - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi, kteří se připravovali ve dvou až tříapůlletých studijních oborech VOŠ. Jde o historicky nejmladší kategorii vzdělání, ve které se vyšší počty absolventů začaly objevovat v roce 1998. Do této kategorie přísluší i relativně malý počet absolventů konzervatoří.

V letech 2004 a 2005 došlo k nárůstu počtu absolventů na 6 495 absolventů a na 7 415 absolventů v roce 2005. V roce 2006 je počet absolventů 6 743, tedy o 10 % méně než v předchozím roce. **Pro rok 2007 lze předpokládat, že se počet absolventů této kategorie vzdělání opět mírně klesne** (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii N byl ve školním roce 2006/2007 zhruba o 10 % žáků nižší oproti školnímu roku 2005/2006). Důvodem poklesu počtu absolventů VOŠ je rozšíření nabídky bakalářského studia na vysokých školách, k němuž došlo v posledních letech (zejména s přispěním soukromých vysokých škol).

Nejvíce absolventů vyšších odborných škol ukončilo v roce 2006 studium ve skupinách oborů 53 Zdravotnictví (21,8 %), 63 Ekonomika a administrativa (16,6 %), 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (11,8 %), 82 Umění a užité umění (9,7 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (8,7 %), 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (7,9 %) a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (6,2 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 82,8 % absolventů.

Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ v roce po absolvování již několik let klesá. Z hodnoty 13,6 % vykazované v dubnu 2004 klesla na 10,6 % v dubnu 2005, dále na 9,1 % v dubnu 2006 až na 6,6 % v dubnu 2007.⁴⁴

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2007 charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 41 Zemědělství a lesnictví (i přes meziroční pokles míry nezaměstnanosti o 6,4 p.b.), 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 63 Ekonomika a administrativa (s vysokým počtem absolventů) a 37 Doprava a spoje. Skupina 37 Doprava a spoje sice i letos patří mezi skupiny oborů s nejvyšší mírou nezaměstnanosti, ale vývoj je spíše pozitivní, protože ačkoliv se počet absolventů zvýšil

⁴⁴ Důvody a souvislosti tohoto poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

oproti minulému roku téměř na dvojnásobek, míra nezaměstnanosti klesla na polovinu hodnoty z dubna 2006. Jedná se však o obor, který je vzhledem k malému počtu absolventů každoročně vystaven velkým výkyvům v míře nezaměstnanosti.

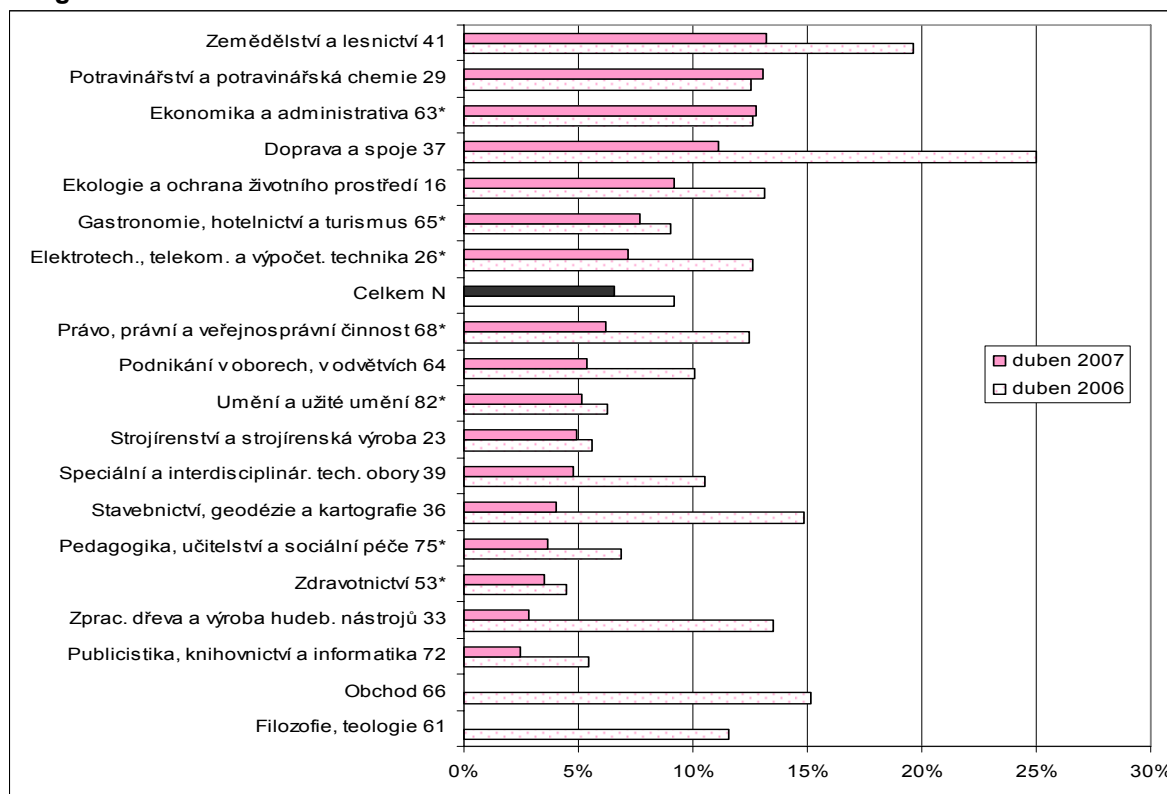
Ve skupinách oborů **61 Filozofie, teologie** a **66 Obchod** nejsou vykázováni **žádní nezaměstnaní absolventi**. Všech 38 absolventů těchto skupin oborů tedy našlo pracovní uplatnění, nebo pokračuje ve studiu. **Nízké hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů** v dubnu 2007 dosahují a relativně rychleji nalézají uplatnění na trhu práce absolventi skupiny oborů vzdělání 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů a skupin oborů s velkým počtem absolventů 53 Zdravotnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče. Míra nezaměstnanosti absolventů těchto skupin oborů vzdělání kategorie N je pod hranicí 5 %.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech VOŠ (kategorie N) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce⁴⁵, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání N v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání N za červen 2006, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**⁴⁶ kategorie vzdělání N v dubnu 2007 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání N (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a hodnoty míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jde totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu ve školním roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 4.8 Míra nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2006 a 2007, skupiny oborů kategorie N

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 300 absolventů.

⁴⁵ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na náhodné výkyvy v počtech nezaměstnaných či na případné chybné údaje v databázích.

⁴⁶ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Tabulka 4.14 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2007, skupiny oborů kategorie N

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	87	8	9,2%	-3,9 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	143	7	4,9%	-0,7 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	419	30	7,2%	-5,4 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	46	6	13,0%	0,5 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	35	1	2,9%	-10,7 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	149	6	4,0%	-10,8 p.b.
37 Doprava a spoje	27	3	11,1%	-13,9 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	42	2	4,8%	-5,8 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	219	29	13,2%	-6,4 p.b.
53 Zdravotnictví	1469	51	3,5%	-1,0 p.b.
61 Filozofie, teologie	11	0	0,0%	-11,5 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	1118	143	12,8%	0,2 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	241	13	5,4%	-4,7 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	588	45	7,7%	-1,3 p.b.
66 Obchod	27	0	0,0%	-15,2 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	530	33	6,2%	-6,3 p.b.
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	122	3	2,5%	-3,0 p.b.
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	799	29	3,6%	-3,2 p.b.
82 Umění a užité umění	657	34	5,2%	-1,1 p.b.
Celkem N	6743	443	6,6%	-2,6 p.b.

Při srovnání hodnot míry nezaměstnanosti absolventů podle skupin oborů vzdělání za duben 2006 a 2007 bylo přes většinový výskyt poklesu ve dvou případech zaznamenáno mírné zvýšení míry nezaměstnanosti. Jedná se o skupiny oborů 29 Potravinářství a potravinářská chemie (s velmi nízkým počtem absolventů) a 63 Ekonomika administrativa, což je skupina oborů s druhým nevyšším počtem absolventů v kategorii N a zároveň s poměrně vysokou mírou nezaměstnanosti (téměř dvojnásobnou vůči průměru kategorie N), míra nezaměstnanosti však u obou skupin oborů stoupla jen o několik desetin procentního bodu. Je zřejmé, že vysoké počty absolventů s vysokoškolským ekonomickým vzděláním nenechávají dostatečný prostor pro uplatnění absolventů VOŠ.

V porovnání s dubnem 2006 byly nejvýraznější poklesy míry nezaměstnanosti absolventů zaznamenány u skupin oborů, které mají v kategorii vzdělání N jedny z nejnižších počtů absolventů. Jedná se o skupiny oborů vzdělání 66 Obchod (pokles o 15,2 p.b. na nulovou nezaměstnanost), 37 Doprava a spoje (pokles o 13,9 p.b. na 11,1 %, což je stále poměrně vysoká hodnota), 61 Filozofie, teologie (pokles o 11,5 p.b. až na nulovou hodnotu), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (pokles o 10,8 p.b. z mírně nadprůměrné hodnoty na nízkou hodnotu 4 %) a 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (pokles o 10,7 p.b. z nadprůměrné hodnoty na velmi nízkou hodnotu 2,9 %).

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů studijních oborů VOŠ lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV).

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. míra nezaměstnanosti absolventů kategorie N za duben 2007, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. počet absolventů kategorie vzdělání N za červen 2006, počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů⁴⁷ kategorie vzdělání N za duben 2007 a meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů v kategorii vzdělání N.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2006 alespoň 50 absolventů)⁴⁸.

⁴⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

⁴⁸ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 92 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.15 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2007, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
4131N Zemědělství	14,1%
6341N Ekonomika a podnikání	13,1%
6343N Finančnictví a bankovníctví	11,9%
5345N Specializace ve zdravotnictví	10,9%
1601N Ekologie a ochrana prostředí	9,9%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	8,0%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	7,9%
2341N Strojírenství	7,8%
6841N Obecně právní činnost	7,5%
6542N Hotelnictví a turismus	7,1%
2631N Výpočetní technika a informační technologie	6,5%
3641N Pozemní stavitelství	6,1%
6431N Management firem	5,4%
7242N Publicistika	5,2%
6843N Veřejnosprávní činnost	4,6%
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	4,4%
7541N Sociální činnost	3,5%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	3,5%
5341N Ošetřovatelství	3,1%
8246N Tanec	3,1%
8244N Hudba	3,1%
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	2,5%
5344N Technik ve zdravotnictví	1,4%
5342N Rehabilitace	0,7%
3642N Dopravní a vodohospodářské stavitelství	0,0%
7241N Informační služby, knihovnictví	0,0%
Celkem N	6,6%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2006 v dané kategorii vzdělání více než 300 absolventů.

Tabulka 4.16 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2007, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
1601N Ekologie a ochrana prostředí	71	7	9,9%	-3,2 p.b.
2341N Strojírenství	64	5	7,8%	1,9 p.b.
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	79	2	2,5%	-2,9 p.b.
2631N Výpočetní technika a informační technologie	356	23	6,5%	-4,9 p.b.
3641N Pozemní stavitelství	99	6	6,1%	-23,0 p.b.
3642N Dopravní a vodohospodářské stavitelství	50	0	0,0%	0,0 p.b.
4131N Zemědělství	184	26	14,1%	-6,5 p.b.
5341N Ošetřovatelství	765	24	3,1%	-0,2 p.b.
5342N Rehabilitace	414	3	0,7%	-0,1 p.b.
5344N Technik ve zdravotnictví	71	1	1,4%	-8,5 p.b.
5345N Specializace ve zdravotnictví	201	22	10,9%	-1,4 p.b.
6341N Ekonomika a podnikání	841	110	13,1%	-3,1 p.b.
6343N Finančnictví a bankovníctví	277	33	11,9%	5,2 p.b.
6431N Management firem	241	13	5,4%	-4,7 p.b.
6542N Hotelnictví a turismus	550	39	7,1%	-1,6 p.b.
6841N Obecně právní činnost	308	23	7,5%	-7,6 p.b.
6843N Veřejnosprávní činnost	195	9	4,6%	-4,0 p.b.
7241N Informační služby, knihovnictví	64	0	0,0%	-5,7 p.b.
7242N Publicistika	58	3	5,2%	0,5 p.b.
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	90	4	4,4%	1,4 p.b.
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	171	6	3,5%	-1,3 p.b.
7541N Sociální činnost	538	19	3,5%	-4,8 p.b.
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	139	11	7,9%	-6,5 p.b.
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	50	4	8,0%	0,1 p.b.
8244N Hudba	293	9	3,1%	-0,5 p.b.
8246N Tanec	65	2	3,1%	-2,4 p.b.
Celkem N	6743	443	6,6%	-2,6 p.b.

Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N jsou v dubnu 2007 charakteristické zejména pro kmenové obory Zemědělství a v kmenových oborech s ekonomickým zaměřením Ekonomika a podnikání a Finančnictví a bankovníctví. Zvýšené hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů vykazují, stejně jako v dubnu 2006, kmenové obory Specializace ve zdravotnictví a Ekologie a ochrana životního prostředí.

Nulovou míru nezaměstnanosti vykazují v dubnu 2007 kmenové obory Informační služby, knihovnictví a Dopravní a vodohospodářské stavitelství. Velmi nízké míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N jsou v dubnu 2007 patrné u kmenových oborů zaměřených na zdravotnictví Rehabilitace a Technik ve zdravotnictví a nízkou míru nezaměstnanosti ze nalézt i u kmenového oboru Ošetřovatelství. Nízké míry nezaměstnanosti absolventů jsou dále v kmenových oborech Servis a opravy strojů a zařízení, Hudba, Tanec a v oborech se zaměřením na pedagogiku a sociální péči Sociální práce a sociální pedagogika, Sociální činnost a Předškolní a mimoškolní pedagogika. U zmíněných kmenových oborů jsou vykazované míry nezaměstnanosti nižší než 4,5 %.

V porovnání s dubnem 2006 míra nezaměstnanosti u většiny kmenových oborů poklesla. Nejvýrazněji (v absolutním vyjádření) u kmenového oboru Pozemní stavitelství a Technik ve zdravotnictví. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo u kmenového oboru Finančnictví a bankovníctví, k menšímu pak v kmenových oborech Strojírenství, Předškolní a mimoškolní pedagogika, Publicistika a Audiovizuální tvorba a výroba.

4.5. Nezaměstnanost absolventů s vysokoškolským vzděláním - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)

V této kategorii vzdělání jsou uváděny údaje o absolventech, kteří se připravovali v prezenční (denní) formě v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském nebo doktorském studiu a mají občanství ČR. Protože tato publikace je zaměřena na analýzu uplatnění absolventů středoškolského vzdělání na trhu práce, jsou dále uvedené údaje o kategorii vysokoškolského vzdělání pouze doplňkem celkového obrazu situace absolventů na trhu práce.

Počet absolventů se každým rokem postupně zvyšuje (rok 2001 - 25 298 absolventů, rok 2002 - 26 273, rok 2003 - 26 440, rok 2004 - 29 022, rok 2005 - 31 121), ovšem teprve poslední roky odrážejí již dlouho zřetelný nárůst přijímaných do vysokoškolského studia. V roce 2006 na vysokých školách v ČR úspěšně ukončilo studium celkem 38 462 absolventů.⁴⁹ Šlo o 17 043 absolventů bakalářského studia (kategorie R), 21 098 absolventů magisterského a navazujícího magisterského studia (kategorie T) a 376 absolventů doktorského studia (kategorie V). V porovnání s předchozím školním rokem se zvýšily především počty absolventů bakalářského studia (o 6 511 absolventů, tj. o 62 %). Počet absolventů magisterského studia mírně vzrostl (o 870 absolventů, tj. o 4 %), počet absolventů doktorského studia mírně poklesl (o 31 absolventů, tj. o 8 %).

Nejvíce absolventů vysokých škol ukončilo v roce 2006 studium ve skupinách studijních programů Technické vědy a nauky (25,6 %), Ekonomické vědy a nauky (23,4 %), Humanitní a společenské vědy a nauky (14,2 %), Pedagogika, učitelství a sociální péče (9,9 %) a Přírodní vědy a nauky (9,5 %). V těchto skupinách studijních programů bylo v roce 2006 připravováno téměř 83 % absolventů VŠ.

Míra nezaměstnanosti absolventů VŠ v roce po absolvování vykazuje dlouhodobý pokles. Z hodnoty 7,7 % v dubnu 2004 klesla na 5,5 % v dubnu 2005 a dále na 4,8 % v dubnu 2006, až na 3,3 % v dubnu 2007.⁵⁰

Míra nezaměstnanosti absolventů vysokých škol je sama o sobě velice nízká. Rozlišení skupin studijních programů vzdělání na skupiny s vysokou resp. s nízkou mírou nezaměstnanosti absolventů je velmi obtížné, neboť rozdíly mezi těmito skupinami jsou velmi

⁴⁹ Srovnáme-li rok 2006 s rokem 2000, jedná se o nárůst počtu absolventů VŠ o 57 %.

⁵⁰ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

malé a míry nezaměstnanosti se pohybují v rozmezí necelých dvou procentních bodů (od 2,4 do 4,2 %).

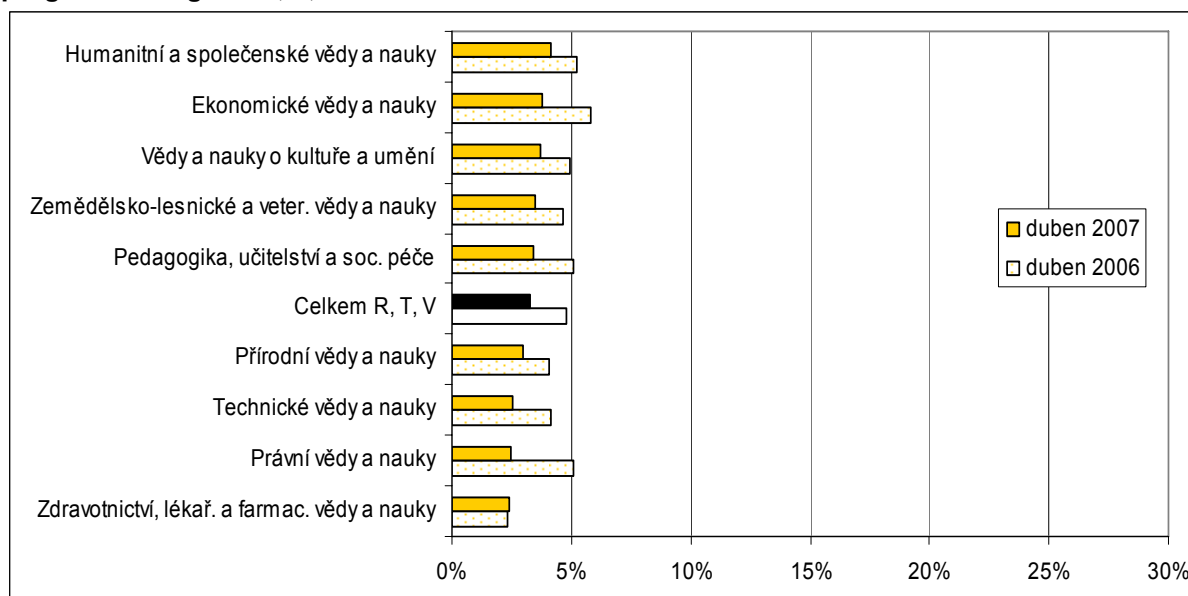
Vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2007 (stejně jako v předchozím roce) charakteristické pro skupinu studijních programů Humanitní a společenské vědy a nauky a Ekonomické vědy a nauky.

Nižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2007 dosahují skupiny studijních programů Právní vědy a nauky a Technické vědy a nauky. Tradičně nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů je charakteristická pro skupinu Zdravotnictví, lékařské a farmaceutické vědy a nauky.

Více o nezaměstnanosti absolventů studijních programů VŠ (kategorie R, T, V) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce, kde jsou z hlediska členění podle skupin studijních programů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. pořadí skupin studijních programů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů VŠ (kategorie vzdělání R, T, V) v dubnu 2007 s doplňujícími hodnotami za duben 2006 (vyjádřeno graficky),
2. počet absolventů VŠ (kategorie vzdělání R, T, V) za červen 2006, počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů⁵¹ VŠ v dubnu 2007 a meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů VŠ (vyjádřeno tabulkově).

Obrázek 4.9 Míra nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2006 a 2007, skupiny studijních programů kategorie R, T, V

Tabulka 4.17 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2007, skupiny studijních programů kategorie R, T, V

Skupina studijních programů	Počet absolventů (2006)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2007)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2007)	Srovnání s dubnem 2006
Přírodní vědy a nauky	3643	108	3,0%	-1,1 p.b.
Technické vědy a nauky	9864	252	2,6%	-1,6 p.b.
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	1828	64	3,5%	-1,2 p.b.
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	2466	59	2,4%	0,1 p.b.
Humanitní a společenské vědy a nauky	5467	228	4,2%	-1,1 p.b.
Ekonomické vědy a nauky	9015	339	3,8%	-2,0 p.b.
Právní vědy a nauky	1524	38	2,5%	-2,6 p.b.
Pedagogika, učitelství a soc. péče	3801	131	3,4%	-1,6 p.b.
Vědy a nauky o kultuře a umění	991	37	3,7%	-1,2 p.b.
Celkem R, T, V	38462	1256	3,3%	-1,5 p.b.

⁵¹ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny studijních programů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny studijních programů vzdělání.

Pozn.: Kódy studijních programů

Přírodní vědy a nauky	1
Technické vědy a nauky	2,3
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	4
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	5
Humanitní a společenské vědy a nauky	61,65,67,71,72,73,74,77
Ekonomické vědy a nauky	62,63,64,66
Právní vědy a nauky	68
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75
Vědy a nauky o kultuře a umění	8

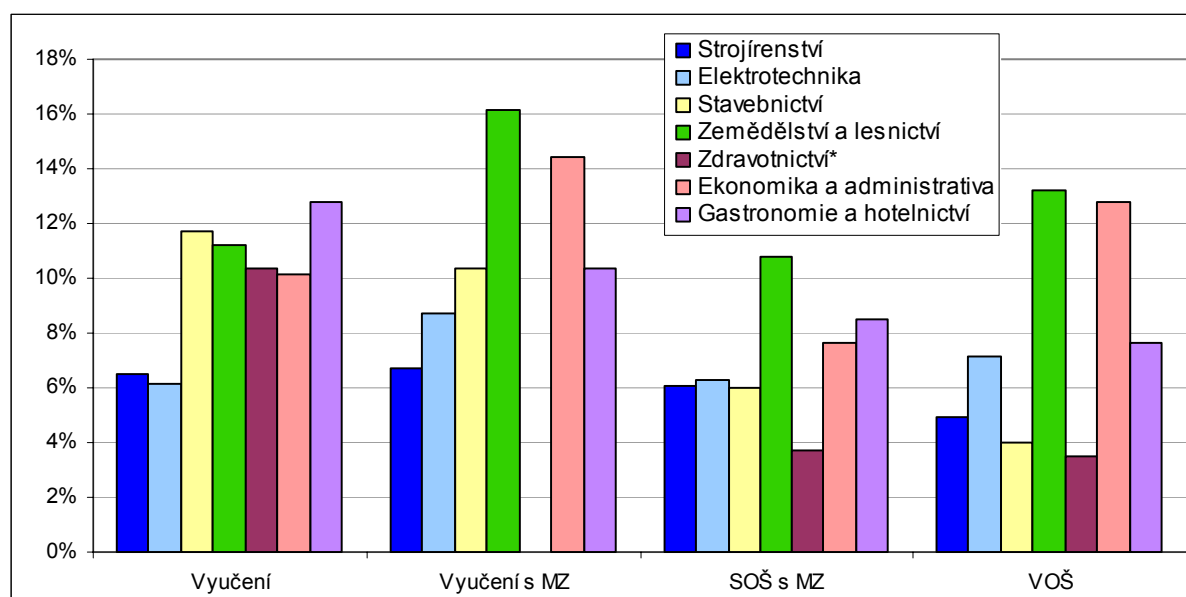
5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby

Po ukončení základní školy pokračuje v České republice převážná část populace ve středním vzdělávání. Odborným vzděláváním prochází téměř 80 % žáků. V roce 2006 vystudovalo 42 % absolventů **odborného vzdělávání** v učebních oborech, 8 % ve studijních (maturitních) oborech učilišť a 50 % ve studijních oborech středních odborných škol. Řada zaměstnavatelů si stěžuje na nedostatek pracovníků určitých profesí - mezi jinými například horníků, zedníků, šiček, soustružníků, nástrojářů, zámečníků atd. Hlavním důvodem tohoto nedostatku však není nízký počet absolventů a nesprávně nastavená vzdělanostní struktura školského systému, ale především nezáměr mladých lidí studovat tyto obory.

Vzájemné porovnání míry nezaměstnanosti v nejčetnějších skupinách oborů umožňuje obr. 5.1, kde jsou znázorněny míry nezaměstnanosti těchto sedmi skupin oborů.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují jedny z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory**, a to jak v maturitní kategorii vzdělání, tak v oborech VOŠ. Nízké míry nezaměstnanosti již několik let poukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů těchto oborů – zejména s přihlédnutím k demografickému vývoji populace u nás i v ostatních evropských zemích.

Obrázek 5.1 Hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů hlavních skupin oborů (s počtem absolventů převyšujícím 5 000) v dubnu 2007

*Ve skupině oborů 53 Zdravotnictví nejsou žádné obory kategorie L (Vyučení s MZ).

Tabulka 5.1 Hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů vzdělání v dubnu 2007

Skupina oborů*	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
23 Strojírenství a strojírenská výroba	436	6,5%	140	6,7%	220	6,0%	7	4,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	227	6,2%	261	8,7%	301	6,3%	30	7,2%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	393	11,7%	27	10,4%	181	6,0%	6	4,0%
41 Zemědělství a lesnictví	317	11,2%	41	16,1%	229	10,8%	29	13,2%
53 Zdravotnictví	3	10,3%	-	-	150	3,7%	51	3,5%
63 Ekonomika a administrativa	77	10,1%	73	14,5%	824	7,6%	143	12,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1066	12,8%	115	10,3%	238	8,5%	45	7,7%
Celkem	4049	10,5%	1726	11,1%	3575	7,8%	443	6,6%

NZ - počet nezaměstnaných absolventů

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů

*Skupiny oborů s počtem absolventů převyšujícím 5 000.

V rámci **strojírenských oborů** je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace v posledních dvou letech oproti předcházejícím rokům, kdy míra nezaměstnanosti absolventů strojírenských oborů byla podstatně vyšší. Je to dáno rozšířenou nabídkou pracovních míst a skutečností, že v současné době je dokončeno více zahraničních investic, které vyžadují jednorázově větší počet pracovníků. Rovněž se zde projevuje ubývajícím počet pracovníků s touto kvalifikací ve vyšších věkových kategoriích (jak vlivem odchodů do důchodu, tak změnou kvalifikace).

Velmi dobré postavení na trhu práce mají rovněž absolventi **elektrotechnických oborů** středních škol. U absolventů VOŠ těchto oborů je však míra nezaměstnanosti absolventů mírně nadprůměrná.

V rámci **stavebních**, zejména učebních **oborů**, kde se až do dubna 2006 objevovaly stále vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti, došlo ke zlepšení situace a poklesu míry nezaměstnanosti. Toto odvětví je charakteristické zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní. V posledních letech díky rozvoji výstavby a zvýšené poptávce po stavebních pracích došlo k oživení odvětví, což má jistě vliv i na pokles míry nezaměstnanosti absolventů stavebních oborů. Míra nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie je u všech kategorií vzdělání nižší než průměrná.

Nedobrá situace stále přetrvává u absolventů **zemědělských oborů**, kde míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v dubnu 2007 sice meziročně poklesla (kromě kategorie vyučených s maturitou - L, kde stoupla o 1,2 p.b.), ale přesto ve všech kategoriích vzdělání převyšuje průměr. Zatímco v kategorii vyučených je míra nezaměstnanosti jen lehce nadprůměrná, u absolventů vyšších vzdělanostní úrovně (u maturantů a absolventů VOŠ) jsou hodnoty míry nezaměstnanosti v porovnání s průměrem stále velmi vysoké, především u absolventů VOŠ, kde je v posledních letech míra nezaměstnanosti dvojnásobkem celkové míry nezaměstnanosti za všechny skupiny oborů.

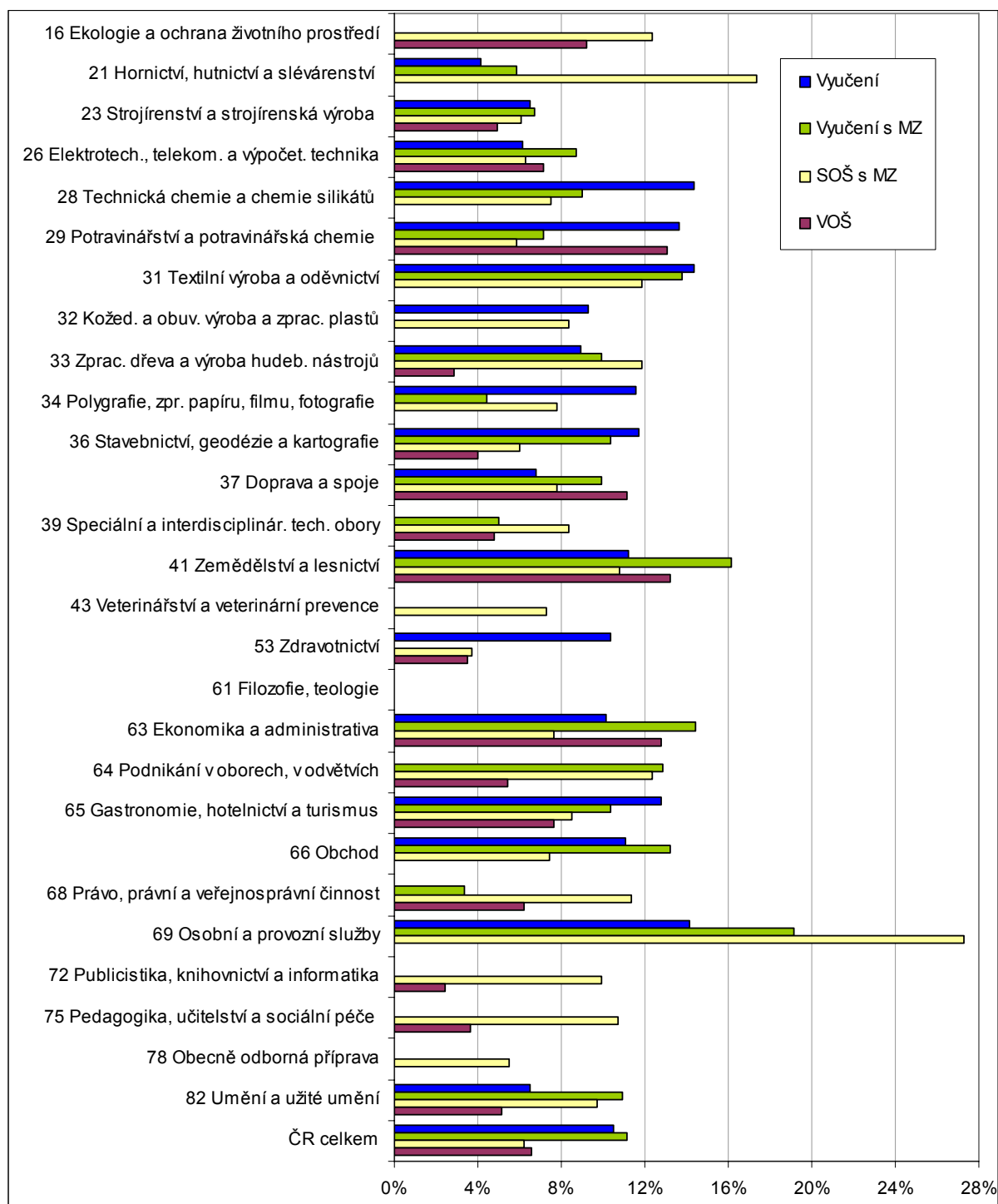
Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických** maturitních studijních **oborů** SOŠ. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde připravován vysoký počet absolventů. Novinkou v posledních dvou letech je skutečnost, že se míra nezaměstnanosti absolventů tohoto oborového zaměření a kategorie vzdělání přesunula z nízkých podprůměrných hodnot k průměru. U absolventů nástavbových oborů po vyučení a absolventů VOŠ ekonomického zaměření se ukazuje, že určité problémy s nezaměstnaností u těchto absolventů přetrvávají.

Zvýšenou míru nezaměstnanosti tradičně vykazují i vyučení ve skupině oborů vzdělání **Gastronomie, hotelnictví a turismus**, ve které jsou připravováni kuchaři a číšníci. Ukazuje se, že nabídka volných pracovních míst je pro ně sice dostatečná, ale absolventi zřejmě nejsou spokojeni s pracovními či platovými podmínkami těchto míst. Hodnoty míry

nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů 65 sice ve všech úrovních vzdělání meziročně poklesly, ale v relaci k celkové nezaměstnanosti (za všechny skupiny oborů) jsou hodnoty stále nadprůměrné. Poměr míry nezaměstnanosti vyučených v této skupině oborů k celkové hodnotě zůstal nezměněn, u absolventů s maturitním vzděláním se situace mírně zlepšila - došlo k přiblížení se k průměru. U absolventů VOŠ se naopak (při tomto způsobu porovnání stavu v dubnu 2006 s dubnem 2007) situace mírně zhoršila.

Porovnání míry nezaměstnanosti v jednotlivých skupinách oborů podle kategorií vzdělání umožňuje obr. 5.2., konkrétní hodnoty jsou uvedeny v tabulce 5.2.

Obrázek 5.2 Hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů skupin oborů vzdělání podle kategorií vzdělání v dubnu 2007

Tabulka 5.2 Hodnoty míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů skupin oborů vzdělání v dubnu 2007

duben 2007	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
Celkem	4049	10,5%	1726	11,1%	3575	7,8%	443	6,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí					56	12,3%	8	9,2%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	2	4,2%	1	5,9%	12	17,4%		
23 Strojírenství a strojírenská výroba	436	6,5%	140	6,7%	220	6,0%	7	4,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	227	6,2%	261	8,7%	301	6,3%	30	7,2%
28 Technická chemie a chemie silikátů	42	14,3%	9	9,0%	44	7,5%		
29 Potravinářství a potravinářská chemie	290	13,7%	5	7,1%	24	5,8%	6	13,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	145	14,4%	47	13,8%	70	11,9%	0	0,0%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	4	9,3%			4	8,3%		
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	250	9,0%	49	10,0%	32	11,9%	1	2,9%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	41	11,5%	4	4,4%	14	7,8%		
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	393	11,7%	27	10,4%	181	6,0%	6	4,0%
37 Doprava a spoje	5	6,8%	30	9,9%	74	7,8%	3	11,1%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory			1	5,0%	23	8,3%	2	4,8%
41 Zemědělství a lesnictví	317	11,2%	41	16,1%	229	10,8%	29	13,2%
43 Veterinářství a veterinární prevence					18	7,3%		
53 Zdravotnictví	3	10,3%			150	3,7%	51	3,5%
61 Filozofie, teologie							0	0,0%
63 Ekonomika a administrativa	77	10,1%	73	14,5%	824	7,6%	143	12,8%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích			479	12,8%	348	12,3%	13	5,4%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1066	12,8%	115	10,3%	238	8,5%	45	7,7%
66 Obchod	336	11,1%	238	13,2%	10	7,4%	0	0,0%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost			1	3,3%	213	11,4%	33	6,2%
69 Osobní a provozní služby	395	14,2%	151	19,1%	3	27,3%		
72 Publicistika, knihovnictví a informatika					15	9,9%	3	2,5%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče					224	10,7%	29	3,6%
78 Obecně odborná příprava					122	5,5%		
82 Umění a užité umění	20	6,5%	54	11,0%	126	9,7%	34	5,2%

NZ - počet nezaměstnaných absolventů

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů (hodnoty vyšší než 13 % jsou zvýrazněny)

Hornictví, hutnictví a slévárnictví je skupina oborů vzdělání připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. Mnoho pracovníků tento obor opustilo, a proto se dnes absolventi uplatňují relativně snadněji, než v devadesátých letech, kdy jim konkurovalo velké množství zkušených odborníků. V porovnání s dubnem 2006 poklesla míra nezaměstnanosti vyučených (klesl i počet absolventů) a vyučených s maturitou (ve studijním oboru SOU 21-43-L/001 Hutník operátor). Míra nezaměstnanosti absolventů SOŠ s maturitou se však oproti dubnu 2006 zdvojnásobila, a to i přes pokles počtu absolventů.⁵²

Vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti postihují vyučené ve skupinách oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů a 29 Potravinářství a potravinářská chemie, kde se lépe uplatňují absolventi s maturitním vzděláním.

Jako problematická se ukazuje skupina oborů vzdělání 31 **Textilní výroba a oděvnictví**, kde v rámci učebních i maturitních oborů mají mladí lidé s nalezením práce problémy. To souvisí s výrazným omezením textilní výroby, která není schopná konkurovat levným dovozům (především z Číny).

Problematická situace v **zemědělských oborech** byla již zmíněna výše.

Zvýšené míry nezaměstnanosti v posledních letech vykazuje skupina oborů vzdělání 66 **Obchod**. Vysoká nezaměstnanost není způsobena nedostatkem pracovních míst, ale spíše nízkým zájmem absolventů pracovat v oboru vzhledem ke špatným platovým a pracovním podmínkám. Většina nezaměstnaných absolventů získala vzdělání ve studijním oboru Obchodník 66-41-L/008 a kmenových oborech Prodavač, obchodník, obchodní provoz (6651H).

⁵² Zde je však na místě připomenout, že obory s nízkým počtem absolventů jsou extrémně náchylné k výkyvům v míře nezaměstnanosti (skupina oborů 21 měla v kategorii SOŠ s MZ v roce 2006 pouze 69 absolventů).

Velmi vysokou míru nezaměstnanosti vykazují vyučení ve skupině oborů vzdělání **69 Osobní a provozní služby**. Největší počet nezaměstnaných absolventů pochází z učebních oborů, a to především z oboru 69-51-H/001 Kadeřník (299 nezaměstnaných čerstvých absolventů, míra nezaměstnanosti 13 %). Absolventky tohoto oboru mají problémy s nalezením zaměstnání, protože zde není dostatečná nabídka pracovních míst a k získání živnostenského listu nemají dostatečnou praxi. Mnoho nezaměstnaných absolventů je vyučeno v oboru 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce (jejich míra nezaměstnanosti je zatím dosti vysoká, 28 %). V kategorii vyučených s maturitou se jedná především o absolventy studijního oboru SOU 69-41-L/004 Kosmetička (113 nezaměstnaných absolventů).

Dalšími skupinami oborů trpícími zvýšenou mírou nezaměstnanosti absolventů jsou **64 Podnikání v oborech, v odvětvích**, kde se jako nejvíce problematická jeví situace maturantů ze SOŠ a absolventů nástavbového studia a **16 Ekologie a ochrana životního prostředí**, kde mají problémy s uplatněním především maturanti ze SOŠ.

6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol

Nezaměstnanost patří k průvodním jevům tržní ekonomiky. Určitá nízká úroveň nezaměstnanosti je zcela přirozená a vyskytuje se ve všech vyspělých zemích. Nebezpečná je tedy ze sociálního a politického pohledu především nezaměstnanost dlouhodobá. V zemích s vysokou nezaměstnaností a především s výrazným podílem dlouhodobě nezaměstnaných (zejména mladých lidí) může docházet k projevům sociální nespokojenosti, vzrůstají projevy nedůvěry v demokratický systém. Dlouhodobá nezaměstnanost poškozuje ekonomiku a společnost hned v několika směrech:

- způsobuje značné zatížení veřejných rozpočtů v důsledku zvýšení výdajů na sociální dávky, příspěvky na zákonné zdravotní pojištění (které jsou za registrované nezaměstnané hrazeny z veřejných zdrojů) a aktivní politiku zaměstnanosti a vlivem snížení daňových příjmů,
- v důsledku nezaměstnanosti vznikají ekonomické ztráty (jednotlivců i společnosti), především v podobě nižšího hrubého domácího produktu,
- psychologický dopad – nezaměstnaní se cítí být vylučováni ze společnosti v důsledku vyřazení z trhu práce nebo tím, že jim vstup na tento trh není vůbec umožněn - to se týká zejména absolventů škol.

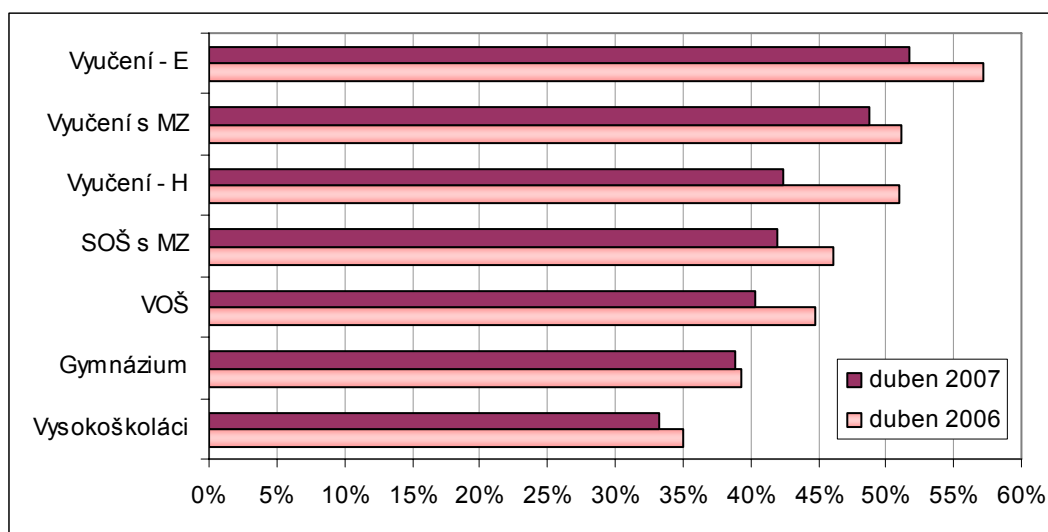
Dlouhodobá nezaměstnanost je monitorována prostřednictvím ukazatele - **podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**, jenž je definován jako podíl absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů se v posledních letech snižoval. Jedním z hlavních důvodů byl postupný přechod úřadů práce na novější přístup k definici nezaměstnaného absolventa, jenž ve vykazování vedl k vyřazení těch absolventů - uchazečů o zaměstnání, u nichž doba od ukončení studia přesáhla dva roky. Tento proces byl ukončen k 1. 1. 2005, takže současné počty lze považovat za korektní a meziroční pokles podílu dlouhodobě nezaměstnaných v dubnu 2007 již není ovlivněn změnou metodiky, ale je obrazem vývoje na trhu práce.

V rámci jednotlivých kategorií vzdělání se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2006 pohybuje v rozmezí 33 - 52 %. **Nižší podíl dlouhodobé nezaměstnanosti je typický pro absolventy vyšší kategorie vzdělání – absolventy VŠ, gymnázií, VOŠ a SOŠ s maturitou. S dlouhodobou nezaměstnaností se potýkají především vyučení a vyučení s maturitou.** V porovnání s dubnem 2006 došlo k meziročnímu poklesu podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů u všech těchto kategorií vzdělání.

Zajímavostí v letošním roce je zejména porovnání vyučených kategorie vzdělání H a absolventů SOŠ s maturitou. **Podíl dlouhodobě nezaměstnaných vyučených kategorie H výrazně klesl**, čímž jsou hodnoty podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů u obou kategorií vzdělání prakticky srovnatelné (42 %). Podobné je to i v případě jejich míry nezaměstnanosti čerstvých absolventů, což nasvědčuje tomu, že **v dubnu 2007 zřejmě absolventi s výučním listem kategorie vzdělání H nalézali uplatnění stejně snadno, jako absolventi maturitních oborů středních odborných škol** a dokonce výrazně snadněji, než vyučení s maturitou. V poslední době přechází na trh práce méně vyučených než bylo zvykem v minulosti. To souvisí jak s poklesem zájmu o toto vzdělání ze strany žáků a jejich rodičů, tak s tím, že velká část vyučených dnes pokračuje ve vzdělávání v oborech nástavbového studia. V souvislosti s oživením ekonomiky a přílivem zahraničních investic je po vyučených ze stran zaměstnavatelů poměrně velká poptávka, a to i po absolventech.

Obrázek 6.1 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (duben 2006 a 2007)

Tabulka 6.1 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů - duben 2007

Kategorie vzdělání	Počet nezaměstnaných absolventů	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Srovnání s dubnem 2006
Vyučení - E	1527	790	51,7%	-5,5 p.b.
Vyučení - H	5547	2350	42,4%	-8,6 p.b.
Vyučení s MZ	2624	1279	48,7%	-2,4 p.b.
SOŠ s MZ	5877	2469	42,0%	-4,1 p.b.
Gymnázium	1216	472	38,8%	-0,4 p.b.
VOŠ	676	273	40,4%	-4,4 p.b.
Vysokoškoláci	1666	553	33,2%	-1,8 p.b.

7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích

Při zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů škol a její interpretaci z hlediska krajů je třeba mít na paměti, že statistiky počtu nezaměstnaných vycházejí z evidenčních databází jednotlivých úřadů práce, kde jsou evidováni uchazeči o zaměstnání s trvalým bydlištěm v příslušném okrese a kraji (který se může lišit od kraje, v němž vystudovali), zatímco počty absolventů škol v jednotlivých krajích jsou udávány podle sídla školy. V případě, že bychom pro výpočet míry nezaměstnanosti použili tyto počty bez předchozích úprav, mohlo by dojít k disproporcím (podhodnocení nebo naopak nadhodnocení míry nezaměstnanosti v případě

absolventů, kteří se zaregistrovali na úřadě práce v jiném kraji než kde vystudovali) a vypočtená míra nezaměstnanosti by ztrácela vypovídací hodnotu.⁵³

Aby nemohlo dojít k výše zmíněnému zkreslení, jsou v této publikaci při stanovování míry nezaměstnanosti absolventů v krajích **počty absolventů i nezaměstnaných absolventů vztahovány ke školám v kraji, ve kterém studovali.**⁵⁴

Údaje o mírách nezaměstnanosti v krajském měřítku uváděné v této publikaci poskytují informace o tom, jak se uplatňují absolventi škol jednotlivých krajů (z hlediska vzdělanostní a oborové struktury) na trhu práce v celé České republice.

Míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji je definována jako **podíl počtu nezaměstnaných absolventů škol v kraji** (bez ohledu na to, v kterém kraji ČR jsou evidováni na ÚP) k **počtu absolventů, kteří se připravovali na školách v daném kraji**. Před výpočty této míry nezaměstnanosti jsou absolventi - uchazeči o zaměstnání strukturováni podle sídla školy, kterou vystudovali. Informace o tom, v jakém kraji jsou evidováni, v tomto případě ustupuje do pozadí.

Pro nezaměstnanost absolventů jsou charakteristické výrazné regionální rozdíly. Mezi faktory, které ji velmi významně ovlivňují a které je možné v současné době monitorovat, patří i celková míra registrované nezaměstnanosti ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO)⁵⁵. Většinou platí, že absolventi v krajích s nižší celkovou mírou nezaměstnanosti ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO) se uplatňují na trhu práce lépe než absolventi v krajích s vyšší nezaměstnaností. To je ostatně patrné i z následujícího obrázku, kde je v krajském členění zachycena ve vzestupném pořadí míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů středních a vyšších odborných škol za duben 2007. Doplnkově je zde v krajském členění rovněž uvedena celková míra nezaměstnanosti EAO za duben 2007.

Z obrázku vyplývá, že nejméně jsou nezaměstnaností postiženi absolventi škol Hl. m. Prahy, která zároveň vykazuje nejnižší celkovou míru nezaměstnanosti EAO v ČR. A to i přesto, že míra nezaměstnanosti absolventů škol v Hl. m. Praha je 1,6 násobkem míry nezaměstnanosti EAO, což je nevyšší procentuální rozdíl ze všech krajů. Vysokou nezaměstnaností jsou naopak postiženi absolventi škol Moravskoslezského a Ústeckého kraje. Tyto kraje jsou charakteristické nejvyšší celkovou mírou nezaměstnanosti EAO v zemi a postavení absolventů na trhu práce je z pohledu míry nezaměstnanosti velmi podobné, jako postavení ostatních nezaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel Moravskoslezského a Ústeckého kraje.

Za povšimnutí stojí vztah mezi mírou nezaměstnanosti EAO a absolventů v Karlovarském kraji. Ačkoliv je míra nezaměstnanosti EAO relativně vysoká (3. nejvyšší krajská hodnota), míra nezaměstnanosti absolventů je v porovnání s ostatními kraji mírně podprůměrná a je dokonce nižší, než míra nezaměstnanosti EAO. V Olomouckém kraji se míra nezaměstnanosti absolventů shoduje s mírou nezaměstnanosti EAO. Naopak velký rozdíl, absolutní i relativní mezi mírou nezaměstnanosti absolventů a mírou nezaměstnanosti EAO je na Vysočině a ve Zlínském kraji. Porovnáme-li kraje Olomoucký a Karlovarský s kraji Vysočinou a Zlínským, vidíme, že většinové pravidlo o vztahu míry nezaměstnanosti EAO a absolventů neplatí vždy. Obrázek rovněž poukazuje na fakt, že mezi kraji mohou existovat i další rozdíly. Při porovnání těchto krajů je patrné, že v Olomouckém a Karlovarském kraji je celková míra nezaměstnanosti EAO sice vyšší, ale zároveň se ukazuje, že absolventi škol tohoto kraje trpí nezaměstnaností relativně méně než absolventi Zlínského kraje a kraje Vysočina. Poměrně překvapivá je situace ve Středočeském kraji, kde je míra nezaměstnanosti EAO druhá nejnižší, ale nezaměstnanost absolventů škol Středočeského kraje je (i přes použití metodiky očišťující míru nezaměstnanosti od nadhodnocení

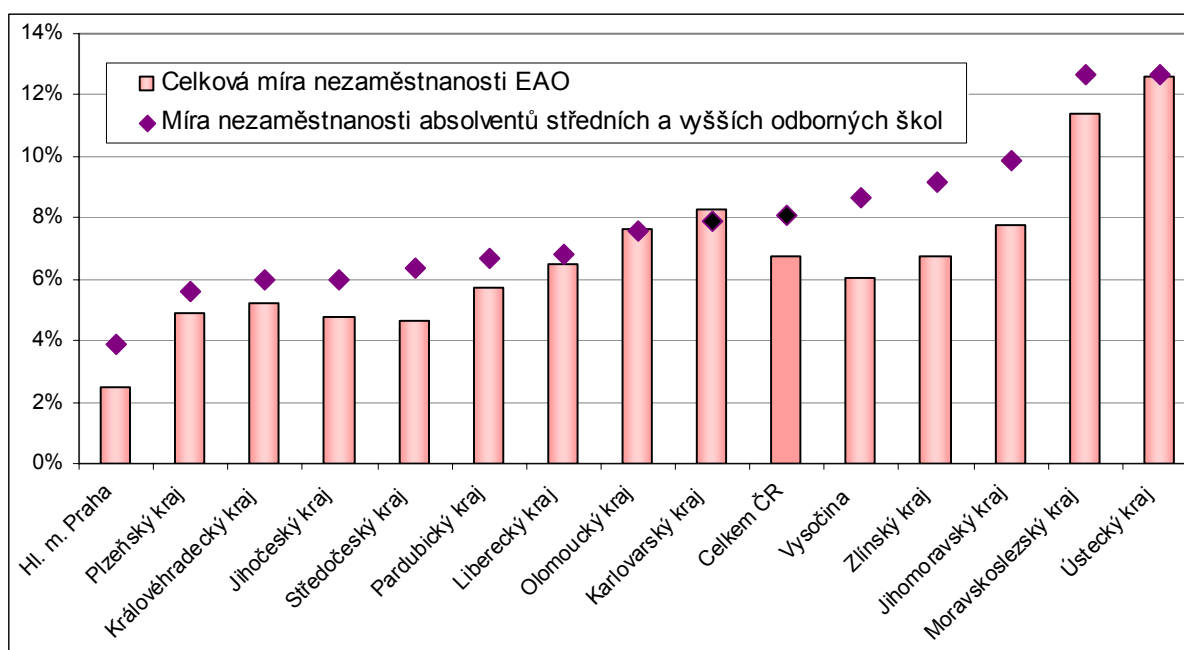
⁵³ Zkreslení by byla nejvýraznější u oborové struktury absolventů, především pak u terciárního vzdělávání.

⁵⁴ V údajích o nezaměstnaných absolventů škol, kterou zveřejňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí na svém internetovém portálu, jsou souhrnné počty absolventů primárně členěny dle místní příslušnosti k jednotlivým úřadům práce a doplněny o identifikaci škol, kde absolventi vystudovali.

⁵⁵ Podle současné metodiky MPSV při výpočtu celkové míry registrované nezaměstnanosti vychází z počtu „disponibilního (dosažitelného)“ nezaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva evidovaného na úřadech práce.

započtením nezaměstnaných absolventů s bydlištěm ve Středočeském kraji, kteří vystudovali v Praze) až pátou nejnižší hodnotou.

Obrázek 7.1 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů středních a vyšších odborných škol a celková míra nezaměstnanosti EAO v jednotlivých krajích v dubnu 2007

Z celkového pohledu se ukazuje, že míra nezaměstnanosti absolventů je silně ovlivněna úrovní vzdělání že čím vyššího vzdělání mladý člověk dosahuje, tím lépe se uplatňuje na trhu práce. Při analýze nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v členění dle jednotlivých krajů to však neplatí vždy. Míra nezaměstnanosti absolventů vyšších odborných škol v dubnu 2007 většinou (kromě Středočeského a Královéhradeckého kraje) převyšovala míru nezaměstnanosti absolventů gymnázií. Královéhradecký kraj je v roce 2007 jediným krajem, kde byl v dubnu zachován vztah přímé úměry mezi mírou nezaměstnanosti a úrovní vzdělání.

U ostatních krajů je tento vztah narušen vyšší mírou nezaměstnanosti absolventů VOŠ a u většiny z nich (kromě Vysočiny a Jihomoravského kraje) navíc ještě mírou nezaměstnanosti vyučených s maturitou, která převyšuje míru nezaměstnanosti vyučených. Ve všech krajích však platí, že míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ nepřevyšuje míru nezaměstnanosti vyučených v učebních oborech SOU.

Absolventi VOŠ jsou při přechodu na trh práce vystaveni silné konkurenci v podobě absolventů bakalářských oborů vysokých škol, jejichž počty rok od roku narůstají, mimo jiné i vlivem vzniku řady nových soukromých vysokých škol.

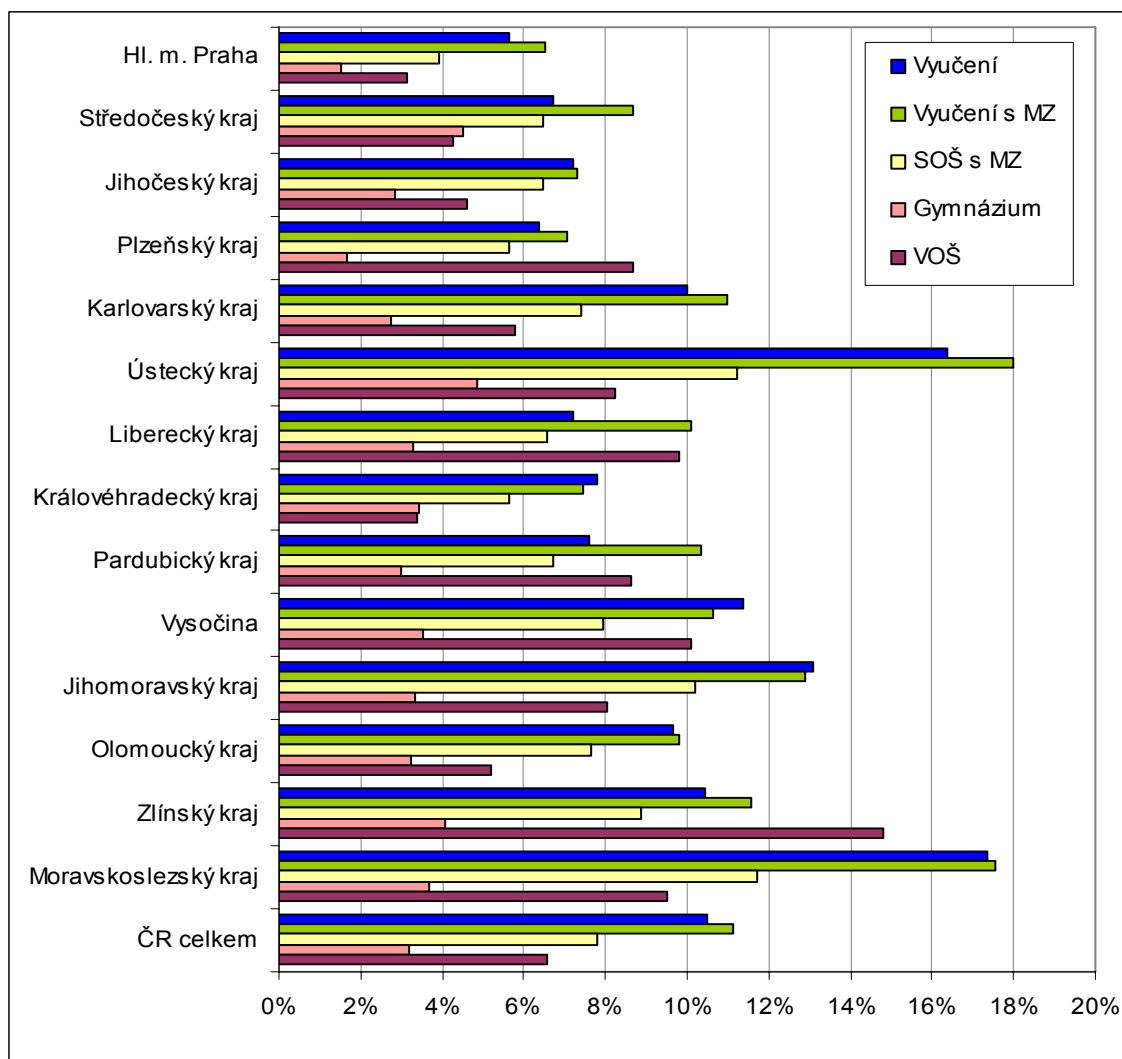
Příčiny toho, proč je u většiny krajů narušen vztah hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů a úrovně vzdělání, je třeba hledat také v oborové struktuře dané kategorie vzdělání. To, že v některých krajích je míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ vyšší v porovnání s ostatními kategoriemi vzdělání, nelze zobecňovat na všechny absolventy VOŠ v daném kraji. Je třeba se podívat, o jaké absolventy resp. jejich oborové zaměření jde. K tomu mohou čtenáři této publikace napomoci data v přílohách (kap. 9).

Je samozřejmostí, že kdybychom začali analyzovat nezaměstnanost absolventů v krajích ještě podrobněji (např. podle oborů vzdělání), našli bychom další příklady toho, že pravidlo přímé úměry vždy neplatí. To ostatně závisí na řadě specifických faktorů, které je třeba opět při analyzování takovýchto konkrétních případů brát v úvahu.

V následujícím grafu a tabulce je zachycena nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů škol v krajích podle úrovně dosaženého vzdělání za duben 2007.

Další rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.

Obrázek 7.2 Nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů škol v krajích a podle úrovně dosaženého vzdělání v dubnu 2007

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích podle úrovně dosaženého vzdělání - duben 2007

duben 2007	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ		Gymnázium	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
Hl. m. Praha	180	5,6%	120	6,5%	253	3,9%	48	3,1%	59	1,5%
Středočeský kraj	228	6,7%	120	8,7%	252	6,5%	24	4,3%	96	4,5%
Jihočeský kraj	184	7,2%	71	7,3%	198	6,5%	28	4,6%	44	2,8%
Plzeňský kraj	139	6,4%	52	7,1%	125	5,6%	23	8,7%	16	1,7%
Karlovarský kraj	127	10,0%	30	11,0%	87	7,4%	3	5,8%	15	2,7%
Ústecký kraj	542	16,4%	192	18,0%	390	11,2%	30	8,2%	71	4,9%
Liberecký kraj	134	7,2%	52	10,1%	114	6,6%	16	9,8%	24	3,3%
Královéhradecký kraj	182	7,8%	57	7,4%	148	5,6%	11	3,4%	45	3,4%
Pardubický kraj	147	7,6%	57	10,4%	161	6,7%	34	8,6%	36	3,0%
Vysočina	229	11,4%	95	10,6%	189	8,0%	37	10,1%	41	3,5%
Jihomoravský kraj	575	13,1%	284	12,9%	497	10,2%	77	8,0%	104	3,3%
Olomoucký kraj	253	9,7%	105	9,8%	207	7,7%	16	5,2%	53	3,2%
Zlínský kraj	261	10,4%	149	11,6%	269	8,9%	45	14,8%	59	4,1%
Moravskoslezský kraj	868	17,3%	342	17,6%	685	11,7%	51	9,5%	105	3,7%
ČR celkem	4049	10,5%	1726	11,1%	3575	7,8%	443	6,6%	768	3,2%

NZ - počet absolventů škol v kraji, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní po celé ČR
mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji - v %

8. Závěr

V dubnu 2007 celková míra registrované nezaměstnanosti v České republice dosahovala 6,8 %⁵⁶ a na úřadech práce bylo registrováno celkem 402,9 tis. nezaměstnaných. **Celkový počet evidovaných nezaměstnaných absolventů v dubnu 2007 činil 25,1 tis. a podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti dosahoval 6,2 %. V meziročním porovnání se celkový počet nezaměstnaných absolventů snížil o 8 tisíc, rovněž se snížil i podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti (o 0,6 p. b.)**

Výrazným jevem posledních pěti let je poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj je zřetelný zejména v zářijových hodnotách. (Zářijové počty nezaměstnaných absolventů jsou na křivce počtu nezaměstnaných absolventů lokálními maximy - díky postupné registraci nezaměstnaných absolventů v průběhu letních měsíců na úřadech práce.) Od září 2003 do září 2007 se jejich počet snížil o 34 600, což představuje pokles téměř na poloviční hodnotu. Z původních 65 800 v září 2003 klesl na 58 300 v roce 2004 a dále na 47 100 v září 2005 a 41 700 v září 2006, až na konečných 31 200 v září 2007. Analýzy příčin tohoto snížení ukazují na kombinaci více faktorů, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj. Jsou to zejména: výrazně vyšší počet absolventů, kteří v posledních třech letech pokračují ve vzdělávání, změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti absolventů⁵⁷, zrušení základní vojenské služby⁵⁸ a přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání (který ovlivňoval počty nezaměstnaných absolventů do roku 2005). Pokles počtu nezaměstnaných absolventů rovněž souvisí s ekonomickým vývojem v zemi (s ekonomickým růstem, větší nabídkou volných pracovních míst, nižší nezaměstnaností, apod.). Výrazný pokles počtu vyučených nezaměstnaných absolventů je nutno přičíst také zvýšené nabídce pracovních příležitostí ze strany zahraničních investorů, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech).

Snaha o zvýšení přesnosti monitorování nezaměstnanosti absolventů vedla v posledních letech k používání nových dat. Jde zejména o získávání údajů o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání za poslední jeden rok, kde jsou uvedeni pouze ti, kteří jsou po ukončení školy nově registrováni⁵⁹. Na základě těchto údajů je sledována tzv. **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů**, kterou lze v současné době považovat za nejvhodnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, a proto je v této zprávě používána nejčastěji.

Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů⁶⁰ v dubnu 2007 představovala u vyučených 10,5 %, u vyučených s maturitou 11,1 %, u absolventů SOŠ s maturitou 7,8 %, u gymnazistů 3,2 %, u absolventů VOŠ 6,6 % a u vysokoškoláků 3,3 %. **V porovnání s dubnem 2006 došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech kategorií vzdělání.**

Pro srovnání uvádíme **míru nezaměstnanosti, která je stanovena ze všech evidovaných absolventů** ve vztahu k jejich počtu za dva roky; v dubnu 2007 dosahovala u vyučených 8,9 %, u vyučených s maturitou 8,7 %, u absolventů SOŠ s maturitou 6,5 %, u absolventů VOŠ 6,6 % a u vysokoškoláků 3,3 %.

⁵⁶ Podle současné metodiky se při výpočtu celkové míry registrované nezaměstnanosti vychází z počtu „dosažitelného (dosažitelného)“ nezaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva evidovaného na úřadech práce. Tento počet v dubnu 2007 dosahoval 372,8 tisíc.

⁵⁷ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výtěžnou činnost alespoň 6 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

⁵⁸ Absolventi nemají důvod vyčkávat na nástup do základní vojenské služby jako evidovaní uchazeči o zaměstnání. Zaměstnavatelé se nemusí obávat, že absolvent jim po krátké době po zapracování odejde vykonávat základní vojenskou službu.

⁵⁹ Ve zprávě jsou uváděni jako nezaměstnaní „čerství“ absolventi.

⁶⁰ Za čerstvé absolventy jsou považováni ti, kteří úspěšně ukončili studium v období dvanácti měsíců předcházejících okamžiku výpočtu. V tomto případě se jedná o absolventy, kteří ukončili školu po 1. květnu 2006. (Okamžikem výpočtu je 30. duben 2007.)

u absolventů gymnázií 2,5 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 4,8 % a u vysokoškoláků 2,4 %.⁶¹

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**. V závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**.

Zajímavé je porovnání vyučených kategorie vzdělání H a absolventů maturitních oborů SOŠ podle hodnot z dubna 2007. **Podíl dlouhodobě nezaměstnaných vyučených kategorie H výrazně klesl**, čímž jsou hodnoty podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů u obou kategorií vzdělání prakticky srovnatelné (42 %). Podobné je to i v případě jejich míry nezaměstnanosti čerstvých absolventů (téměř 8 %), což nasvědčuje tomu, že **v dubnu 2007 zřejmě absolventi s výučním listem kategorie vzdělání H nalézali uplatnění stejně snadno, jako absolventi maturitních oborů středních odborných škol a dokonce snadněji, než vyučení s maturitou**.

V následujícím závěrečném přehledu nezaměstnanosti absolventů škol se věnujeme pouze skupinám oborů vzdělání s vyššími počty absolventů. Situace těchto absolventů je významná pro celkový přehled o nezaměstnanosti absolventů z hlediska oborového zaměření.

U **vyučených** byly v dubnu 2007 vykazovány vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů u skupin oborů vzdělání **69 Osobní a provozní služby, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (ze kterých také vychází na trh práce nejvíce vyučených absolventů). Všechny uvedené skupiny měly více než tisíc absolventů a míra nezaměstnanosti v uvedených skupinách oborů převyšovala v dubnu 2007 11 %.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti vyučených absolventů v dubnu 2007 jsou vykazovány ve skupinách oborů **26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 23 Strojírenství a strojírenská výroba**, v obou skupinách absolvovalo více než 3000 učňů a míra nezaměstnanosti byla nižší než 6,5 %.

U **vyučených s maturitou** se objevuje vyšší míra nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání **69 Osobní a provozní služby, 63 Ekonomika a administrativa 66 Obchod a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích** (na absolventy nejpočetnější skupina oborů této kategorie vzdělání). Všechny uvedené skupiny oborů měly více než 500 absolventů a jejich míra nezaměstnanosti převyšovala 12 %.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů vyučených s maturitou (kategorie L) v dubnu 2007 jsou vykazovány ve skupinách oborů **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost; 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie a 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství**, počty absolventů oborů těchto skupin však nedosahují ani jednoho sta. Z frekventovaných skupin oborů má nejnižší míru nezaměstnanosti skupina **23 Strojírenství a strojírenská výroba**.

Ve skupinách **maturitních oborů SOŠ** s počtem absolventů více než tisíc vykazovaly v dubnu 2004 vyšší míru nezaměstnanosti skupiny oborů vzdělání **64 Podnikání v oborech, v odvětvích, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 41 Zemědělství a lesnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče**. Míra nezaměstnanosti v těchto skupinách oborů převyšovala 10 %. Míra nezaměstnanosti nejpočetnější skupiny absolventů SOŠ s maturitou 63 Ekonomika a administrativa byla mírně podprůměrná.

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M v dubnu 2006 jsou vykazovány ve skupinách oborů vzdělání **53 Zdravotnictví, 78 Obecně odborná příprava, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 23 Strojírenství a strojírenská výroba**. Ve

⁶¹ Nižší hodnoty tohoto ukazatele jsou dány skutečností, že v průběhu dvou let nalezneme uplatnění větší počet absolventů, než za jeden rok. Ukazatel je však citlivý na větší meziroční změny počtu absolventů.

všech skupinách oborů počty absolventů přesahují 1500 a míra nezaměstnanosti nepřesahuje 6 %.

U **absolventů VOŠ** byly ve skupinách oborů s více než dvěma sty absolventy zaznamenány nadprůměrné hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů u skupin oborů vzdělání **41 Zemědělství a lesnictví, 63 Ekonomika a administrativa a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**. Hodnoty míry nezaměstnanosti v těchto skupinách byly vyšší než 7,5 %.

Nízké hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů VOŠ v dubnu 2007 jsou vykazovány ve skupinách oborů vzdělání **72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů** a u skupin oborů s velkým počtem absolventů **53 Zdravotnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče**. Míra nezaměstnanosti absolventů těchto skupin oborů vzdělání kategorie N je pod hranicí 5 %.

Z celkového pohledu je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace ve **stavebnických** oborech, a to i v kategorii vyučených a vyučených s maturitou, kde byla ještě v roce 2006 velmi vysoká míra nezaměstnanosti. V současnosti dochází k velkému rozvoji výstavby a absolventi s touto kvalifikací se uplatňují snáze než tomu bylo v minulosti. Míra nezaměstnanosti absolventů byla v dubnu 2007 o 6,2 p.b. nižší než v předchozím roce. K poklesu míry nezaměstnanosti došlo i přesto, že se zvýšil počet absolventů (o cca 10 % oproti roku 2005). Přesto je míra nezaměstnanosti u některých kmenových oborů v této skupině značně vysoká. Zaměstnavatelé často dávají přednost levnější zahraniční pracovní síle (především z východní Evropy), navíc jsou pro stavebnictví charakteristické náročné pracovní podmínky, těžká fyzická práce a nízké finanční ohodnocení, které mohou odrazovat od snahy hledat si zaměstnání v tomto oboru.

Výrazné zlepšení oproti předchozím rokům je zřejmé i u **strojírenských oborů**. V České republice v současnosti působí řada zahraničních investorů, kteří potřebují jednorázově větší počet pracovníků právě s touto kvalifikací. Míra nezaměstnanosti vyučených ve všech strojírenských kmenových oborech oproti dubnu 2006 poklesla.

K mírnému snížení míry nezaměstnanosti došlo i u **elektrotechnických oborů**, v nichž je míra nezaměstnanosti absolventů již několik let v porovnání s ostatními obory velmi nízká. Určitou úlohu v tomto snížení jistě sehrál i příliv zahraničních investic.

U **zemědělských oborů** sice míra nezaměstnanosti absolventů poklesla, ale přesto ve všech kategoriích vzdělání převyšuje průměr. Zatímco u vyučených je míra nezaměstnanosti jen lehce nadprůměrná, u maturantů a absolventů VOŠ jsou míry nezaměstnanosti v porovnání s průměrem velmi vysoké.

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických** maturitních studijních **oborů** SOŠ. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde připravován vysoký počet absolventů. Novinkou v posledních dvou letech je skutečnost, že se míra nezaměstnanosti absolventů tohoto oborového zaměření a kategorie vzdělání přesunula z nízkých podprůměrných hodnot k průměru. U vyučených s maturitou a absolventů VOŠ ekonomického zaměření se ukazuje, že určité problémy s nezaměstnaností u těchto absolventů přetrvávají.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (hodnoty míry nezaměstnanosti jsou nízké i u starší ročníků). Tyto nízké míry nezaměstnanosti ve zdravotnických oborech – zejména u vyšších úrovních vzdělání – již několik let ukazují, že vzhledem k demografickému vývoji populace bude v budoucnu nutné zvýšit počet absolventů tohoto zaměření (tedy zvýšit počet přijímaných do příslušných oborů vzdělání).

9. Přílohy

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích - duben 2007

Česká republika duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
Celkem	38559	4049	10,5%	15506	1726	11,1%	45872	3575	7,8%	6743	443	6,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							454	56	12,3%	87	8	9,2%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	48	2	4,2%	17	1	5,9%	69	12	17,4%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	6692	436	6,5%	2089	140	6,7%	3641	220	6,0%	143	7	4,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3674	227	6,2%	3002	261	8,7%	4793	301	6,3%	419	30	7,2%
28 Technická chemie a chemie silikátů	293	42	14,3%	100	9	9,0%	588	44	7,5%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	2121	290	13,7%	70	5	7,1%	411	24	5,8%	46	6	13,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	1009	145	14,4%	341	47	13,8%	589	70	11,9%	14	0	0,0%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	43	4	9,3%				48	4	8,3%			
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2793	250	9,0%	492	49	10,0%	270	32	11,9%	35	1	2,9%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	355	41	11,5%	90	4	4,4%	179	14	7,8%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3360	393	11,7%	260	27	10,4%	2999	181	6,0%	149	6	4,0%
37 Doprava a spoje	74	5	6,8%	302	30	9,9%	953	74	7,8%	27	3	11,1%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory				20	1	5,0%	276	23	8,3%	42	2	4,8%
41 Zemědělství a lesnictví	2835	317	11,2%	254	41	16,1%	2121	229	10,8%	219	29	13,2%
43 Veterinářství a veterinární prevence							246	18	7,3%			
53 Zdravotnictví	29	3	10,3%				4057	150	3,7%	1469	51	3,5%
61 Filozofie, teologie										11	0	0,0%
63 Ekonomika a administrativa	761	77	10,1%	505	73	14,5%	10788	824	7,6%	1118	143	12,8%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				3734	479	12,8%	2820	348	12,3%	241	13	5,4%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	8349	1066	12,8%	1114	115	10,3%	2809	238	8,5%	588	45	7,7%
66 Obchod	3028	336	11,1%	1803	238	13,2%	135	10	7,4%	27	0	0,0%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				30	1	3,3%	1875	213	11,4%	530	33	6,2%
69 Osobní a provozní služby	2786	395	14,2%	790	151	19,1%	11	3	27,3%			
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							151	15	9,9%	122	3	2,5%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							2086	224	10,7%	799	29	3,6%
78 Obecně odborná příprava							2206	122	5,5%			
82 Umění a užité umění	309	20	6,5%	493	54	11,0%	1297	126	9,7%	657	34	5,2%
Gymnázium							24001	768	3,2%			

duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
ČR celkem	38559	4049	10,5%	15506	1726	11,1%	45872	3575	7,8%	6743	443	6,6%
Hl. m. Praha	3204	180	5,6%	1837	120	6,5%	6445	253	3,9%	1535	48	3,1%
Středočeský kraj	3388	228	6,7%	1383	120	8,7%	3906	252	6,5%	563	24	4,3%
Jihočeský kraj	2545	184	7,2%	972	71	7,3%	3054	198	6,5%	609	28	4,6%
Plzeňský kraj	2174	139	6,4%	735	52	7,1%	2217	125	5,6%	265	23	8,7%
Karlovarský kraj	1268	127	10,0%	273	30	11,0%	1179	87	7,4%	52	3	5,8%
Ústecký kraj	3308	542	16,4%	1067	192	18,0%	3479	390	11,2%	365	30	8,2%
Liberecký kraj	1857	134	7,2%	515	52	10,1%	1734	114	6,6%	163	16	9,8%
Královéhradecký kraj	2341	182	7,8%	766	57	7,4%	2636	148	5,6%	323	11	3,4%
Pardubický kraj	1936	147	7,6%	550	57	10,4%	2396	161	6,7%	395	34	8,6%
Vysočina	2014	229	11,4%	895	95	10,6%	2375	189	8,0%	367	37	10,1%
Jihomoravský kraj	4395	575	13,1%	2206	284	12,9%	4876	497	10,2%	959	77	8,0%
Olomoucký kraj	2621	253	9,7%	1073	105	9,8%	2703	207	7,7%	307	16	5,2%
Zlínský kraj	2502	261	10,4%	1286	149	11,6%	3025	269	8,9%	304	45	14,8%
Moravskoslezský kraj	5006	868	17,3%	1948	342	17,6%	5847	685	11,7%	536	51	9,5%

Vysvětlivky: Abs06 - počet absolventů škol v kraji (2006),

NZ - počet absolventů škol v kraji, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní v ČR (duben 2007),

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji - v % (duben 2007).

Poznámka: Při zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů škol a její interpretaci z hlediska krajů je nutné stanovovat míru nezaměstnanosti jako **podíl nezaměstnaných absolventů škol daného kraje a celkového počtu absolventů škol v kraji**. Počty absolventů škol jsou ve statistikách udávány podle sídla školy. Statistiky počtu nezaměstnaných absolventů vycházejí z evidenčních databází jednotlivých úřadů práce, kde jsou evidovány uchazeči o zaměstnání s trvalým bydlištěm v příslušném okrese a kraji (který se může lišit od kraje, v němž vystudovali). V případě, že bychom pro výpočet míry nezaměstnanosti použili tyto počty bez předchozích úprav, mohlo by dojít k disproporcím (podhodnocení nebo naopak nadhodnocení míry nezaměstnanosti v případě absolventů, kteří se zaregistrovali na úřadě práce v jiném kraji než kde vystudovali) a vypočtená míra nezaměstnanosti by ztrácela vypovídací hodnotu. **Údaje o mírách nezaměstnanosti v krajském měřítku uváděné v této publikaci poskytují informace o tom, jak se uplatňují absolventi škol jednotlivých krajů (z hlediska vzdělanostní a oborové struktury) na trhu práce v celé České republice.** Počty nezaměstnaných absolventů jsou členěny podle kraje, v němž získali vzdělání.

HI. m. Praha duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
Celkem	3204	180	5,6%	1837	120	6,5%	6445	253	3,9%	1535	48	3,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí												
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	407	15	3,7%	66	6	9,1%	395	23	5,8%	20	0	0,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	324	12	3,7%	336	23	6,8%	833	32	3,8%	60	1	1,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	17	2	11,8%	33	2	6,1%	81	3	3,7%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	144	17	11,8%	25	2	8,0%	101	11	10,9%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	38	6	15,8%				40	1	2,5%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	14	3	21,4%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	135	3	2,2%	47	5	10,6%	45	4	8,9%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	67	4	6,0%	21	1	4,8%	56	2	3,6%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	150	12	8,0%	19	0	0,0%	318	12	3,8%			
37 Doprava a spoje				55	3	5,5%	184	6	3,3%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory				20	1	5,0%	49	2	4,1%			
41 Zemědělství a lesnictví	103	8	7,8%	52	5	9,6%	92	3	3,3%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							411	5	1,2%	274	10	3,6%
61 Filozofie, teologie										6	0	0,0%
63 Ekonomika a administrativa	31	0	0,0%	97	4	4,1%	1738	53	3,0%	172	8	4,7%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				259	11	4,2%	338	19	5,6%	153	7	4,6%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	913	48	5,3%	314	16	5,1%	379	13	3,4%	124	5	4,0%
66 Obchod	443	28	6,3%	301	25	8,3%	34	0	0,0%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				15	0	0,0%	363	24	6,6%	175	2	1,1%
69 Osobní a provozní služby	310	20	6,5%	87	6	6,9%	5	0	0,0%			
72 Publicistika, knihovnictví a informatika										90	3	3,3%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							237	17	7,2%	194	3	1,5%
78 Obecně odborná příprava							460	3	0,7%			
82 Umění a užité umění	108	2	1,9%	90	10	11,1%	286	20	7,0%	267	9	3,4%
Gymnázium							3872	59	1,5%			

Středočeský kraj duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
Celkem	3388	228	6,7%	1383	120	8,7%	3906	252	6,5%	563	24	4,3%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							51	10	19,6%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství							17	4	23,5%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	733	34	4,6%	275	10	3,6%	425	19	4,5%	22	2	9,1%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	314	12	3,8%	281	18	6,4%	304	15	4,9%	18	2	11,1%
28 Technická chemie a chemie silikátů	8	0	0,0%	14	0	0,0%						
29 Potravinářství a potravinářská chemie	194	18	9,3%	11	0	0,0%						
31 Textilní výroba a oděvnictví	44	2	4,5%	33	3	9,1%						
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	1	0	0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	253	17	6,7%	33	3	9,1%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie							23	3	13,0%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	277	21	7,6%	24	3	12,5%	216	9	4,2%			
37 Doprava a spoje				39	4	10,3%	67	7	10,4%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory										42	2	4,8%
41 Zemědělství a lesnictví	244	17	7,0%				252	13	5,2%	56	1	1,8%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							389	10	2,6%	186	6	3,2%
61 Filozofie, teologie										5	0	0,0%
63 Ekonomika a administrativa	79	6	7,6%	58	9	15,5%	1115	72	6,5%	95	6	6,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				377	44	11,7%	251	21	8,4%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	749	58	7,7%	108	11	10,2%	250	22	8,8%	45	2	4,4%
66 Obchod	306	17	5,6%	102	14	13,7%	14	2	14,3%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							286	31	10,8%	19	1	5,3%
69 Osobní a provozní služby	183	25	13,7%	28	1	3,6%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							162	12	7,4%	75	2	2,7%
78 Obecně odborná příprava							84	2	2,4%			
82 Umění a užité umění	3	1	33,3%									
Gymnázium							2127	96	4,5%			

Jihočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	2545	184	7,2%	972	71	7,3%	3054	198	6,5%	609	28	4,6%
Celkem	2545	184	7,2%	972	71	7,3%	3054	198	6,5%	609	28	4,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							67	5	7,5%	29	1	3,4%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	394	10	2,5%	144	7	4,9%	221	12	5,4%	21	2	9,5%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	262	11	4,2%	161	9	5,6%	326	16	4,9%	54	3	5,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	8	1	12,5%				6	2	33,3%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	136	14	10,3%	19	1	5,3%	43	1	2,3%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	29	1	3,4%				22	2	9,1%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	223	7	3,1%	28	0	0,0%	51	5	9,8%	35	1	2,9%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie							24	0	0,0%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	263	14	5,3%	10	1	10,0%	280	17	6,1%	30	3	10,0%
37 Doprava a spoje	3	0	0,0%	10	3	30,0%	0	1	-	19	1	5,3%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							18	1	5,6%			
41 Zemědělství a lesnictví	259	23	8,9%				246	13	5,3%	56	8	14,3%
43 Veterinářství a veterinární prevence							62	7	11,3%			
53 Zdravotnictví							303	18	5,9%	57	0	0,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	88	9	10,2%	32	5	15,6%	722	39	5,4%	170	7	4,1%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				334	23	6,9%	111	12	10,8%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	469	53	11,3%	34	3	8,8%	118	15	12,7%	42	0	0,0%
66 Obchod	224	20	8,9%	142	14	9,9%	11	0	0,0%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							93	7	7,5%			
69 Osobní a provozní služby	175	21	12,0%	36	3	8,3%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							107	5	4,7%	48	1	2,1%
78 Obecně odborná příprava							118	8	6,8%			
82 Umění a užité umění	12	0	0,0%	22	2	9,1%	105	11	10,5%	48	1	2,1%
Gymnázium							1555	44	2,8%			

Plzeňský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	2174	139	6,4%	735	52	7,1%	2217	125	5,6%	265	23	8,7%
Celkem	2174	139	6,4%	735	52	7,1%	2217	125	5,6%	265	23	8,7%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							25	7	28,0%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	11	0	0,0%									
23 Strojírenství a strojírenská výroba	354	18	5,1%	70	4	5,7%	170	6	3,5%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	187	7	3,7%	174	9	5,2%	290	13	4,5%	15	0	0,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	15	2	13,3%									
29 Potravinářství a potravinářská chemie	120	10	8,3%	12	0	0,0%						
31 Textilní výroba a oděvnictví	59	3	5,1%	10	1	10,0%	40	3	7,5%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	1	0	0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	124	5	4,0%	13	3	23,1%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	194	13	6,7%	13	0	0,0%	144	8	5,6%	14	0	0,0%
37 Doprava a spoje	30	1	3,3%	21	1	4,8%	171	6	3,5%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							16	1	6,3%			
41 Zemědělství a lesnictví	158	11	7,0%	24	2	8,3%	146	13	8,9%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							224	5	2,2%	111	9	8,1%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	80	2	2,5%	8	1	12,5%	450	29	6,4%	58	13	22,4%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				227	17	7,5%	134	6	4,5%	20	0	0,0%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	469	38	8,1%	35	4	11,4%	78	6	7,7%			
66 Obchod	167	8	4,8%	90	6	6,7%	27	1	3,7%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							106	14	13,2%			
69 Osobní a provozní služby	205	21	10,2%	38	4	10,5%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							29	0	0,0%			
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							55	2	3,6%	24	0	0,0%
78 Obecně odborná příprava							91	3	3,3%			
82 Umění a užité umění							21	2	9,5%	23	1	4,3%
Gymnázium							950	16	1,7%			

Karlovarský kraj duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
Celkem	1268	127	10,0%	273	30	11,0%	1179	87	7,4%	52	3	5,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí												
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	209	20	9,6%	12	3	25,0%	93	11	11,8%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	73	3	4,1%	40	6	15,0%	60	4	6,7%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	44	6	13,6%				32	5	15,6%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	69	9	13,0%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	24	4	16,7%				19	1	5,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	88	11	12,5%				15	1	6,7%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	120	17	14,2%	12	2	16,7%	67	8	11,9%			
37 Doprava a spoje							53	2	3,8%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	38	6	15,8%				53	7	13,2%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							109	0	0,0%			
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	38	2	5,3%	14	3	21,4%	264	22	8,3%			
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				85	5	5,9%	79	1	1,3%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	408	37	9,1%	34	0	0,0%	101	6	5,9%	52	3	5,8%
66 Obchod	57	2	3,5%	20	5	25,0%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							119	14	11,8%			
69 Osobní a provozní služby	100	10	10,0%	33	6	18,2%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							49	2	4,1%			
78 Obecně odborná příprava							21	3	14,3%			
82 Umění a užité umění				23	0	0,0%	45	0	0,0%			
Gymnázium							547	15	2,7%			

Ustecký kraj duben 2007	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
Celkem	3308	542	16,4%	1067	192	18,0%	3479	390	11,2%	365	30	8,2%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							79	9	11,4%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	545	53	9,7%	90	10	11,1%	311	43	13,8%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	258	29	11,2%	245	13	5,3%	272	31	11,4%	12	1	8,3%
28 Technická chemie a chemie silikátů	14	5	35,7%				75	13	17,3%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	127	24	18,9%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	170	34	20,0%	47	11	23,4%						
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	223	38	17,0%	21	5	23,8%	15	5	33,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	44	3	6,8%	16	1	6,3%	29	2	6,9%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	344	59	17,2%	34	5	14,7%	199	16	8,0%	20	0	0,0%
37 Doprava a spoje				0	1	-	125	15	12,0%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							119	9	7,6%			
41 Zemědělství a lesnictví	156	22	14,1%	17	3	17,6%	154	21	13,6%	29	11	37,9%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							316	14	4,4%	165	6	3,6%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	196	25	12,8%	80	19	23,8%	969	96	9,9%	43	3	7,0%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				280	61	21,8%	244	44	18,0%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	691	140	20,3%	91	23	25,3%	247	32	13,0%			
66 Obchod	228	51	22,4%	63	14	22,2%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							50	6	12,0%	20	3	15,0%
69 Osobní a provozní služby	300	57	19,0%	83	26	31,3%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							275	32	11,6%	35	1	2,9%
78 Obecně odborná příprava							0	1	-			
82 Umění a užité umění	12	2	16,7%				0	1	-	41	5	12,2%
Gymnázium							1460	71	4,9%			

Liberecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	1857	134	7,2%	515	52	10,1%	1734	114	6,6%	163	16	9,8%
Celkem	1857	134	7,2%	515	52	10,1%	1734	114	6,6%	163	16	9,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							26	1	3,8%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	331	20	6,0%	33	1	3,0%	170	8	4,7%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	168	7	4,2%	71	10	14,1%	82	2	2,4%	19	0	0,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	87	11	12,6%	11	3	27,3%	19	3	15,8%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	96	10	10,4%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	76	5	6,6%				93	7	7,5%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	4		0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	148	10	6,8%	0	1	-	17	3	17,6%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	164	7	4,3%				126	6	4,8%			
37 Doprava a spoje							28	3	10,7%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							20	5	25,0%			
41 Zemědělství a lesnictví	119	6	5,0%	0	2	-	15	0	0,0%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							89	0	0,0%	9	0	0,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	39	5	12,8%	19	5	26,3%	512	33	6,4%	89	13	14,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				285	25	8,8%	93	8	8,6%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	373	32	8,6%	12	0	0,0%	125	10	8,0%			
66 Obchod	124	11	8,9%	56	4	7,1%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							57	2	3,5%	22	3	13,6%
69 Osobní a provozní služby	102	10	9,8%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							29	2	6,9%			
78 Obecně odborná příprava							54	1	1,9%			
82 Umění a užité umění	26	0	0,0%	28	1	3,6%	179	20	11,2%	24	0	0,0%
Gymnázium							728	24	3,3%			

Královéhradecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	2341	182	7,8%	766	57	7,4%	2636	148	5,6%	323	11	3,4%
Celkem	2341	182	7,8%	766	57	7,4%	2636	148	5,6%	323	11	3,4%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							22	1	4,5%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství							18	4	22,2%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	342	12	3,5%	65	1	1,5%	265	6	2,3%	26	0	0,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	240	10	4,2%	87	4	4,6%	422	16	3,8%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	8	4	50,0%				24	0	0,0%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	195	20	10,3%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	65	2	3,1%	20	2	10,0%	46	4	8,7%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	6	0	0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	190	14	7,4%	30	1	3,3%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	35	3	8,6%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	155	13	8,4%	19	1	5,3%	187	8	4,3%	46	2	4,3%
37 Doprava a spoje	15	1	6,7%	40	4	10,0%	0	1	-			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	196	17	8,7%	21	1	4,8%	178	18	10,1%	57	3	5,3%
43 Veterinářství a veterinární prevence							86	5	5,8%			
53 Zdravotnictví							208	7	3,4%	74	1	1,4%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa				22	0	0,0%	626	36	5,8%	54	3	5,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				208	17	8,2%	54	5	9,3%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	525	59	11,2%	21	4	19,0%	103	7	6,8%	39	2	5,1%
66 Obchod	177	9	5,1%	104	9	8,7%				27	0	0,0%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							55	7	12,7%			
69 Osobní a provozní služby	179	18	10,1%	90	9	10,0%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							25	2	8,0%			
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							156	13	8,3%			
78 Obecně odborná příprava							85	2	2,4%			
82 Umění a užité umění	13	0	0,0%	39	4	10,3%	76	6	7,9%			
Gymnázium							1320	45	3,4%			

Pardubický kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	1936	147	7,6%	550	57	10,4%	2396	161	6,7%	395	34	8,6%
Celkem	1936	147	7,6%	550	57	10,4%	2396	161	6,7%	395	34	8,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							29	1	3,4%	42	6	14,3%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	405	17	4,2%	81	5	6,2%	143	11	7,7%	28	1	3,6%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	185	11	5,9%	128	5	3,9%	221	9	4,1%	45	9	20,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	11	3	27,3%				80	2	2,5%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	119	17	14,3%				70	5	7,1%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	52	4	7,7%				42	3	7,1%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	137	6	4,4%	22	2	9,1%	10	0	0,0%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	41	2	4,9%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	194	16	8,2%	23	3	13,0%	176	12	6,8%	24	0	0,0%
37 Doprava a spoje							58	8	13,8%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	203	19	9,4%	21	2	9,5%	174	19	10,9%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							220	10	4,5%			
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	15	1	6,7%				445	20	4,5%	45	5	11,1%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				85	11	12,9%	291	24	8,2%	45	4	8,9%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	395	33	8,4%	29	2	6,9%	96	8	8,3%			
66 Obchod	96	7	7,3%	72	15	20,8%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							28	5	17,9%			
69 Osobní a provozní služby	79	11	13,9%	89	12	13,5%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							86	10	11,6%	143	7	4,9%
78 Obecně odborná příprava							182	9	4,9%			
82 Umění a užité umění	4	0	0,0%				45	5	11,1%	23	0	0,0%
Gymnázium							1209	36	3,0%			

Vysočina	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007	2014	229	11,4%	895	95	10,6%	2375	189	8,0%	367	37	10,1%
Celkem	2014	229	11,4%	895	95	10,6%	2375	189	8,0%	367	37	10,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							12	1	8,3%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	14	1	7,1%									
23 Strojírenství a strojírenská výroba	370	30	8,1%	159	8	5,0%	160	6	3,8%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	212	14	6,6%	113	17	15,0%	147	6	4,1%	43	0	0,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	22	2	9,1%									
29 Potravinářství a potravinářská chemie	131	21	16,0%				28	1	3,6%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	53	12	22,6%	44	5	11,4%	21	3	14,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	156	14	9,0%	50	3	6,0%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	15	3	20,0%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	144	31	21,5%				195	13	6,7%			
37 Doprava a spoje	14	2	14,3%	35	4	11,4%						
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	188	14	7,4%				142	23	16,2%	21	6	28,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							233	7	3,0%	110	6	5,5%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa							523	41	7,8%	64	18	28,1%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				250	20	8,0%	267	31	11,6%	9	0	0,0%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	408	57	14,0%	30	2	6,7%	172	10	5,8%	72	3	4,2%
66 Obchod	145	10	6,9%	103	14	13,6%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							123	14	11,4%			
69 Osobní a provozní služby	128	17	13,3%	46	11	23,9%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							111	15	13,5%	29	2	6,9%
78 Obecně odborná příprava							141	8	5,7%			
82 Umění a užité umění	14	1	7,1%	65	11	16,9%	100	10	10,0%	19	2	10,5%
Gymnázium							1162	41	3,5%			

Jihomoravský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007												
Celkem	4395	575	13,1%	2206	284	12,9%	4876	497	10,2%	959	77	8,0%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							11	4	36,4%	16	1	6,3%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství							34	4	11,8%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	770	74	9,6%	199	16	8,0%	403	26	6,5%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	458	36	7,9%	557	55	9,9%	510	47	9,2%	36	6	16,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů							88	5	5,7%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	244	35	14,3%	0	1	-	79	3	3,8%	21	4	19,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	113	24	21,2%	107	14	13,1%	63	15	23,8%	14	0	0,0%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	2	0	0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	360	43	11,9%	85	11	12,9%	35	4	11,4%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	83	11	13,3%	26	1	3,8%	33	3	9,1%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	402	49	12,2%	47	4	8,5%	293	11	3,8%	15	1	6,7%
37 Doprava a spoje	12	0	0,0%	76	8	10,5%	67	12	17,9%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	382	58	15,2%	60	10	16,7%	216	33	15,3%			
43 Veterinářství a veterinární prevence							10	0	0,0%			
53 Zdravotnictví							571	32	5,6%	293	10	3,4%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	28	7	25,0%	74	9	12,2%	1111	129	11,6%	124	24	19,4%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				464	93	20,0%	210	26	12,4%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	793	118	14,9%	96	8	8,3%	313	30	9,6%			
66 Obchod	306	37	12,1%	193	18	9,3%	24	4	16,7%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				15	0	0,0%	44	6	13,6%	240	20	8,3%
69 Osobní a provozní služby	369	73	19,8%	112	25	22,3%	6	1	16,7%			
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							56	2	3,6%	32	0	0,0%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							291	35	12,0%	80	4	5,0%
78 Obecně odborná příprava							252	45	17,9%			
82 Umění a užité umění	73	10	13,7%	95	11	11,6%	156	20	12,8%	88	7	8,0%
Gymnázium							3107	104	3,3%			

Olomoucký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007												
Celkem	2621	253	9,7%	1073	105	9,8%	2703	207	7,7%	307	16	5,2%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							14	1	7,1%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	546	26	4,8%	329	21	6,4%	223	8	3,6%	22	2	9,1%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	189	7	3,7%	135	9	6,7%	375	23	6,1%	97	7	7,2%
28 Technická chemie a chemie silikátů	25	0	0,0%	20	2	10,0%	21	1	4,8%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	154	16	10,4%				49	0	0,0%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	94	11	11,7%	37	5	13,5%	86	6	7,0%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	15	1	6,7%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	147	9	6,1%	26	4	15,4%	49	8	16,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie				27	1	3,7%						
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	271	26	9,6%	19	2	10,5%	195	21	10,8%			
37 Doprava a spoje							81	3	3,7%	8	0	0,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	318	37	11,6%	17	1	5,9%	198	18	9,1%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							290	11	3,8%	65	0	0,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	14	0	0,0%	49	9	18,4%	388	43	11,1%	30	5	16,7%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				188	24	12,8%	66	10	15,2%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	445	66	14,8%	54	6	11,1%	173	16	9,2%			
66 Obchod	219	31	14,2%	151	18	11,9%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							65	6	9,2%	25	1	4,0%
69 Osobní a provozní služby	163	21	12,9%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							103	11	10,7%	60	1	1,7%
78 Obecně odborná příprava							308	21	6,8%			
82 Umění a užité umění	21	2	9,5%	21	3	14,3%	19	0	0,0%			
Gymnázium							1641	53	3,2%			

Zlínský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007												
Celkem	2502	261	10,4%	1286	149	11,6%	3025	269	8,9%	304	45	14,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							59	5	8,5%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	405	19	4,7%	287	24	8,4%	250	13	5,2%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	275	14	5,1%	224	13	5,8%	294	24	8,2%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	34	6	17,6%	22	2	9,1%	50	4	8,0%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	140	22	15,7%				41	3	7,3%	25	2	8,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	89	10	11,2%				42	6	14,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů							48	4	8,3%			
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	199	15	7,5%	76	5	6,6%	33	2	6,1%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	40	6	15,0%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	228	30	13,2%	12	0	0,0%	210	13	6,2%			
37 Doprava a spoje												
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	179	26	14,5%	23	3	13,0%	61	14	23,0%			
43 Veterinářství a veterinární prevence							88	6	6,8%			
53 Zdravotnictví							223	13	5,8%	24	2	8,3%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	41	4	9,8%	32	2	6,3%	670	63	9,4%	95	17	17,9%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				279	54	19,4%	215	41	19,1%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	582	78	13,4%	82	9	11,0%	161	11	6,8%	37	12	32,4%
66 Obchod	155	20	12,9%	131	22	16,8%	25	3	12,0%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							152	12	7,9%			
69 Osobní a provozní služby	112	9	8,0%	27	4	14,8%	0	2	-			
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							158	15	9,5%	42	4	9,5%
78 Obecně odborná příprava							165	7	4,2%			
82 Umění a užité umění	23	2	8,7%	91	11	12,1%	80	8	10,0%	81	8	9,9%
Gymnázium							1450	59	4,1%			

Moravskoslezský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ	Abs06	NZ	mNZ
duben 2007												
Celkem	5006	868	17,3%	1948	342	17,6%	5847	685	11,7%	536	51	9,5%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							59	11	18,6%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	23	1	4,3%	17	1	5,9%						
23 Strojírenství a strojírenská výroba	881	88	10,0%	279	24	8,6%	412	28	6,8%	4	0	0,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	529	54	10,2%	450	70	15,6%	657	63	9,6%	20	1	5,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů							112	6	5,4%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	252	57	22,6%	3	1	33,3%						
31 Textilní výroba a oděvnictví	103	27	26,2%	43	6	14,0%	75	19	25,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	410	58	14,1%	61	6	9,8%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	30	9	30,0%				14	4	28,6%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	454	85	18,7%	28	6	21,4%	393	27	6,9%			
37 Doprava a spoje	0	1	-	26	2	7,7%	119	10	8,4%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							54	5	9,3%			
41 Zemědělství a lesnictví	292	53	18,2%	19	12	63,2%	194	34	17,5%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví	29	3	10,3%				471	18	3,8%	101	1	1,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	112	16	14,3%	20	7	35,0%	1255	148	11,8%	79	21	26,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				413	74	17,9%	467	100	21,4%	14	2	14,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1129	249	22,1%	174	27	15,5%	493	52	10,5%	177	18	10,2%
66 Obchod	381	85	22,3%	275	60	21,8%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				0	1	-	334	65	19,5%	29	3	10,3%
69 Osobní a provozní služby	381	82	21,5%	121	44	36,4%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							41	10	24,4%			
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							267	53	19,9%	69	4	5,8%
78 Obecně odborná příprava							245	9	3,7%			
82 Umění a užité umění				19	1	5,3%	185	23	12,4%	43	1	2,3%
Gymnázium							2873	105	3,7%			